

**BANDIRMA İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER
FAKÜLTESİ'NİN
BANDIRMA EKONOMİSİNE KATKILARININ
HESAPLANMASI: 2014 YILI ÖRNEĞİ**

Editör

Yrd. Doç. Dr. Ahmet AYDIN

Yazarlar

Yrd. Doç. Dr. Ahmet AYDIN

Hazel ÖZEL

Seren ERGÜN

Tuğçe AYDOĞAN

Bandırma, 2015

Kitap Adı:

Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin Bandırma Ekonomisine Katkılarının Hesaplanması 2014 Yılı Örneği

- Yard. Doç. Dr. Ahmet AYDIN aaydin@balikesir.edu.tr
- Hazel ÖZEL
- Seren ERGÜN
- Tuğçe AYDOĞAN

Sayfa ve Kapak Tasarım: Çiğdem ÇÜRÜDENLİLER

Basım ve Cilt: Banmat A.Ş. – 0266 721 01 90

Sertifika No. 12973

1. Baskı 2015 / **vii**+59

ISBN: 978-605-9929-45-5

DORA Basım Yayın Dağıtım Ltd. Şti.

Merkez Adres: Altıparmak Mh. Bozkurt Cd. Avdan Apt. 10/1 Osmangazi / BURSA

Tel.: 0224 221 38 39

Fax: 0224 220 36 73

e-mail: info@dorayayincilik.com.tr

Her hakkı saklıdır. Bu kitabın tamamı yada bir kısmı
DORA Basım Yayın Dağıtım Ltd. Şti.'nin önceden izni alınmaksızın her hangi bir sistemle
Basılamaz ve çoğaltılamaz.

ÖNSÖZ

Üniversitelerin temel amacı; bilgi birikimi ve kültürü geliştirmek, yaymak, kent, bölge ve ülke ekonomisine her açıdan katkı sağlamaktır. Üniversite-sanayi ve üniversite-yerel ekonomi ilişkilerinin geliştirilmesine sıklıkla vurgu yapılmasına rağmen, bu işbirliklerinin pratiğe dönüşmesinde sorunlar yaşanmakta, ne yazık ki beklendiği düzeyde gerçekleşmemektedir. Üniversitelerin, bulundukları yörelere katkılarını ele alan çok sayıda analiz olmasına rağmen, Bandırma özelinde yapılan bir çalışmanın bulunmadığı dikkatimizi çekmiştir.

Bu kapsamda, 2014 yılı itibariyle, Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin bütçe, personel ve öğrencileri aracılığıyla Bandırma ekonomisine katkılarını hesaplamayı, öğrencilerin Fakülte ve Bandırma ile ilgili değerlendirmelerini almayı, sorunlarını tespit etmeyi, harcama eğilimlerini ve karakteristiklerini ortaya koymayı amaçlayan bir araştırma projesi planlanmıştır. İlk adımın Kasım 2014'de atılmasından başlayarak, projede görev almaya istekli olan değerli öğrencilerimizin (ekip arkadaşlarımlarımın) uyumlu ve azimli performansları sayesinde hızla mesafe alınmıştır. Literatür, metodoloji ve bulguların eklenmesi ile çalışma, halihazırdaki son şeklini almıştır.

Çalışmanın yazımı esnasında, “Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair 6640 Sayılı Kanun”un, 23 Nisan 2015 tarih ve 29335 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmesi ile önemli bir gelişme yaşanmıştır. Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve bölgedeki bazı Yükseköğretim Kurumları, Balıkesir Üniversitesi bünyesinden ayrılarak, yeni kurulan Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi’ne bağlanmıştır. Türkiye’nin ilçe bazında kurulan ilk üç üniversitesinden birisi olan Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi’nin kuruluş sürecine, başlangıcından sonuna kadar her aşamada katkı sağlayan tüm kişi ve kurumlara bu vesileyle şükranlarımızı sunarız.

Gerek araştırmamızın başlangıç aşamasında, gerekse araştırma süreci ve sonrasında, çok sayıda akademik ve idari personelin değerli katkıları olmuştur. Öncelikle bize huzurlu ve rahat çalışma ortamı sağlayan Balıkesir Üniversitesi Rektörü ve Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Rektör Vekili Sayın Prof.Dr. Kerim ÖZDEMİR’e, Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Rektör Yardımcısı, Gönen MYO Müdürü ve İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Sn. Prof.Dr. Alpaslan SEREL’e, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Sn. Prof.Dr. Mehmet ARSLAN’a, Manyas MYO Müdürü ve İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Sn. Doç.Dr. Burak DARICI’ya, Bandırma MYO Müdürü-İktisat Bölümü Öğretim Üyesi ve Üniversite Genel Sekreteri vekili Sn. Doç.Dr. Mehmet Emin ERÇAKAR’a, Fakülte Sekreteri Sn. Kenan BOZOĞLU’na teşekkürlerimizi ve saygılarımızı sunarız. Taslak halinden başlayarak çalışmamızın çeşitli aşamalarında fikir, düşünce ve önerileriyle yolumuzu aydınlatan, bize destek veren; İktisat Bölüm Başkanı Prof.Dr. Özcan KARAHAN, Ekonometri Bölüm Başkanı Prof.Dr. Galip ALTINAY, Doç.Dr. Metehan YILGÖR, Doç.Dr. Suna KORKMAZ, Doç.Dr. Cüneyt AKAR, Yrd.Doç.Dr. Hicran SEREL, Yrd.Doç.Dr. Özlem KIZILGÖL, Dr. Evren İPEK, Arş.Gör. A.Selçuk ŞENGÜR, Arş.Gör. Musa BAYIR, Arş.Gör. Hüseyin GÜVENOĞLU ile Fakülte’mizin değerli idari personeline ne kadar teşekkür etsek azdır.

Proje ekibinde yer alan İktisat Bölümü öğrencileri; Hazel ÖZEL, Seren ERGÜN ve Tuğçe AYDOĞAN'ı, gösterdikleri azim, kararlılık ve performanstan dolayı kutlarım. Karar alma sürecine katılmaya ve görüşlerini ifade etmeye çekinmeyen, inisiyatif alabildiklerini ve takım çalışmasına yatkın olduklarını, süreç içerisinde ispatlayan değerli ekip arkadaşlarıma teşekkür ederim. Değerli gençlerimizin yetişmesinde büyük emekleri olan kıymetli ailelerini de içtenlikle tebrik eder, saygılarımı sunarım.

Çalışmanın tamamlanmasında, gerek veri analizlerindeki bilimsel katkıları gerekse yoğun çalışma dönemlerinde gösterdiği destek, sabır ve hoşgöründen dolayı, değerli eşim Yrd.Doç.Dr. Gülnil AYDIN'a minnettarım.

“Bandırma İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi’nin Bandırma Ekonomisine Katkılarının Hesaplanması: 2014 Yılı Örneği” başlığını taşıyan bu çalışmanın, üniversite-kent işbirliğinin güzel bir örneğini oluşturduğuna inanıyor, sonraki yıllarda bu işbirliğinin artarak ilerlemesini temenni ediyoruz. Bu vesileyle, çalışmanın basımını üstlenen, her tür bilgi talebimize büyük bir duyarlılık ve özenle yanıt veren Bandırma Ticaret Odası’na, değerli Yönetim Kurulu ve Meclis Üyeleri’ne, Bandırma Ticaret Odası Başkanı Sayın Mehmet KILKIŞLI nezdinde teşekkürlerimizi ve saygılarımızı sunuyoruz.

Çalışmada bulunabilecek her tür hata, eksik ve unutmanın sorumluluğu, şüphesiz tarafımıza aittir. Bu eserin, bölgemize ve ülkemize yararlı olması ise, en büyük dileğimizdir.

Yrd.Doç.Dr. Ahmet AYDIN

Bandırma, 2015

Ç İNDEK İLER

Önsöz , **iii**

İçindekiler, **v**

Tablolar Listesi , **vi**

Grafikler Listesi , **vii**

Kısaltmalar Listesi , **vii**

Giriş , **1**

1. Bandırma İlçesi Hakkında Temel Bilgiler , **4**

1.1. Bandırma'nın Kısa Tarihçesi , **4**

1.2. Bandırma'nın Konumu, Coğrafi ve Demografik Yapısı , **4**

1.3. Bandırma'nın Ekonomik Yapısı , **5**

1.3.1. Tarım ve Hayvancılık , **6**

1.3.2. Sanayi , **6**

1.4. Bandırma'nın Ulaşım Yapısı , **7**

1.4.1. Karayolu Ulaşımı , **7**

1.4.2. Demiryolu Ulaşımı , **7**

1.4.3. Havayolu Ulaşımı , **7**

1.4.4. Denizyolu Ulaşımı , **7**

1.5. Bandırma'da Eğitim , **8**

2. Literatür , **8**

3. Analiz Yöntemi Ve Uygulama , **11**

3.1. Amaç , **11**

3.2. Kapsam , **11**

3.3. Yöntem , **12**

3.4. Anket Uygulaması , **12**

4. Bulgular , **13**

4.1. Anket Sorularına Verilen Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı Bilgiler , **13**

4.2. Çapraz Tablo Analizleri , **33**

4.3. Öğrenci Harcamalarının Analizi , **38**

4.4. Bandırma İİBF Kaynaklı Toplam Ekonomik Katkının Hesaplanması , **41**

4.5. Ankete Katılan Öğrencilerin Bandırma İlçesi ve Bandırma İİBF İle İlgili Bildirdikleri Olumsuzluklar/Sorunlar , **49**

5. Değerlendirme ve Sonuç , **51**

Kaynaklar , **53**

Ek 1. Anket Formu , **56**

EK 2. Bandırma Onyedİ Eylöl Üniversitesi'nin Kurulduğuna Dair 23 Nisan 2015 Tarih ve 29335 Sayılı Resmi Gazete , **58**

TABLÖLAR LİSTESİ

- Tablo 1. Bandırma Ticaret Odasına Kayıtlı Üye Sayısının Gelişimi (2000-2015) , 5
- Tablo 2. Bandırma İİBF Bölümlere ve Sınıflarına Göre Öğrenci Sayıları (2014-2015) , 12
- Tablo 3. Bölümünüz nedir? , 13
- Tablo 4. Programınızın türü nedir? , 14
- Tablo 5. Cinsiyetiniz nedir? , 15
- Tablo 6. Kaç yaşındasınız? , 16
- Tablo 7. Medeni durumunuz nedir? , 17
- Tablo 8. Bandırma’da yaşamının maliyetini genel olarak nasıl değerlendirirsiniz? , 18
- Tablo 9. Kredi/Burs alıyor musunuz? , 19
- Tablo 10. Nerede kalıyorsunuz? , 20
- Tablo 11. Kimlerle kalıyorsunuz? , 21
- Tablo 12. Aylık toplam gelirin ne kadardır? , 22
- Tablo 13. Gelirinizin ne kadarını tasarrufa ayırıyorsunuz? , 23
- Tablo 14. Son bir yıl içinde gelir elde etmek amacıyla bir işte çalıştınız mı? , 24
- Tablo 15. Boş zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz? , 25
- Tablo 16. Genelde yemeklerinizi nerede yersiniz? , 26
- Tablo 17. Bandırma’da kullandığınız arabanız var mı? , 27
- Tablo 18. Barındığınız mekanda evcil hayvan besliyor musunuz? , 28
- Tablo 19. Ailenizin yanına hangi sıklıkla gidiyorsunuz? , 29
- Tablo 20. Ortalama aylık şehir-içi seyahat masrafınız ne kadardır? , 30
- Tablo 21. Ortalama aylık şehirlerarası seyahat masrafınız ne kadardır? , 31
- Tablo 22. Ailenizin ikamet ettiği bölge aşağıdakilerden hangisidir? , 32
- Tablo 23. Hipotezlerin Test Sonuçlarına Göre Kabul/Red Durumları (χ^2 Test Sonuçları) , 33
- Tablo 24. Program Türü-Kredi/Burs Alma Durumu Çapraz Tablosu , 34
- Tablo 25. Herhangi Bir İşte Çalışma Durumu-Program Türü Çapraz Tablosu , 34
- Tablo 26. Aylık Toplam Gelir-Program Türü Çapraz Tablosu , 35
- Tablo 27. Aylık Şehir-içi Seyahat Masrafları-Program Türü Çapraz Tablosu , 36
- Tablo 28. Barınma Tercihleri-Cinsiyet Çapraz Tablosu , 36
- Tablo 29. Beslenme Tercihleri-Cinsiyet Çapraz Tablosu , 37
- Tablo 30. Aylık Gelir Düzeyi-Cinsiyet Çapraz Tablosu , 37
- Tablo 31. Aylık Gelirden Yapılan Tasarruf-Cinsiyet Çapraz Tablosu , 38
- Tablo 32. Harcama Türlerine Göre Toplam Aylık Harcamalar ve % Payları (2014) , 38
- Tablo 33. Harcama Türleri ve Cinsiyete Göre Aylık Harcamaların Dağılımı (TL/Ay) (2014 Yılı İtibariyle) , 40
- Tablo 34. T-Testi Sonuçlarına Göre Cinsiyet-Harcama Türleri İlişkisi , 41
- Tablo 35. Bandırma İİBF Kaynaklı, Doğrudan ve Dolaylı Harcamaların Bandırma Ekonomisine Katkıları (2014-TL) , 41
- Tablo 36. Aşamalar İtibariyle Yaratılan Gayri Safi Yerel Hasıla ve Harcanabilir Yerel Gelir Miktarları (2014) (Tasarruf Eğilimi %5) , 45
- Tablo 37. Bandırma İİBF Kaynaklı Doğrudan+Dolaylı+Uyarılmış Harcamaların Bandırma Ekonomisine Katkıları (2014-TL) , 47
- Tablo 38. Alternatif Tasarruf Eğilimlerine Göre, Aşamalar İtibariyle Yaratılan Gayri Safi Yerel Hasıla ve Harcanabilir Yerel Gelir Büyüklüklerinin Değişimi (2014) , 48
- Tablo 39. Ankete Katılan Öğrencilerin Bandırma İİBF İle İlgili Bildirdiği Görüşler , 49
- Tablo 40. Ankete Katılan Öğrencilerin Bandırma İlçesi İle İlgili Görüşleri , 50

GRAFİKLER LİSTESİ

- Grafik 1. Ankete Katılan Öğrencilerin Bölümlere Göre Dağılımı , **13**
- Grafik 2. Ankete Katılan Öğrencilerin Program Türüne Göre Dağılımı , **14**
- Grafik 3. Ankete Katılan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı , **15**
- Grafik 4. Ankete Katılan Öğrencilerin Yaşlarına Göre Dağılımı , **16**
- Grafik 5. Ankete Katılan Öğrencilerin Medeni Duruma Göre Dağılımı , **17**
- Grafik 6. Bandırma’da yaşamının maliyetini genel olarak nasıl değerlendirirsiniz? , **18**
- Grafik 7. Kredi/Burs alıyor musunuz? , **19**
- Grafik 8. Nerede kalıyorsunuz? , **20**
- Grafik 9. Kimlerle kalıyorsunuz? , **21**
- Grafik 10. Aylık toplam geliriniz ne kadardır? , **22**
- Grafik 11. Gelirinizin ne kadarını tasarrufa ayırıyorsunuz? , **23**
- Grafik 12. Son bir yıl içinde gelir elde etmek amacıyla bir işte çalıştınız mı? , **24**
- Grafik 13. Boş zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz? , **25**
- Grafik 14. Genelde yemeklerinizi nerede yersiniz? , **26**
- Grafik 15. Bandırma’da kullandığınız arabanız var mı? , **27**
- Grafik 16. Barındığınız mekanda evcil hayvan besliyor musunuz? , **28**
- Grafik 17. Ailenizin yanına hangi sıklıkla gidiyorsunuz? , **29**
- Grafik 18. Ortalama aylık şehir-içi seyahat masrafınız ne kadardır? , **30**
- Grafik 19. Ortalama aylık şehirlerarası seyahat masrafınız ne kadardır? , **31**
- Grafik 20. Ailenizin ikamet ettiği bölge aşağıdakilerden hangisidir? , **32**

KISALTMALAR LİSTESİ

- ABD:** Amerika Birleşik Devletleri
- ADNKS:** Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
- AR-GE:** Araştırma-geliştirme
- İİBF:** İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
- BURULAŞ:** Bursa Ulaşım Toplu Taşıım İşletmeciliği Turizm San. ve Tic. A.Ş.
- DPT:** Devlet Planlama Teşkilatı
- G:** Harcanabilir Yerel Gelir
- GMKA:** Güney Marmara Kalkınma Ajansı
- GSYH:** Gayrisafi Yurtiçi Hasıla
- H:** Yerel Gayrisafi Hasıla
- KDV:** Katma Değer Vergisi
- KYK:** Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu
- M.Ö.:** Milattan Önce
- MTE:** Marjinal Tüketim Eğilimi
- MYO:** Meslek Yüksekokulu
- OBH:** Öğrenci Başı Ortalama Aylık Toplam Harcama
- OSB:** Organize Sanayi Bölgesi
- OTE:** Ortalama Tüketim Eğilimi
- SGK:** Sosyal Güvenlik Kurumu
- TH:** Aylık Toplam Harcama
- TÜİK:** Türkiye İstatistik Kurumu

GİRİŞ

Üniversiteler, günümüz bilgi toplumunun, kent, bölge ve ülke ekonomilerinin önemli kurumlarından birisi olarak “ülkenin iktisadi, bilimsel, toplumsal, kültürel ve teknolojik kalkınmasında önemli görevleri bulunan kurumlardır” (T.C. Başkanlık,1992: 9). Birey ile toplum arasındaki ilişkinin kurulmasında, üniversitelerin rolüne değinen Pavel ve Tica (2014: 118-121); artık daha çok yenilik ve bilgiye ihtiyaç duyulduğunu, üniversitelerin toplumun ihtiyaçları ve kaynaklarıyla, akademik ihtiyaçlar ve kaynaklar arasında bağlantı kurmak suretiyle, öğrencilerin sivil ve sosyal hayata katılımlarını desteklediğini, bireylerin topluma uyumunda önemli rol oynadığını belirtmiştir. Birey ve toplum arasındaki ilişkide, belirsizlikle başa çıkma ve değişim için, eğitime ihtiyaç vardır. Toplum entelektüel analizlere ihtiyaç duymaktadır ki onun bir parçası olma ve sosyal farkındalık yaratma rolü üniversitelere düşmektedir.

Ticarileştirilebilir bilgi ve nitelikli bilim adamları yetiştirmenin ötesinde üniversiteler, yerel unsurlarla işbirliği yaparak, teknoloji ve bilgi transferi mekanizmaları üretmekte, bölgesel ekonomide büyüme ve yeniliklere katkıda bulunmaktadır (Bramwell ve Wolfe 2008: 1175-1176). Kalkınma politikaları ve inovasyon sistemlerinin gelişiminde önemli rolleri olan üniversiteler, bazı sınırlamalara rağmen, bilimsel araştırma, bilginin üretilmesi ve yayılımı, demokratikleşme ve yapısal değişim gibi açılardan da katkılar sunmaktadır (Arocena vd., 2015: 11-19). Üniversite öğrencilerinin eğitim gördükleri alanlarda yetiştirilmesi, böylece ülkenin ihtiyaç duyduğu nitelikli ve kalifiye işgücünün karşılanmasında en önemli fonksiyon şüphesiz üniversitelerindir.

Üniversiteler ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda, hatta sağlık, iletişim ve taşımacılık gibi alanlarda da kuruldukları kentin, ülkenin hatta dünyanın gelişimine önemli katkı sağlamaktadırlar. Üniversite faaliyetlerinin, bilhassa öğretim ve temel araştırma gibi bilgi tabanlı etkinliklerin, bölgesel ekonomik gelişme üzerinde pozitif ve önemli etkileri olduğu tespit edilmiştir (Simha, 2005: 272; Drucker ve Goldstein, 2007: 20). Phelps’e göre, ABD’deki üniversitelerin bölge halkının refah düzeyi üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkisi vardır. Phelps, buradan hareketle gelişmekte olan ülkelerin, geniş kırsal bölgelerde üniversite kurmak ve birim/programlar açmak suretiyle, ekonomik kazanımlarını arttırabileceklerini belirtmiştir. Yazara göre, yüksek eğitimdeki kamu yatırımları ile bölgenin ve ülkenin ekonomik büyümesi arasında pozitif ilişki bulunmaktadır (Phelps, 1998: 149). Bilhassa, yüksek işsizlik sorunu yaşayan ülke veya bölgelerde sosyal ve toplumsal açıdan, üniversitelerin yerel etkileri daha anlamlı ve önemli hale gelmektedir (Armstrong vd, 1997: 339).

Üniversiteler, ülkenin ve bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkı yaparken, aynı zamanda, akademik ve sosyal ilişkiler kanalıyla bölgeden dışarıya açılan pencere görevi yapmaktadırlar. Bu kanallar ne kadar etkili kullanılırsa, bölge o kadar hızlı gelişme sürecine girecektir. Üniversitelerin; üniversite-kent, üniversite-ticaret ve üniversite-sanayi gibi kanallarla bölgesel ekonomilere önemli katkıları olmaktadır. Bu katkıların artabilmesi ve uygulanacak politikaların doğru belirlenmesi ve seçilebilmesi için, üniversitelerin yerel ve ulusal ekonomiler üzerindeki etkilerinin tespiti ve ölçülmesi gerekmektedir.

Üniversiteler, akademik ve idari personel, öğrenciler ve tüzel kişiliği ile bulunduğu şehrin ekonomisini etkilemekte, sosyal, kültürel, siyasal, bilimsel ve fiziki çevresiyle devamlı etkileşim halinde bulunmaktadır (Çatalbaş, 2007: 93). Bu açıdan, bölgesel kalkınmada yerel organizasyonlar olarak üniversitelerin rolü üzerinde duran Boucher vd. (2003: 888), üniversitelerin direkt ekonomik katkıları yanında, dolaylı sosyo-kültürel katkılarına da dikkati

çekmiştir. Genel olarak üniversitelerin bulundukları bölgeye olan ekonomik, sosyal ve kültürel katkıları şöyle özetlenebilir:

- Hem öğrencilerin yaptıkları harcamalar hem de üniversitenin istihdam ettiği personel sayesinde kent, bölge ve ülke ekonomisine önemli katkı sağlanmaktadır (Armstrong, 1997; Boucher vd. 2003:889; Siegfried vd., 2007: 546). Bu sayede artan taleple birlikte, ilgili yöredeki işsizlik sorununu bir nebze hafifletmekte, gelir seviyesi artabilmektedir. Taşçı vd. (2008: 40) analizlerinde; personele yapılan maaş vb. ödemeler aracılığı ile sağlanan katkıları “doğrudan”, öğrencilerin yaptıkları harcamaları “dolaylı”, yerel marjinal tasarruf veya tüketim eğilimlerine göre belirlenen Keynezyen talep bazlı açık ekonomi gelir çarpanı aracılığıyla yerel ekonomiye sağlanan katkıları da “uyarılmış” katkılar olarak tanımlamışlardır. Bu araştırmada da bu ayırım esas alınmıştır.
- Üniversiteler ile bağlı birimlerin ve öğrenim gören öğrencilerin, şehir içi/şehirlerarası ulaşım, gıda, giyim vb. ticaret ve hizmet işletmelerine yönelik talebi nedeniyle, ilgili tüm sektör/alt sektörlerde hızlı gelişim görülmektedir. Aslında, üniversitelerin ekonomik kalkınmadaki rolleri önceleri pek anlaşılamamıştır. İçsel büyüme teorilerinin gelişimiyle birlikte, bilgi ve beşeri sermayeye yapılan yatırımların, ekonomik büyüme yarattığı anlaşılmıştır. Üniversiteler, patentler, lisanslar vb. ticarileştirilebilir bilginin ve mezun öğrenciler vb. kalifiye bilim insanlarının yetiştirilmesinin ötesinde, yeni yatırım alanları ve iş imkanları, yerel, bölgesel ve uluslararası boyutta yeni unsurların yaratılması ve bölgeye çekilmesi gibi etkiler de üretmektedirler (Guerrero vd., 2015).
- Üniversitelerin kurulu bulundukları alanların çevresi pek çok insan tarafından tercih edilen yerler haline gelmekte, yerel konut ve arsa talebi ile bunların fiyatları bu durumdan etkilenmektedir. Üniversiteye yakın olmak genel olarak önemli bir dışsal fayda sağlarken, yerel ekonomik gelişme de olumlu etkilenmektedir (Feldman & Desrochers 2003: 20; Öztürk vd. 2011: 152).
- Ülkenin çeşitli yerlerinden gelen öğrenciler ve personel, kent nüfusunun nicel ve nitel gelişimini, kültürel etkileşimi ve kaynaşmayı sağlamakta kısaca demografik gelişim görülmektedir (Öztürk vd. 2011: 152).
- Bölgede kurulu bulunan sanayi ve ticaret işletmelerinin, daha etkin ve verimli faaliyet göstermelerine çeşitli katkılar sağlamaktadır. Bu katkılar; eğitim, danışmanlık ve bilgi paylaşımı, güncel ekonomik analizler, Ar-Ge faaliyetleri vb. olarak sıralanabilir.
- Öğrenci nüfusunun artması sonucu, konut talebi teşvik edilmekte, bu talebi karşılamak amacıyla inşaat yatırımları artmakta, sosyal ortamlara (Cafe vb.) yönelik talebin artışı ve artan hizmet talebinin uyardığı alt sektör yatırımları artmakta, yaşam kalitesi yükselmektedir (Öztürk vd. 2011: 152).
- Üniversiteler ve bağlı birimlerinin yaptığı mal ve hizmet alımları, altyapı ve üstyapıya yönelik harcamalar, bölge ekonomisine canlılık kazandırmaktadır (Armstrong, 1997; Boucher vd. 2003: 889).
- Öğrencilerle birlikte gelen misafirler sayesinde, hanehalklarının gelirleri artmakta, bir nevi iç-turizm faaliyeti gerçekleştirilmektedir.
- Üniversitelerde verilen eğitim sayesinde beşeri sermayenin gelişimi sağlanmakta, nitelikli ve iyi eğitilmiş işgücü ortaya çıkmaktadır (Mathews ve Hu, 2011: 88).

Üniversite faaliyetleri, teknoloji yoğun firmaları çekmek ve tutmak için bölgelerin çekiciliğini arttırmak, modern bilgi becerileriyle donatılmış bölgesel işgücü sağlamak, hızla değişen ekonomik şartlara ve belirsizliklere esneklikle adapte olmayı sağlamak gibi işlevlere de sahiptir. (Drucker ve Goldstein, 2007: 21).

Ayrıca entelektüel haklar, teknoloji transferi ve bilim parkları vb. yaratılan bilginin değişimi de üniversitelerin diğer bir işlevidir. Üniversitelerin, bulunduğu bölge ile arasındaki etkileşim şu kanallarla kurulabilmektedir: üniversiteler ve yerel yönetimler, öğrenci göç akımları ve yerel işgücü piyasası dinamikleri, bilgi toplumu girişimleri, üniversitelerin yönetimi, üniversiteler ve yerel kültür, bölgesel inovasyon stratejilerinde üniversitelerin rolü, üniversiteler ve sürdürülebilir bölgesel kalkınma (Boucher vd. 2003: 888).

Ortak bir mal olarak bilgi oluşturan ve yayan kurumlar olan üniversiteler (Bramwell ve Wolfe, 2008: 1186), toplumun refah seviyesinin ve yaşam kalitesinin artmasına önemli etki yapmaktadırlar. Eğer üniversiteler, sadece yaşam bilimlerinde değil çeşitli disiplinlerde kendi temel ve uygulamalı araştırmalarıyla yenilik akışını önemli miktarda artırabilirlerse ve bu yenilik iş dünyası tarafından da kullanılabilirse, dinamik üniversite sektörü olan ülkeler, özellikle de yeni buluşların yararları bir süre yerel kalabildiğinde, daha yüksek büyüme oranları bekleyebileceklerdir (Yusuf ve Nabeshima, 2011: 8).

Günümüzde üniversitesiz ili olmayan Türkiye’de, toplam üniversite sayısı 03 Mayıs 2015 tarihi itibarıyla 193’e ulaşmıştır. Bu üniversiteler, Türkiye’nin kentsel ve kırsal alanlarında çeşitli yükseköğretim kurumları aracılığıyla faaliyet göstermektedirler.

Bu çalışmada, Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’nde (Bandırma İİBF) öğrenim görmekte olan öğrencilerin yaptıkları harcamalar, Bandırma İİBF personel ödemeleri ve Fakülte’nin diğer harcamaları kanalıyla, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Bandırma ekonomisine olan maddi katkılarını tespit etmek amaçlanmaktadır. Bandırma örneğinde daha önce bu amaçla yapılan bir analiz veya ölçüm bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu çalışma bir ilk olma niteliğindedir. Şüphesiz yapılan her harcama, zincirleme olarak diğer hane halklarının gelirini oluşturmakta, böylece ilk yapılan harcama, kendisinin birkaç katı harcama akımı ve gelir yaratılmasını sağlamaktadır. Bunun yanında, gerek Bandırma İİBF tarafından satın alınan mal ve hizmetler, gerekse kurumda istihdam edilen akademik ve idari personele ödenen maaş/ücretler kanalıyla, bir bütün olarak Fakülte’nin Bandırma’ya ekonomik katkısı olmaktadır. Sayısal olarak ölçülebilir nitelikte olan bu veriler kullanılarak, Bandırma İİBF’nin yerel ekonomiye doğrudan ve dolaylı katkısını ölçmek temel hedef olarak belirlenmiştir. Eğer Bandırma’da kurulu bulunan diğer yükseköğretim kurumları da dikkate alınırsa, söz konusu harcama kaynaklı katkılar daha da büyüyecektir. Bandırma İİBF öğrencilerinin harcama eğilimlerinden hareketle, yerel ekonomiye katkılarının belirlenmesi dışında, çalışmanın diğer hedefleri arasında; öğrencilerin bir kent olarak Bandırma ve eğitim gördükleri Bandırma İİBF ile ilgili yetersiz veya olumsuz gördükleri hususların tespit edilmesi, öğrencilerin eğitimlerini sürdürürken çalışma hayatına katılım özelliklerinin belirlenmesi, konaklama tercihlerinin gözlenmesi, seyahat alışkanlıklarının incelenmesi gibi hedefleri de vardır. Kuşkusuz bu hususlarda alınacak sağlıklı bilgiler, üniversite gençliği ile kent sakinleri arasında sağlıklı bir ilişki kurulmasına ve kent ekonomisine olan katkılarının arttırılması bakımından yeni politikaların geliştirilebilmesine yardımcı olabilecektir.

Bu kapsamda; çalışmanın birinci bölümünde ana hatlarıyla Bandırma hakkında tanıtıcı bilgiler verilecek, ikinci bölümde konu ile ilgili daha önce yapılmış ve literatürde yer alan araştırmalara değinilecektir. Üçüncü bölümde analiz yöntemi ve anket uygulamasına ilişkin temel bilgiler paylaşıldıktan sonra, uygulama sonucunda elde edilen bulgular değerlendirilecek ve sonuç bölümünde, elde edilen bulgulardan hareketle genel değerlendirme yapılarak çalışma tamamlanacaktır.

1. BANDIRMA İLÇESİ HAKKINDA TEMEL BİLGİLER

Bu bölümde öncelikle, Bandırma'nın tarihsel gelişimi, coğrafi konumu, ulaştırma altyapısı, ekonomik yapı ve eğitim ile ilgili verilerine ana hatları ile değinilecektir. Böylece Bandırma'nın kısaca okuyuculara tanıtılması hedeflenmektedir.

1.1. Bandırma'nın Kısa Tarihçesi

Kuruluş tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte, Bandırma'nın M.Ö. 8 ve 9. yüzyıllar arasında, Kapıdağ yarımadasındaki Kyzikos şehri ile aynı dönemde kurulmuş olabileceği düşünülmektedir. Bugünkü şehir merkezinin yaklaşık 2 km kadar kuzeydoğusunda bulunan, günümüzde Livatya/Ağıldere olarak anılan bölgede kurulan bir balıkçı köyü olan ve Kyzikos şehir devletinin limanı olarak da kullanılan Bandırma, o yıllarda "Güvenilir Liman" anlamına gelen Panormos adıyla anılıyordu. Çeşitli zamanlarda Frigler, Mysialılar, Traklar ve Perslerin egemenliğinde kalan Bandırma, M.Ö.334 yılında Makedonya kralı Büyük İskender tarafından fethedilmiş, daha sonraki yıllarda Roma ve Bizanslıların eline geçmiştir. Bandırma'ya Türklerin ilk gelişi, Anadolu'da ilk Türk Devletini kuran Kutulmuşoğlu Süleymanbey'in 1076'da Kyzikos-Aydıncık ve Bandırma'yı fethiyle gerçekleşmiştir. 1100'lü yılların başında tekrar Bizans egemenliğine geçen Bandırma, 13. yüzyılın başlarında Karesi Beyliği'nin himayesi altına girmiş, 1345 yılında Orhan Gazi döneminde Osmanlılara geçmiştir. Bir süre Aydıncık ve Hüdavendigar'a bağlı olan Bandırma, 16. yüzyılın 2.yarisında Galata/Kapıdağ nahiyesine bağlı bir köydür. 1830 yılında Erdek ilçesi Kapıdağ bucağına bağlanmıştır. 1874 yılında büyük bir yangın geçiren Bandırma'nın tamamına yakını bu yangında harap olmuş, ancak kısa zamanda onarılmıştır. Bandırma, 1879 yılında Karesi Sancağı'na (Balıkesir) bağlı bir ilçe merkezi olmuştur (Bandırma Kaymakamlığı, 2015)

1920 yılında İtilaf devletleri tarafından işgal edilen Bandırma, 1922'de işgalin sona erdirilmesinden sonra yeniden yapılandırılmış, 1923 yılında Cumhuriyet'in ilan edilmesi ile bugünkü idari yapısına, 1924 ve 1936 yıllarında Yunanistan'dan mübadele yoluyla gelen göçmen Türklerin bölgeye yerleşmesiyle de bugünkü sosyolojik yapısına kavuşmuştur. (Bandırma Ticaret Odası, 2015a).

1.2. Bandırma'nın Konumu, Coğrafi ve Demografik Yapısı

Balıkesir iline bağlı olan ve kendi adıyla bilinen körfezde konumlanan Bandırma, Marmara Denizi'nin güneyinde yer alan bir liman ilçesidir. Batısında Gönen, doğusunda Karacabey, kuzeyinde Kapıdağ ve Erdek, güneyinde Manyas ve Kuşgölü¹ bulunmaktadır. Yüzölçümü 690 km² olan Bandırma'nın denizden yüksekliği 1-764 metre arasındadır. Arazi yapısı, kuzeyden güneye doğru kısmen dağlık ve engebeleridir. En yüksek dağ, doğuda bulunan 764 metre yüksekliğindeki Karadağ'dır. İlçenin kuzeyinde yer alan Kapıdağ, Erdek ve Bandırma körfezleriyle çevrilmiş bir yarımada'dır. Bandırma'nın en uzun akarsuyu Eğridere iken, diğer önemli akarsular; Beyderesi, Çayırdere, Eski Sığircı Deresi, Arıkaltı Deresi, Bozdere ve Değirmen Deresi'dir. İstanbul, Bursa ve İzmir illerinin köşelerini oluşturduğu var sayılan üçgenin yaklaşık olarak tam ortasında bulunmaktadır (Bandırma Belediyesi, 2015).

Bandırma'nın nüfusu 2013 yılı itibariyle 143.117 kişi iken (TÜİK, 2014: 96), 2014 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre 145.089 kişiye ulaşmıştır (TÜİK, 2015a). Ortalama hane halkı büyüklüğü 2,83 olup, 6+ yaş nüfusun %97,3'ü okuma yazma bilmektedir (TÜİK, 2014: 109). Bandırma'da öğrenim görmekte olan üniversite öğrencileri, genç ve dinamik nüfus oluşumuna önemli destek vermektedir.

¹ Kuşgölü'nün kuzeydoğu kıyısında bulunan ve Milli Park Statüsü'nde olan Kuşçenneti, Avrupa Konseyi tarafından 1976 yılında, iyi korunan doğa alanlarına verilen "A sınıfı" diploma ile ödüllendirilmiştir (<http://www.milliparklar.gov.tr/mp/kuscenneti/index.htm>) erişim: 28/04/2015

1.3. Bandırma'nın Ekonomik Yapısı

Bandırma'nın ekonomik yapısına bakıldığında, başta sanayi sektörü olmak üzere, tarım ve hizmet sektörleri ile enerji üretimi dikkat çekmektedir. Sahip olduğu firma sayısı ve büyüklükleri ile çoğu sektörde gelişmiş bir ticaret profili sergilemektedir. Bandırma Ticaret Odası, Bandırma'daki ticari hayatın önemli bileşenlerinden birisidir. Oda gerek üye sayısı gerekse faaliyetleri bakımından yerel ekonomiye önemli katkılar sağlamaktadır. Altta yer alan Tablo 1'de, 2000-2015 döneminde, Bandırma Ticaret Odası'na kayıtlı üye sayıları ve sermaye tutarlarının gelişimi görülmektedir. Tablo'daki verilere göre; 2000 yılından 2015 yılına, Ticaret Odası'na kayıtlı faal üye sayısı %306 ve faal üyelerin toplam sermaye büyüklüğü de %134 artış göstermiştir. 2010-2015 döneminde Bandırma Ticaret Odası'na kayıtlı faal üye sayısı %73,3 ve faal üyelerin sermaye toplamı %9,2 artarak, toplam 1.960 faal üyenin sermaye toplamı 1 milyar TL'yi aşmıştır. 06/05/2015 tarihi itibarıyla Ticaret Odası'na kayıtlı faal üyelerin şirket türlerine göre dağılımına bakıldığında, toplam faal üye sayısının %41,5'i Gerçek Kişi Ticari işletmesi, %11,7 si Anonim Şirket ve %40'ı Limited Şirket'tir. Aktif üyelerin sermaye toplamındaki paylarına bakıldığında, en yüksek pay %52,2 ile Anonim Şirket'lerde iken, Limited Şirket'lerin payı %31,6'dır. Sayı bakımından Gerçek Kişi Ticari İşletmeleri ve Limited Şirket'ler, sermaye bakımından ise Anonim Şirket'lerin ağırlığa sahip oldukları dikkati çekmektedir.

Tablo 1. Bandırma Ticaret Odasına Kayıtlı Üye Sayısının Gelişimi (2000-2015)

Şirket Tipi (Faal)	2000		2005		2010		2015	
	Adet	Sermaye-TL	Adet	Sermaye-TL	Adet	Sermaye-TL	Adet	Sermaye-TL
Anonim Şirket (Faal)	46	265.635.479	57	336.435.845	94	548.302.690	230	568.932.240
Anonim Şirket (Askıda)	6	6.611.517	10	16.713.517	12	16.713.717	16	17.413.717
İktisadi Devlet Teşekkülü (Faal)			1	100.000.000	1	100.000.000	1	100.000.000
İktisadi Devlet Teş. (Askıda)								
Kollektif Şirket (Faal)	5	1.240.500	6	1.245.500	6	1.245.500	6	1.245.500
Kollektif Şirket (Askıda)	2	150.030	2	150.030	2	150.030	2	150.030
Kooperatif (Faal)	46	8.332.300	55	8.500.896	66	8.508.911	95	8.533.211
Kooperatif (Askıda)	7	70.092	8	770.092	9	770.099	10	770.799
Limited Şirket (Faal)	213	177.547.900	306	236.600.850	521	305.224.000	784	344.062.475
Limited Şirket (Askıda)	34	7.929.725	82	13.019.225	193	33.920.725	227	40.415.725
Gerçek Kişi Ticari İşletmesi (Faal)	161	11.859.441	247	15.682.942	421	31.667.941	814	64.445.941
Gerçek Kişi Ticari İşl. (Askıda)	32	1.775.683	57	3.020.683	102	7.470.683	137	12.575.683
Diğer (Faal)	12	1.702.004	13	1.702.005	17	1.702.005	22	1.702.005
Diğer (Askıda)								
Dernek İktisadi İşletmesi (Faal)					1	10.000	3	16.000
Dernek İktisadi İşl. (Askıda)	1		1		1		1	
Vakıf İktisadi İşletmesi (Faal)			2	48	2	48	2	
Vakıf İktisadi İşl. (Askıda)								
Diğer İktisadi İşletmeler (Faal)					2	95.000	3	115.000
Diğer İktisadi İşl. (Askıda)								
Genel Toplam (Faal)	483	466.317.624	687	700.168.086	1.131	996.756.095	1.960	1.089.052.420
Genel Toplam (Askıda)	82	16.537.047	160	33.673.547	319	59.025.254	393	71.325.954

Kaynak: Bandırma Ticaret Odası İstatistikleri kullanılarak tarafımızdan oluşturulmuştur.

Bandırma, yakın çevresinde bulunan köyler/mahalleler ile Erdek, Gönen, Biga gibi yakın ilçelerde yaşayan vatandaşlar için, ticaret ve alışveriş bakımından bir cazibe/çekim merkezi niteliğine de sahiptir. Oldukça canlı bir ekonomik yapıya sahip olan Bandırma’da; sanayi sektöründe çalışanların oranı % 16, tarım sektöründe çalışanların oranı % 32 ve hizmetlerde çalışanların oranı % 52’dir (GMKA, 2015).

İlçe merkezinde sanayi tesislerinin mevcudiyeti sanayi sektörünü önemli kılarken, köylerde ekonomik yaşam ağırlıkla tarıma dayalıdır. Türkiye’de üretilen kimyasal gübrenin % 15’i, etlik civcivin % 25’i, yumurtalık civcivin % 20’si, yumurta ve beyaz etin % 22’si Bandırma’da üretilmektedir. Bölgeden çıkarılan ve işlenen bor minerali ile mermer, Bandırma’nın önemli madencilik ürünleri olarak öne çıkmaktadır (Bandırma Ticaret Odası, 2015b: 3-23). Bandırma limanından yapılan ihracat ağırlıkla; sanayi ürünleri, madenler, piliç eti, yumurta ve su ürünlerinden oluşmaktadır. Bandırma Gümrük Müdürlüğü verilerine göre, 2014 yılında, yaklaşık 2 milyar dolarlık bir dış ticaret hacmine ulaşmıştır (TÜİK, 2015b; TÜİK, 2015c).

Sonuncusu DPT tarafından 2004 yılında yapılan “İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (2004)” sonuçlarına göre Bandırma, 872 İlçe içinde 23. sırayı almış ve ikinci derece gelişmiş ilçeler grubunda yer aldığı tespit edilmiştir (DPT, 2004: 85). Gelişmesini yıllardır sürdüren Bandırma, sahip olduğu ekonomik, sosyal ve kültürel değerleriyle uzun süreden beri il olmayı bekleyen bir ilçedir.

1.3.1. Tarım ve Hayvancılık

Bandırma ekonomisinde tarım sektörü, bilhassa iki açıdan önem taşımaktadır. Birincisi, tarımın geleneksel fonksiyonu olan, ilçenin ve çevre yerleşim birimlerinin gıda ihtiyacının karşılanmasıdır. İkincisi ise, Bandırma’da tarıma dayalı sanayinin yaygın olması nedeniyle, bu firmalarda kullanılmak üzere sanayi girdisi niteliğindeki tarımsal ürünlerin üretilmesidir. Verimli topraklara ve tarıma elverişli iklime sahip olan yöre arazilerinde, bakla, yulaf, şeker pancarı, zeytin, buğday, mısır, ayçiçeği gibi bitkiler yaygın olarak yetiştirilmekte, sebze üretimi de yapılmaktadır. Bir genelleme yapılacak olursa, ilçe genelinde narenciye hariç tüm bitkilerin üretilebileceği söylenebilir (Bandırma Ticaret Odası, 2015b: 3).

Bandırma’da kırsal alanda bitkisel üretim yaygındır ancak hayvancılık da öne çıkan bir işkoludur. Balıkçılık ve su ürünleri, kanatlı hayvan üretimi, büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık, hem geçim kaynağı olarak hem de ticari açıdan bölge ekonomisi için büyük öneme sahiptir. Yapılan üretimin bir kısmı hanehalklarının kendi tüketimi için ayrılmakta, geriye kalan kısmı ise bölgesel, ulusal ve uluslararası ticarete konu olmaktadır.

1.3.2. Sanayi

Bandırma, esasen önde gelen sanayi kentlerinden birisidir. Sanayi tesisleri ilçe merkezine yakın konumlanmakla birlikte, Organize Sanayi Bölgesi (OSB) de gelişim göstermektedir. 1997 yılında Bandırma Ticaret Odası öncülüğünde kurulan Bandırma OSB’nin, 150 hektarlık altyapısı tamamlanarak yatırıma hazır hale getirilmiş, elektrik ve enerji nakil hatları çekilerek hatlara elektrik verilmiş, yollara parke taşları döşenmiş, işletmelere içme ve kullanma suyu verilmiş, arıtma tesisi tamamlanıp işletmeye alınmıştır. Bandırma OSB’nin altyapısı hazır olan nerdeyse tüm parselleri satılmıştır. Gerekirse kullanılmak üzere 150 hektarlık yedek alanı olan Bandırma OSB, Bursa ve Balıkesir’e 100 km., Çanakkale’ye 175 km., İzmir’e 260 km. mesafede bulunmaktadır (GMKA: 2015: 2).

Bandırma’da sanayi sektörünün büyük çoğunluğunu imalat sanayi oluşturmaktadır. İmalat sanayi fabrikalarının önemli bir kısmı da tarıma dayalıdır. Tarıma dayalı sanayinin gelişiminde hammadde kaynaklarına yakınlık etkili olduğundan, bu tesislerin ihtiyaç duyduğu tarımsal girdilerin önemli bir bölümü bölgede üretilmektedir. İlave olarak Bandırma, Bursa-Kocaeli-İstanbul illerinde yatırım alanı bulamayan sanayi tesisleri için, konum ve ulaşım imkanları açısından önemli bir yatırım bölgesi olarak dikkati çekmektedir (Bandırma Ticaret Odası, 2015b).

Alternatif enerji kaynaklarına artan ilgi ve Bandırma yöresinin bu konudaki potansiyeli, dört adet Rüzgar Enerji Santrali'nin Bandırma'da faaliyete geçmesini sağlamış olup, bu tesislerde üretilen elektrik ulusal şebekeye verilmektedir (GMKA, 2015: 5).

1.4. Bandırma'nın Ulaşım Yapısı

Bandırma'nın İstanbul, Bursa ve İzmir'e olan yakınlığı ve coğrafi konumu, farklı ulaşım imkanlarının gelişmesine olanak sağlamıştır. Karayolu, havayolu, demiryolu ve denizyolu ulaşım alternatiflerinin tamamı Bandırma'da mevcuttur. Bu husus, kentin sosyal ve ekonomik olarak gelişmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

1.4.1. Karayolu Ulaşımı

Bandırma coğrafi konumu itibarıyla, Bursa, Çanakkale ve Balıkesir'e devlet karayolu ile bağlıdır. Bursa-Çanakkale devlet karayolu (D-200) ve Balıkesir'den geçip İzmir'e ulaşan devlet karayolu (D-565), Güney Marmara'nın önemli ulaşım hatlarıdır. Bandırma; T.C. Karayolları 14. Bölge Müdürlüğü'ne bağlı 146. Şube Şefliği'nin görev alanı içindedir. Şehir içi trafiğin düzenlenmesi ve denetlenmesi Trafik Tescil ve Denetleme Büro Amirliği, şehir dışı trafik düzenleme ve denetlenmesi ise, Bölge Trafik Denetleme İstasyon Amirliği'nin sorumluluğunda bulunmaktadır.

Bandırma Şehirlerarası Otobüs Terminali; Balıkesir, Çanakkale ve Bursa karayollarında yolcu taşıyan otobüslerin önemli bir duraklama noktasıdır. Terminalde faaliyet gösteren çok sayıda otobüs firması bulunmaktadır. Bu firmaların dışında, minibüsler ve Belediye Otobüs İşletmeleri de, yakın çevredeki yerleşim birimlerine ulaşım hizmeti sunmaktadır.

1.4.2. Demiryolu Ulaşımı

Demiryolu ulaşımı, diğer ulaşım alternatiflerine göre daha düşük maliyetlidir. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları'nın 6 Eylül ve 17 Eylül Ekspresleri, her gün Bandırma- İzmir (Alsancak) arasında düzenli sefer yapmaktadır. *"Bandırma'yı Balıkesir üzerinden İzmir'e bağlayan demiryolunun toplam uzunluğu 342 km. 'dir"* (Bandırma İ.İ.B.F., 1998: 83).

1.4.3. Havayolu Ulaşımı

Balıkesir, Türkiye'nin iki jet üssünün bulunduğu tek ilidir. 9. Ana Jet Üs Komutanlığı Balıkesir merkez, 6. Ana Jet Üs Komutanlığı Bandırma'da konuşludur. 1960'lı yıllarda inşa edilen üs, özel uçuşlara da açık olmakla birlikte, uzun yıllardır sadece askeri amaçla kullanılmaktadır. *"Havaalanının özel kullanımı için, özel havayolu şirketlerinin Hava Kuvvet Komutanlığı ile bir protokol imzalanması şartı aranmaktadır"* (Bandırma İ.İ.B.F., 1998: 83). Geçmişte bazı özel uçak şirketleri tarafından, İstanbul-Bandırma arası tarifeli yolcu seferi düzenleme girişimleri olmuşsa da, kısa süre sonra bu seferler durdurulmuş ve üssün sadece askeri uçaklar tarafından kullanılmasına devam edilmiştir.

1.4.4. Denizyolu Ulaşımı

Bandırma'da ticaretin büyük bir kısmı denizyolu kanalıyla limandan gerçekleştirilmektedir. İstanbul'dan sonra Marmara Denizi'ndeki en büyük ikinci limandır. Gelişmiş ve donanımlı bir liman olan Bandırma Limanı'nda, toplam uzunluğu 2.973 metre ve derinlikleri 6 ile 11.5 metre arasında değişen 20 rıhtımda, konteyner, dökme yük, genel yük, proje yükü ve Ro-Ro gemilerine hizmet verilmektedir. Saha kapasitesini yansıtan bilgilere göre; toplam liman sahası ve gümrüklü alanı 268.348 m², toplam depolama sahası 215.569 m²'dir. Yük kapasitesi ise; 350.000 (TEU/yıl) konteyner, 10.000.000 (ton/yıl) dökme yük, 1.000.000 (ton/yıl) genel yükür (Çelebi Bandırma Limanı, 2015).

İstanbul ve Tekirdağ'a her gün düzenli Ro-Ro ve feribot seferleri ile yük ve yolcu taşınmaktadır. Bandırma ile İstanbul arasında yolcu ve araç taşıyan hızlı feribot, deniz otobüsü ve deniz uçağı seferleri mevcuttur. Ulaşımı oldukça kısaltan hızlı feribot ve deniz otobüsü seferleri ile, İstanbul-Bandırma arası yolculuk süre bakımından oldukça kısalmış ve yaklaşık iki saate inmiştir. Diğer yandan, Bursa Büyükşehir Belediyesi kuruluşu olan BURULAŞ-Bursa Ulaşım Toplu Taşıım İşletmeciliğı Turizm San. ve Tic. A.Ş. tarafından başlatılan deniz uçağı

seferleri ile Bandırma-İstanbul (Haliç) arası yolculuk süresi 35 dakikaya düşmüştür. Denizyolu ile yolcu ve yük taşımacılığındaki gelişmeler, Bandırma'nın İstanbul ile olan bağlantısını kolaylaştırmakta ve gelişimini olumlu yönde etkilemektedir.

1.5. Bandırma'da Eğitim

İlçe'de ilk ve orta öğretim kapsamında, Bandırma İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı 76 okul, 871 derslik, 22.797 öğrenci ve 1.491 öğretmenle eğitim öğretim faaliyetleri sürdürülmektedir. Kentte derslik başına düşen öğrenci sayıları; ilkokul+ortaokullarda 24, genel ortaöğretimde 29, mesleki ve teknik eğitimde ise 34 öğrencidir (Bandırma İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2015).

Bandırma'nın ilk yüksek öğretim kurumları; T.C. Balıkesir Üniversitesi'ne bağlı olarak kurulan Bandırma İİBF ile Bandırma Meslek Yüksekokulu (MYO)'dur. 1993-1994 eğitim-öğretim yılında faaliyete geçen bu kurumlara ilave olarak, 1996 yılında yine Balıkesir Üniversitesi'ne bağlı Bandırma Sağlık Yüksekokulu ve 2009 yılında da Bandırma Denizcilik Fakültesi kurulmuştur.

Bandırma Meslek Yüksekokulu; Bilgisayar Teknolojileri, Bitkisel ve Hayvansal Üretim, Büro Hizmetleri ve Sekreterlik, Dış Ticaret, Gıda İşleme, Hemşirelik ve Bakım Hizmetleri, Motorlu Araçlar ve Ulaştırma Teknolojileri, Muhasebe ve Vergi, Yönetim ve Organizasyon programlarında, Bandırma Sağlık Yüksekokulu ise Hemşirelik bölümü ile Bandırma İlçesi'nde yükseköğretim faaliyetlerini devam ettirmektedir.

Bu çalışmanın ana kütle ve örneklemi oluşturan Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi; İktisat, İşletme, Maliye, Kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler ve Ekonometri olmak üzere 6 bölümde eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir. 31.12.2014 itibarıyla toplam 5.249 öğrencisi, 67'si kadrolu toplam 84 öğretim elemanı², 33 idari personel olmak üzere toplam personel sayısı 117'dir (Bandırma İİBF, 2015).

23 Nisan 2015 Tarih ve 29335 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren, 31 Mart 2015 Tarih ve 6640 Sayılı "Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile, Bandırma ilçesinde Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur. Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi ve İskenderun Teknik Üniversitesi ile birlikte, **Türkiye'nin bir ilçede kurulan ilk üç üniversitesinden biri olan Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi**; İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Denizcilik Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Bandırma Meslek Yüksek Okulu, Gönen Meslek Yüksek Okulu, Erdek Meslek Yüksek Okulu, Manyas Meslek Yüksek Okulu, Yabancı Diller Yüksek Okulu, Gönen Jeotermal Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fen Bilimleri Enstitüsü ve Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nden oluşmuştur (Ek 2).

2. LİTERATÜR

Akademik araştırmaların reel etkileri üzerine inceleme yapan Acs vd. (1992), üniversiteler ve araştırma laboratuvarlarının yaptıkları araştırmalar ve Ar-Ge faaliyetleri ile teknolojik gelişime önemli katkı sağladıklarına değinmiştir. Ergün (2003: 69)'e göre de üniversiteler, yaptıkları harcamalar ve istihdam ettikleri personel bakımından bulundukları yörelerin en önemli ekonomik birimlerinden birisidir.

Üniversitelerin yerel ekonomiye katkısını arttırmak ve toplumda öncü rol oynamalarını sağlayabilmek için, kalkınma kutupları yaratılması perspektifiyle üniversitelerin kuruluş yeri tercihleri üzerinde duran Çatalbaş (2007: 90), alt ve üst yapısı mümkün olduğunca tamamlanmış yerlere kurulmalarını önererek, yükseköğretimden faydalanma imkanının, tüm toplum kesimlerine eşit şekilde açık olması gerektiğini belirtmiştir. Bunun için yükseköğretim

² 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Fakülte'de görev yapan akademik personel sayısı: 11 Profesör, 8 Doçent, 20 Yardımcı Doçent, 16 Araştırma Görevlisi, 12 Okutman, 17 Dışarıdan ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elemanı olmak üzere toplam 84'dür.

kurumlarının yaygınlaştırılmasını önemli gören yazar, başta yükseköğretimde eğitim kalitesinin düşmesi olmak üzere, ekonomik, sosyal, kültürel ve fiziki alt ve üst yapı yetersizliklerinin giderilmesi gerektiğine vurgu yapmıştır.

Guerrero vd. (2015: 748), üniversitelerin eğitim ve araştırma fonksiyonlarına, girişimciliği de eklemiş ve girişimci nitelikteki üniversiteler sayesinde, girişimcilik faaliyetlerinin arttığını belirtmişlerdir. İçsel büyüme perspektifiyle, 2005-2007 döneminde İngiltere'deki 147 üniversiteyi kapsayan analiz bulguları, üniversitelerin eğitim, araştırma ve girişimcilik faaliyetlerinin pozitif ve önemli etkisini ortaya koymuştur. En yüksek etkinin kaynağı, bilgi transferi yani bilgi sermayesidir. Bu durum mukayeseli üstünlüklerin artmasının da önemli bir nedeni olarak değerlendirilmiştir.

Yüksek öğretimin bölgesel ekonomiler üzerindeki etkilerini ölçmeye yönelik yaklaşımlara ilginin giderek arttığı görülmektedir (Drucker ve Goldstein, 2007: 20). Örneğin, İngiltere yükseköğretim sisteminde, yurtdışından gelen öğrencilerin, toplam öğrenci içindeki payının gittikçe arttığını belirten Love ve McNicoll (1988), bu grubun yerel ekonomilere önemli bir gelir enjeksiyonunda bulunduğunu, üç İskoç Üniversitesi örneğinde, bir çarpan modeli kullanarak ortaya koymuştur.

Boston bölgesindeki sekiz araştırma üniversitesinin 2000 yılında, Boston bölge ekonomisine yıllık 7 milyar doların üzerinde katkı sağladığı tespit edilmiştir (Simha, 2005: 269). Üniversitelerin, sermaye ve işletme giderleri, personel harcamaları, öğrenci harcamaları ve ziyaretçi harcamaları olmak üzere dört kanalla yerel ekonomilere katkı sağladığını belirten Carrol ve Smith (2006: 4-7), ABD'den Bowling Green State Üniversitesi'nin (Ohio), 2002 yılı toplam katkısını 704 milyon \$ olarak hesaplamışlardır.

Avrupa üniversitelerinin uzmanlaşma ve ölçek ekonomilerini inceleyen Daraio vd. (2015), üniversitelerdeki üretim faaliyetlerinin standart üretim faaliyetlerinden farklı olduğunu, çünkü çoklu girdi-çoklu çıktı süreçlerinin söz konusu olduğunu belirtmişlerdir (Daraio vd., 2015: 430). Buradan hareketle, üniversitelerin yerel ve ulusal ekonomi ile sosyal hayata dair katkılarını ölçmenin metodolojik güçlükler içerdiği gözden uzak tutulmamalıdır (Öztürk vd., 2011: 152-153).

Türkiye'deki üniversite ve bağlı birimlerin coğrafi dağılımı ve sayıları dikkate alındığında, henüz ilgili literatürün çok geniş olmadığı söylenebilir. 2000'li yıllarda gerek Türkiye'deki üniversite sayısının artması ve her ile bir üniversite kurulması gerekse ilçe ve beldelerde yeni yükseköğretim kurumlarının açılmasıyla birlikte, konuya ilgi artmış ve pek çok analiz yapılmıştır. Bu analizlerin her biri, bulunduğu yöredeki yükseköğretim kurumu/kurumlarının, yöreye olan parasal katkılarını anket, ekonometrik modelleme vb. yöntemlerle hesaplamış, farklı yöresel özellikler, harcama eğilimleri ve hesaplama yöntemleri nedeniyle farklı bulgulara ulaşmışlardır.

Afyon Kocatepe Üniversitesi Bolvadin Meslek Yüksek Okulu'nun, Bolvadin ekonomisine katkılarını araştırdığı çalışmasında Ergün(2003), Bolvadin MYO öğrencilerinin ayda toplam 365.675 TL. harcadığını, bu değer öğrencilerin 9 ay Bolvadin'de konakladıkları varsayımıyla yıllık 3.291.000 TL. olduğunu belirtmiştir. Yüksekokul personeline ödenen yapılan yıllık 500.000 TL. eklendiğinde, yerel ekonomiye yılda yaklaşık 3.800.000 TL'lik bir ekonomik katkı sağlandığını tespit etmiştir (Ergün, 2003: 74).

Tarı vd. (2006), Kocaeli Üniversitesi öğrencilerinin devam ettikleri program ile cinsiyet faktörünün, tüketim davranışları üzerinde etkili olup olmadığını konu alan araştırmalarında, 2004 yılı aylık öğrenci başı ortalama tüketim harcaması 377 TL. olarak hesaplanmıştır. Bayan öğrencilerin aylık ortalama tüketim harcamaları öğrenci başına 379 TL, erkek öğrencilerin aylık ortalama tüketim harcamaları ise 375 TL'dir. Kocaeli Üniversitesi'nin 34.299 öğrencisinin tamamının Kocaeli ilinde yaşadığı varsayıldığında, aylık yaklaşık olarak 13 milyon TL. Kocaeli ekonomisine giren para miktarı olarak tahmin edilmiştir (Tarı vd., 2006: 170).

Taşçı vd. (2008), Anadolu Üniversitesi'nin Eskişehir'e Etkileri ve kentin üniversiteye dönük algılarını ele aldıkları detaylı çalışmalarında, üniversite kaynaklı doğrudan, dolaylı ve uyarılmış harcamaların Eskişehir ekonomisine toplam katkısını, 2007 yılı itibarıyla, 1.006.239.549 TL/yıl olarak hesaplamışlardır. Bu tutar kapsamında, öğrenci harcamalarının 155.7 milyon TL/yıl olduğunu, öğrenci harcamaları ile birlikte personel ödemelerinin ise 442.6 milyon TL tutarında katkı yaptığını hesaplamışlardır. Analizde, Keynezyen talep tabanlı gelir ve harcama çarpanları yerel ekonomi açısından tahmin edilen modelle tahmin edilmiş ve uyarılmış etkinin hesaplanmasında kullanılmıştır. Yerel gayrisafi hasıla çarpanı 5,24 ve yerel harcanabilir gelir çarpanı da 4,15 olarak hesaplanmıştır. Ek olarak, Anadolu Üniversitesi'nin 2007 yılında, 6.939 kişilik bir istihdam yarattığına değinilmiştir (Taşçı vd., 2008: 75-79).

Kaşlı ve Serel (2008), 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Balıkesir Üniversitesi Gönen Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören 554 öğrencinin harcama analizini yapmışlar ve öğrencilerin aylık ortalama öğrenci başına 518,86 TL harcama yaptıklarını, yıllık bazda 554 öğrencinin harcama toplamının yaklaşık 2.300.000 TL olduğunu belirtmişlerdir. Dolayısıyla tahminlere göre, 873 öğrenci, Gönen ekonomisine yıllık 3.622.950 TL katkı sağlamıştır. Araştırmanın diğer bulgularına göre, ele alınan dönemde MYO öğrencileri, aylık bütçelerinin %34'ünü eğlence, %23'ünü barınma-elektrik-su-gaz ve iletişim, %18'ini yiyecek-içecek, %11'ini giyim, %10'unu ulaşım ve %4'ünü kırtasiye harcamaları için ayırmıştır (Kaşlı ve Serel, 2008: 99, 103-107).

2008-2009 öğrenim yılında Burdur'un Bucak ilçesinde faaliyet gösteren yükseköğretim kurumlarının ilçe ekonomisine katkılarını araştıran Dalğar vd. (2009), bir öğrencinin ortalama ayda 468,05 TL. harcadığını tespit etmiş, buradan hareketle 3.920 öğrencinin 1.834.756 TL./ay, 14.678.048 TL./yıl harcama yaptığı sonucuna ulaşmışlardır. Ek olarak, ilçedeki yüksekokulların 2.339.437 TL'lik toplam harcaması da dikkate alındığında toplam 17.017.485 TL'lik bir yükseköğretim kurumları kaynaklı ekonomik katkı hesaplanmıştır. Bu tutar, 2,66 olarak hesaplanan çarpan katsayısı ile çarpılarak, uyarılmış etki de dikkate alınmış ve genel toplamda 45 milyon TL'lik bir ekonomik katkı değerine ulaşılmıştır (Dalğar vd., 2009: 47-48).

Süleyman Demirel Üniversitesi öğrencilerinin 2003, 2005, 2007 ve 2009 yıllarında yapmış oldukları harcamaların miktarı, bileşimi ve Isparta ekonomisine katkısını araştıran Akçakanat vd. (2010: 165), 2009 yılında öğrenci başına ayda ortalama 474 TL harcama yapıldığını ve öğrenci harcamalarının Isparta'ya yıllık (8 ay konaklama varsayımıyla ayda yaklaşık 10,2 Milyon TL'den) toplam 81.591.000 TL parasal katkı sağladığı tespit etmişlerdir.

Çalışkan (2010: 175), Uşak Üniversitesi öğrencilerinin harcama miktarı, bileşimi ve kent ekonomisine katkısını incelemiştir. Bir öğrencinin aylık ortalama harcamasını 559,60 TL. belirleyen yazar, toplam 8.291 öğrencinin kayıtlı olduğu 2008-2009 eğitim-öğretim yılı itibarıyla, ayda yaklaşık 4 milyon 639 bin TL'lik katkı olduğunu, yıllık katkının 50 milyon TL'yi aştığını belirtmiştir.

Bayburt Üniversitesi'nin, şehrin ekonomik hayatına canlılık getirdiği ve yeni işyerlerinin açıldığı, sonuç olarak Bayburt'taki yaşam kalitesinin yükseldiği, Yılmaz ve Kaynak (2011: 55) tarafından yapılan anket uygulaması sonucunda tespit edilmiştir.

Atatürk Üniversitesi'nin Erzurum ekonomisine katkısını araştıran Selçuk (2012: 327), öğrenci başına ayda ortalama 744,66 TL harcama yapıldığını ve Atatürk Üniversitesi Yerleşkesi'nde eğitim gören 31.276 öğrencinin, toplamda il ekonomisine yaklaşık bir yılda 186,3 milyon TL katkı sağladığını hesaplamıştır.

Öğrencilerin ayda ortalama öğrenci başı 549,63 TL harcama yaptıkları Kafkas Üniversitesi'nde öğrenim gören 12.500 öğrencinin, Kars ekonomisine yıllık toplam 54.9 Milyon TL katkı sağladığı belirtilmiştir (Selçuk ve Başar, 2012: 90).

Kilis 7 Aralık Üniversitesi Öğrencilerinin Kilis Ekonomisine Katkısını ele alan Soysal vd. (2012: 261), 2011-2012 eğitim öğretim yılında öğrenci başına aylık toplam harcamayı 414

TL olarak hesaplamış ve toplam 6.000 öğrenci dikkate alındığında yıllık harcamanın yaklaşık 29.808.000 TL olduğunu ifade etmişlerdir.

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Köprübaşı MYO’da eğitim gören öğrencilerin harcamalarının ilçe ekonomisine katkısını inceleyen Çalışkan ve Demir (2013: 367-368), öğrenci başı aylık ortalama harcamayı 574 TL olarak bulurken, toplam 389 öğrencinin ayda yaklaşık 223 bin 289 TL harcama ile, yerel ekonomiye önemli destek sağladığını belirtmişlerdir.

Tösten vd. (2013), 2013 yılı bahar döneminde, Dicle Üniversitesi’nin, Diyarbakır ekonomisine katkısını irdelemiş, öğrenci başına ortalama aylık harcama tutarını 600 TL hesaplayarak, toplam 27.500 öğrencinin kente olan aylık katkısını 16.500.000, yıllık katkıyı da (sekiz ay için) 132.000.000 TL. olarak tahmin etmişlerdir.

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi’ne bağlı 6 fakülte, 3 Yüksekokul, 2 MYO’da öğrenim gören 3.285 öğrenciye anket uygulayan Demireli ve Taşkın (2013: 324-327), bu yükseköğretim kurumlarının, Kütahya İl merkezine ekonomik katkılarını incelemişlerdir. Öğrenci başına aylık harcama tutarı 495,13 TL tespit edilirken, 30.459 öğrenci dikkate alınarak, aylık harcama toplamının 15.072.750 TL olduğu sonucuna varmıştır.

Gümüşhane Üniversitesi’nin, Gümüşhane ekonomisine yıllık katkısını araştıran Çam (2013), Gümüşhane Üniversitesi’nde 2012 yılı sonu itibarıyla 10.600 öğrenci, 900 akademik ve idari personel olmak üzere toplam 11 bin 500 kişilik bir nüfusun bulunduğunu belirtmiş, üniversite personelinin üniversiteden elde ettiği gelir, personelin elde ettiği geliri Gümüşhane’de harcama oranı ve üniversite öğrencilerinin Gümüşhane’de yıllık harcama tutarları gibi değişkenleri kullanarak, bir öğrencinin Gümüşhane’deki aylık ortalama harcama tutarını 420 TL., üniversitenin Gümüşhane ekonomisine toplam katkısını ise 77 milyon TL olarak hesapladığını bildirmiştir.

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Erciş MYO’nun bulunduğu yörede ortaya çıkardığı ticari kaynaklı ekonomik canlanmayı irdeleyen Kızıldere, Erciş MYO’nun bölge ekonomisinde çok büyük etki ve katkısının olduğuna dikkati çekmiş, anket yapılan esnafın %80’e yakınının, öğrencilerin Erciş’te olduğu dönemlerde satışların arttığını belirttiklerini vurgulamıştır (Kızıldere, 2014: 114).

Bülent Ecevit Üniversitesi’nin Zonguldak ekonomisine etkilerini ele alan Sankır ve Gürdal (2014: 97), büyüme ve gelişme yönünde üniversite ile kent arasında karşılıklı bir etkileşim bulunduğunu vurgulayarak, Üniversite’nin Zonguldak’ın ekonomik yaşamını olumlu etkilediğini, yeni iş yerlerinin açılması suretiyle işsizliği azalttığına değinmişlerdir. Kent halkı, kiraların ve genel olarak fiyatların yükselişini Bülent Ecevit Üniversitesi ile ilişkilendirse de, kentin üniversiteye yönelik algısının olumlu olduğunu, kent ile Üniversite arasındaki ilişkinin daha da güçlendirilmesi gerektiğine işaret etmişlerdir.

3. ANALİZ YÖNTEMİ VE UYGULAMA

3.1. Amaç

Bu çalışmanın amacı, Bandırma İ.İ.B.F’de okuyan öğrencilerin gerek eğitimsel gerekse kentsel yaşama ilişkin görüşlerini almak, sorunlarını belirlemek ve çeşitli harcama kalemlerine göre harcamalarını tespit ederek, Fakülte’nin toplamda Bandırma ekonomisine yönelik ekonomik katkılarını saptamak ve bunu karar alıcılar ile paylaşmaktır.

3.2. Kapsam

2014-2015 eğitim öğretim yılı Güz Dönemi’nde Bandırma İİBF’de öğrenim gören öğrencilerin, Bandırma ekonomisine harcamaları kanalıyla katkılarının belirlenmesi amacıyla bir anket uygulanmıştır. İlave olarak, 2014 yılında, Bandırma İİBF’de görev yapan tüm

akademik ve idari personele ödenen maaş ve ücret toplamı ile, Fakülte'nin dışarıdan mal/hizmet alımı vb. personel giderleri dışında kalan bütün harcamaları da, Bandırma İİBF Dekanlığı'ndan temin edilerek analize katılmıştır. Böylece, Bandırma İİBF'nin, Bandırma ekonomisine toplam parasal katkısı tahmin edilmeye çalışılmıştır.

3.3. Yöntem

Araştırma'nın, ilk bölümlerinde, yani Bandırma İlçesi'nin tanıtımı ve literatür kısımlarında “kaynak taraması” yöntemi kullanılmıştır. Uygulama kısmı ve araştırma verileri ise, “anket” yöntemi ve kişisel görüşmelerle elde edilmiştir.

3.4. Anket Uygulaması

Öğrencilere uygulanan ankette; ailenin ikamet ettiği bölge, aylık harcama tutarı ve çeşitli harcama kalemlerine göre dağılımı, eğitim görülen bölüm, yaş, medeni durum vb. demografik özellikler hakkında sorular yöneltilmiştir. Anket formunda yer alan soruların hazırlanmasında, literatürdeki çalışmaların anket formları incelenmiş, çalışmanın amacına hizmet edecek şekilde tarafımızdan kısaltma ve değişiklikler yapılmış, ayrıca yeni sorular eklenmiştir. Hazırlanan ilk anket formu ile 30 kişilik bir pilot uygulama yapılmıştır. Öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevaplar çerçevesinde, anlaşılabilirlik açısından bazı değişiklik ve düzenlemelere gidilmiş, anket formu böylece nihai halini almıştır. Gelir ve harcama odaklı sorular için aralıklar, yapılan pilot uygulama yardımıyla belirlenmiştir. Genelde kapalı uçlu sorular sorulsa da, bazı sorular özellikle açık uçlu bırakılarak, daha hassas sonuçlar elde edilmeye çalışılmış, ayrıca öğrencilerin spesifik sorunlarını belirtmelerine de olanak tanınmıştır. Anket Formu, çalışmanın sonunda Ek 1’de sunulmuştur.

Örnekleme yöntemi, “kota örnekleme”³dir. Bandırma İİBF'nin tüm bölüm ve sınıflarında öğrenim gören toplam 5.240 (ana kütle) öğrencinin bölüm ve sınıflarına göre dağılımı Tablo 2’de görülmektedir. Bu kapsamda, tabloda yer alan her bir bölüm ve sınıftaki öğrenci sayısının, toplam öğrenci sayısı içindeki payına göre, her bölüm ve sınıfa kota tanımlanmıştır. Anketin örneklem büyüklüğü, %5 örneklem hatası ve %95 güven seviyesi temel alınarak, ana kütle temsil yeterliliği olan 358 kişi olarak belirlenmiştir. Anket, 2014 Aralık ayı içerisinde uygulanmış, dağıtılan 600 anket formundan, geriye dönen ve kullanılabilecek durumda olan 524 adedi, SPSS Data Analiz Paket Programı ile değerlendirmeye alınmıştır.

Tablo 2. Bandırma İİBF Bölümlere ve Sınıflarına Göre Öğrenci Sayıları (2014-2015)

Bölümler	1. Sınıf		2. Sınıf		3. Sınıf		4. Sınıf		Hazırlık Sınıfı		Toplam	
	1.Öğr	2.Öğr	1.Öğr	2.Öğr	1.Öğr	2.Öğr	1.Öğr	2.Öğr	1.Öğr	2.Öğr	1.Öğr	2.Öğr
İktisat	171	170	163	155	128	113	175	188	52	72	689	698
İşletme	166	173	169	131	131	110	164	185	54	65	684	664
Maliye	153	145	137	115	101	105	137	140	35	50	563	555
Ekonometri	66	0	75	0	54	0	24	0	35	0	254	0
Ulusl.İlişkiler	91	85	69	72	64	52	65	40	15	22	304	271
SBKY	138	0	127	0	127	0	128	0	38	0	558	0
TOPLAM	785	573	740	473	605	380	693	553	229	209	3052	2188
Genel Toplam:											5240	

Kaynak: Bandırma İİBF (2015)

³ Kota örneklemede, ana kütle alt tabakalara ayrılmakta ve her alt tabakanın evren içindeki oranına göre kota yani anket sayısı belirlenmektedir. Detaylı bilgi için bkz. Ural & Kılıç, 2005: 38-39.

4. BULGULAR

Bu bölümde, öncelikle anket sorularına verilen cevaplarla ilgili tanımlayıcı bilgilere yer verilmiş, daha sonra bazı çapraz tablo (cross-tabulation) analizleri temel alınarak ulaşılan bulgular değerlendirilmiştir. Bilahare, Bandırma İİBF kaynaklı harcamaların Bandırma ekonomisine olan toplam katkısı hesaplanmış ve öğrencilerin Bandırma İlçesi ve Bandırma İİBF ile ilgili belirttiği sorunlara yer verilmiştir.

4.1. Anket Sorularına Verilen Cevaplara İlişkin Tanımlayıcı Bilgiler

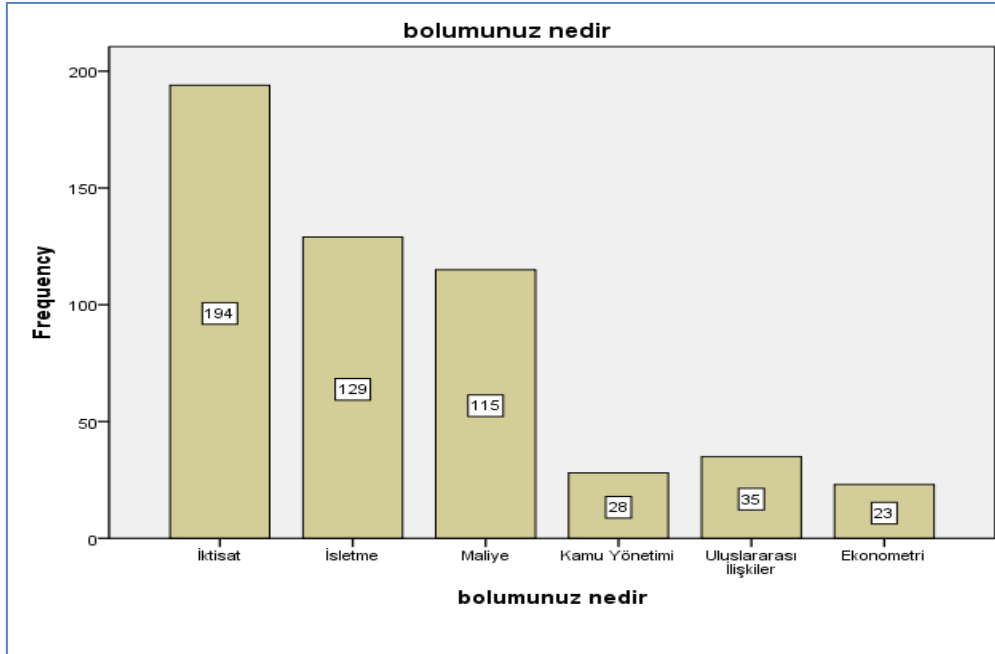
Bu bölümde öğrencilere yöneltilen her bir soruya verilen cevaplara ilişkin, istatistiksel dağılım ve yüzdelere belirtilmiş, her tablonun altında kısaca yorum ve açıklamaları yapılmış, ayrıca grafiklerine yer verilerek, sonuçların daha kolay izlenmesi amaçlanmıştır.

Tablo 3. Bölümünüz nedir?

(Anket Soru No: 20)

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli İktisat	194	37,0	37,0	37,0
İşletme	129	24,6	24,6	61,6
Maliye	115	21,9	21,9	83,6
Kamu Yönetimi	28	5,3	5,3	88,9
Uluslararası İlişkiler	35	6,7	6,7	95,6
Ekonometri	23	4,4	4,4	100,0
Toplam	524	100,0	100,0	

Tablo 3'e göre ankete katılan öğrencilerin %37'si İktisat, %24,6'sı İşletme, %21,9'u Maliye, %6,7'si Uluslararası İlişkiler, %5,3'ü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, %4,4'ü ise Ekonometri Bölümü'nde öğrenim görmektedir.

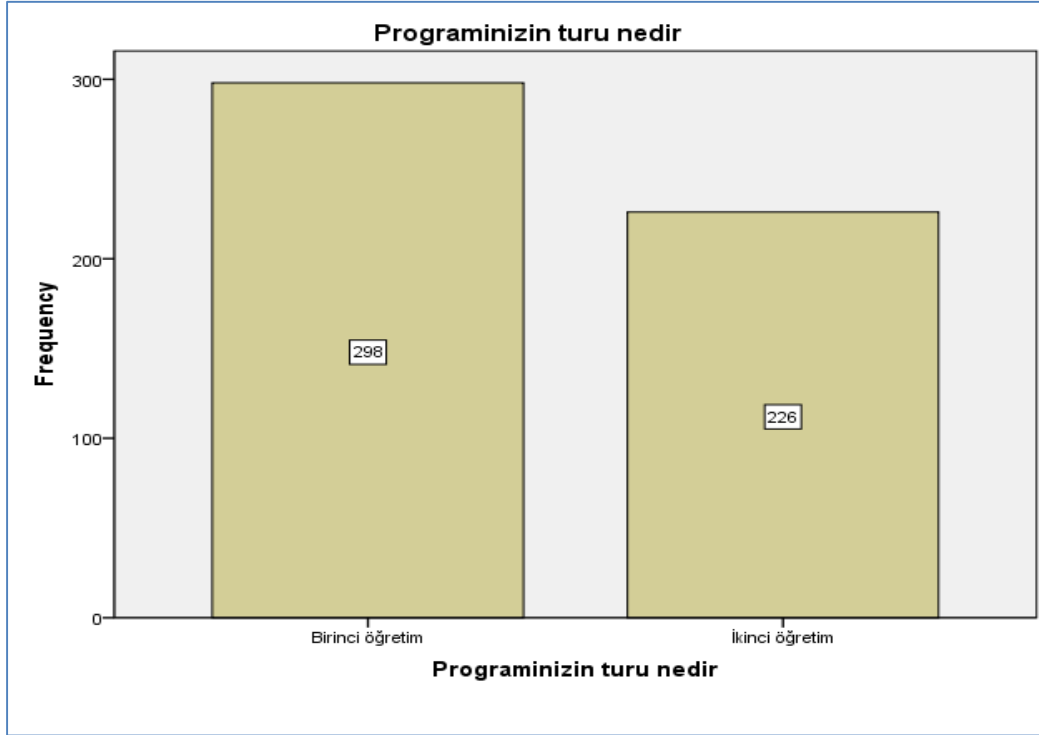

Grafik 1. Ankete Katılan Öğrencilerin Bölümlere Göre Dağılımı

Tablo 4. Programınızın türü nedir?
(Anket Soru No: 21)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	Birinci öğretim	298	56,9	56,9	56,9
	İkinci öğretim	226	43,1	43,1	100,0
	Toplam	524	100,0	100,0	

Ankete katılan öğrencilerin %56,9'u birinci öğretimde, %43,1'i ise ikinci öğretimde kayıtlıdır.

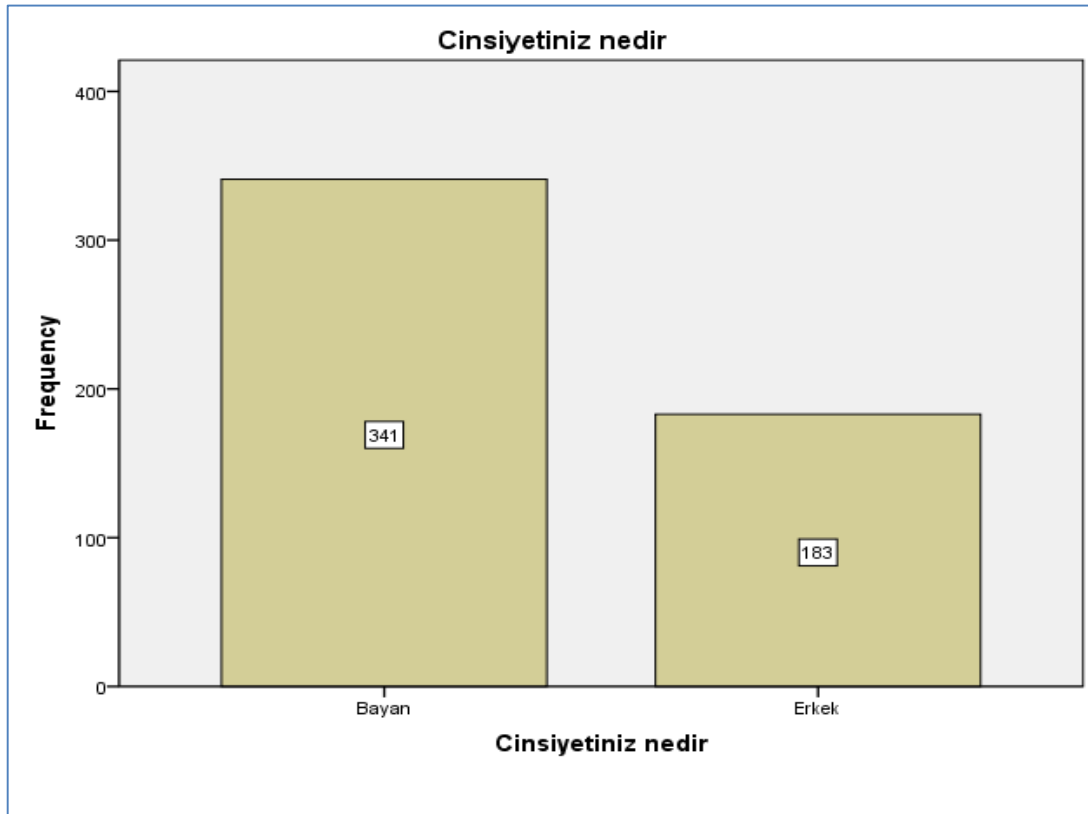

Grafik 2. Ankete Katılan Öğrencilerin Program Türüne Göre Dağılımı

Tablo 5. Cinsiyetiniz nedir?
(Anket Soru No: 22)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	Bayan	341	65,1	65,1	65,1
	Erkek	183	34,9	34,9	100,0
	Toplam	524	100,0	100,0	

Ankete katılan öğrencilerin; %65,1'i bayan, %34,9'u ise erkektir.

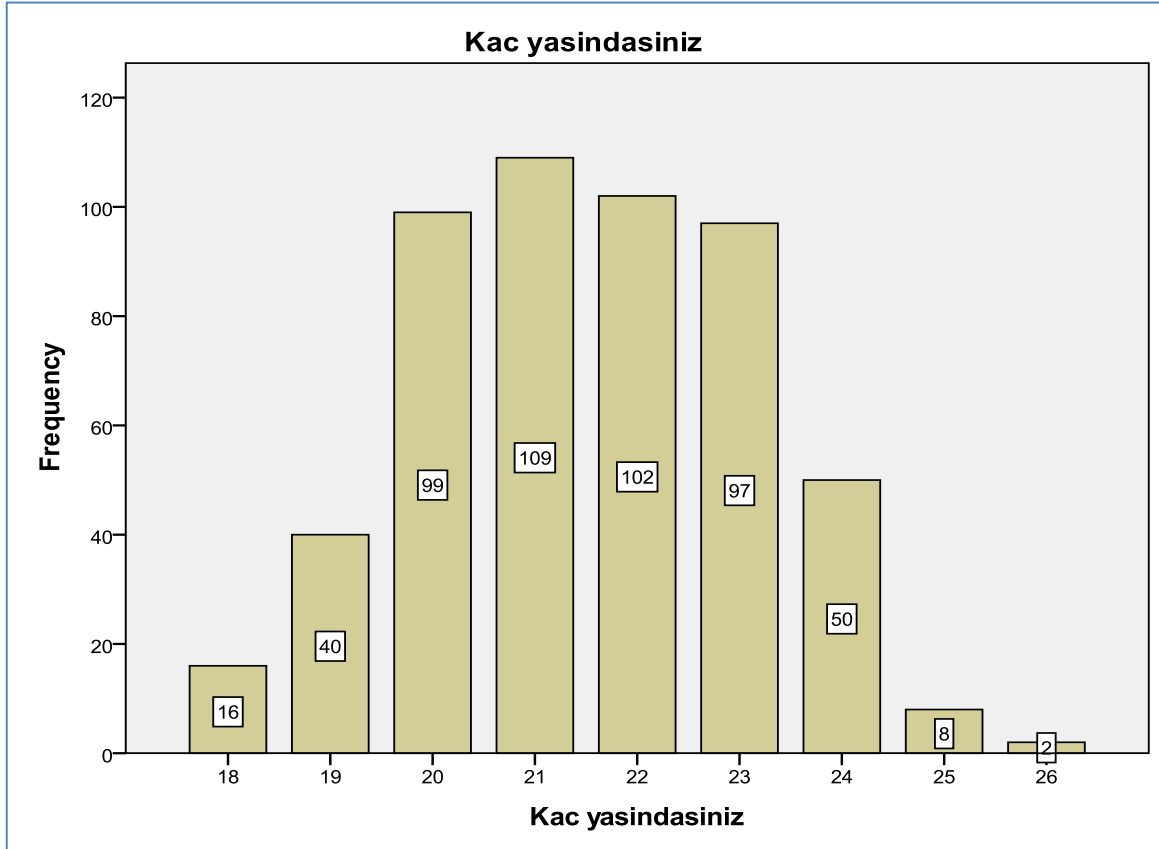

Grafik 3. Ankete Katılan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Tablo 6. Kaç Ya ındasınız?
(Anket Soru No: 23)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	18	16	3,1	3,1	3,1
	19	40	7,6	7,6	10,7
	20	99	18,9	18,9	29,6
	21	109	20,8	20,8	50,5
	22	102	19,5	19,5	70,0
	23	97	18,5	18,5	88,5
	24	50	9,5	9,6	98,1
	25	8	1,5	1,5	99,6
	26	2	,4	,4	100,0
	Toplam	523	99,8	100,0	
Kayıp	Sistem	1	,2		
	Toplam	524	100,0		

Tablo 6'daki bilgilere göre; ankete katılan öğrencilerin %78'i 20-23 yaş aralığındadır.

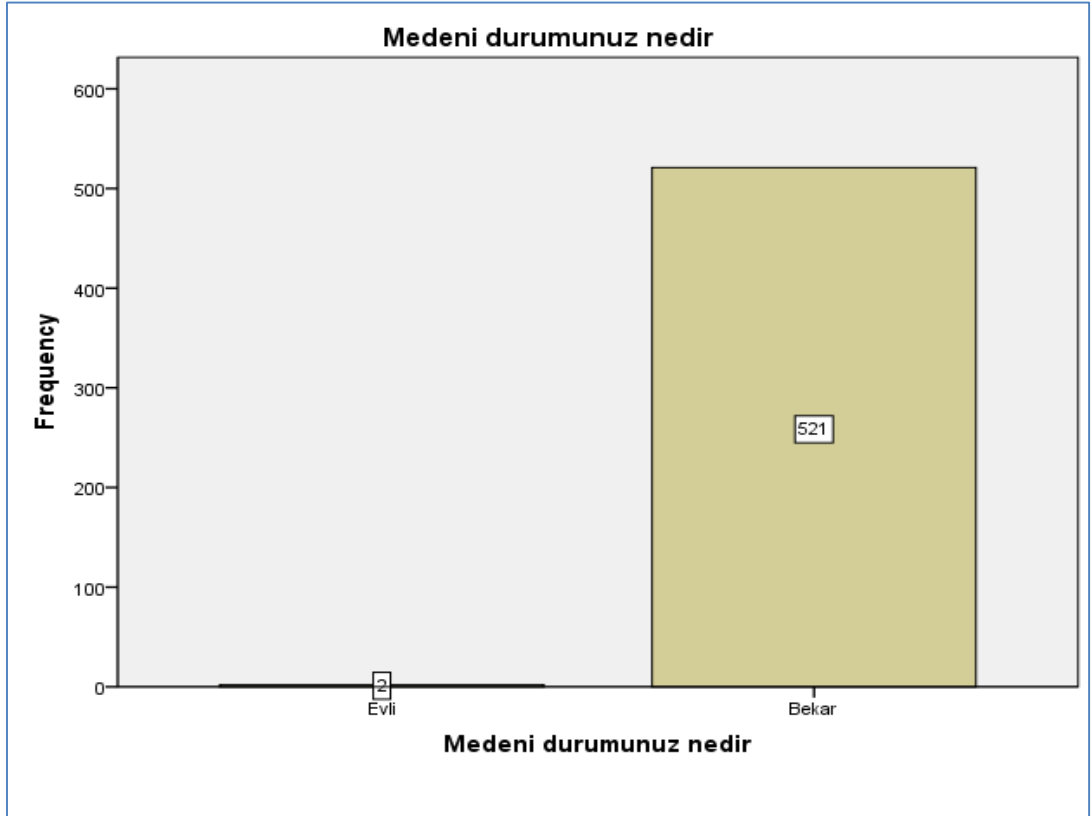

Grafik 4. Ankete Katılan Öğrencilerin Ya ılarına Göre Da ılımı

Tablo 7. Medeni durumunuz nedir?
(Anket Soru No: 24)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	Evli	2	0,4	0,4	0,4
	Bekar	521	99,4	99,6	100,0
	Toplam	523	99,8	100,0	
Kayıp	Sistem	1	0,2		
	Toplam	524	100,0		

Tablo 7'deki bilgilere göre; ankete katılan öğrencilerin tamamına yakını (%99,4) bekârdır.

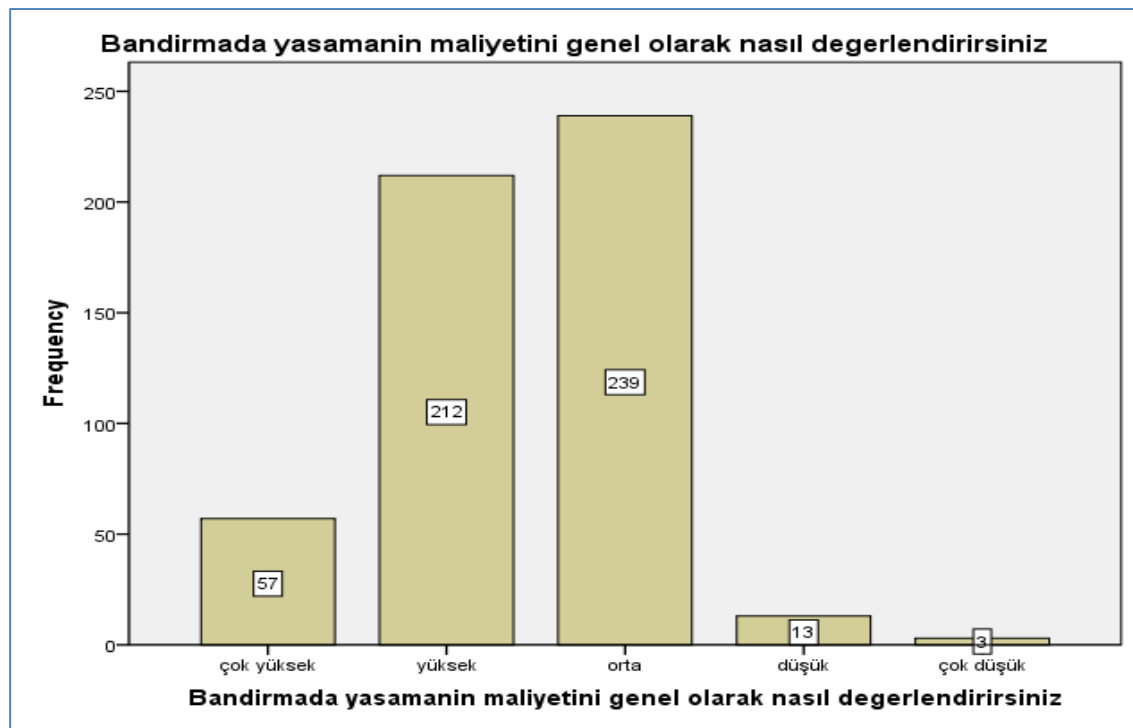

Grafik 5. Ankete Katılan Öğrencilerin Medeni Duruma Göre Dağılımı

Tablo 8. Bandırma’da yaşamının maliyetini genel olarak nasıl değerlendirirsiniz?
(Anket Soru No: 1)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	Çok yüksek	57	10,9	10,9	10,9
	Yüksek	212	40,5	40,5	51,3
	Orta	239	45,6	45,6	96,9
	Düşük	13	2,5	2,5	99,4
	Çok düşük	3	,6	,6	100,0
	Toplam	524	100,0	100,0	

Bandırma’da yaşamının maliyetini genel olarak nasıl değerlendirdikleri sorulan öğrencilerin verdikleri cevaplara göre (Tablo 8); %45,6’sı Bandırma’da yaşamının maliyetini orta, %40,5’i yüksek, %10,9’u ise çok yüksek bulmaktadır.

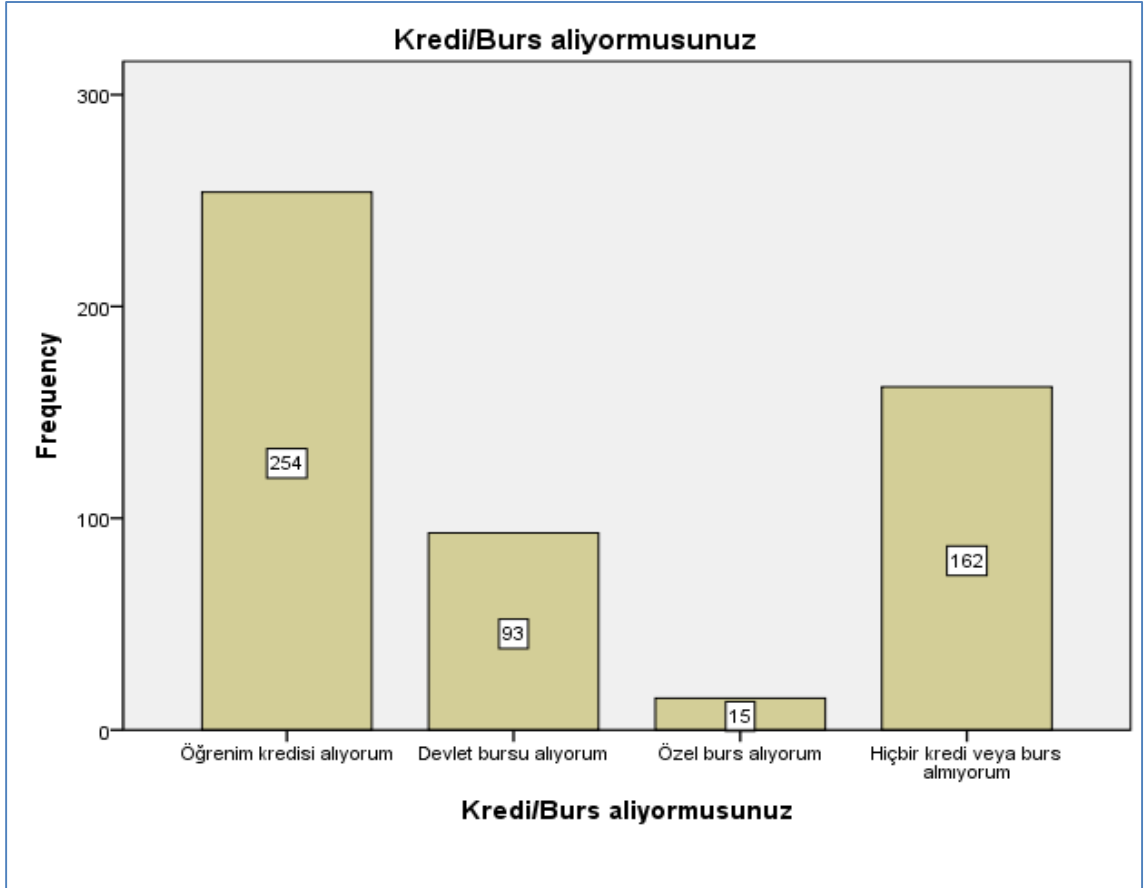

Grafik 6. Bandırma’da yaşamının maliyetini genel olarak nasıl değerlendirirsiniz?

Tablo 9. Kredi/Burs alıyor musunuz?
(Anket Soru No: 2)

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli Öğrenim kredisi alıyorum	254	48,5	48,5	48,5
Devlet bursu alıyorum	93	17,7	17,7	66,2
Özel burs alıyorum	15	2,9	2,9	69,1
Hiçbir kredi/burs almıyorum	162	30,9	30,9	100,0
Toplam	524	100,0	100,0	

Tablo 9'daki bilgilere göre; ankete katılan öğrencilerin %48,5'i öğrenim kredisi, %17,7'si devlet bursu ve %2,9'u özel burs alırken, hiçbir kredi veya burs almayan öğrencilerin oranı %30,9'dur.

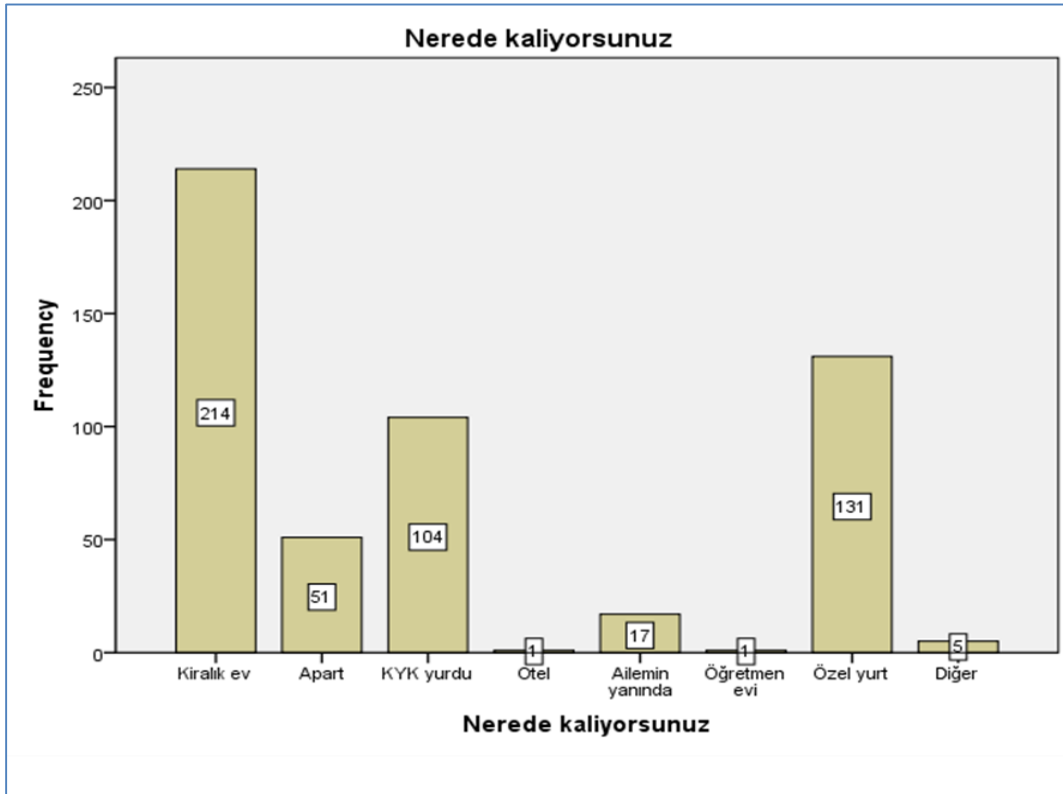

Grafik 7. Kredi/Burs alıyor musunuz?

Tablo 10. Nerede kalıyorsunuz?
(Anket Soru No: 3)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	Kiralık ev	214	40,8	40,8	40,8
	Apart	51	9,7	9,7	50,6
	KYK yurdu	104	19,8	19,8	70,4
	Otel	1	,2	,2	70,6
	Ailemin yanında	17	3,2	3,2	73,9
	Öğretmen evi	1	,2	,2	74,0
	Özel yurt	131	25,0	25,0	99,0
	Diğer	5	1,0	1,0	100,0
	Toplam	524	100,0	100,0	

Ankete katılan öğrencilerin, Bandırma’da barınma alternatiflerine ilişkin yöneltilen soruya verdikleri cevaplara göre; %40,8’i kiralık evde, %25’i özel yurttta ve %19,8’i de KYK yurdunda kalmaktadır. Geri kalan öğrenciler, apart, öğretmen evi, aile yanı ve otelde konaklamaktadır.

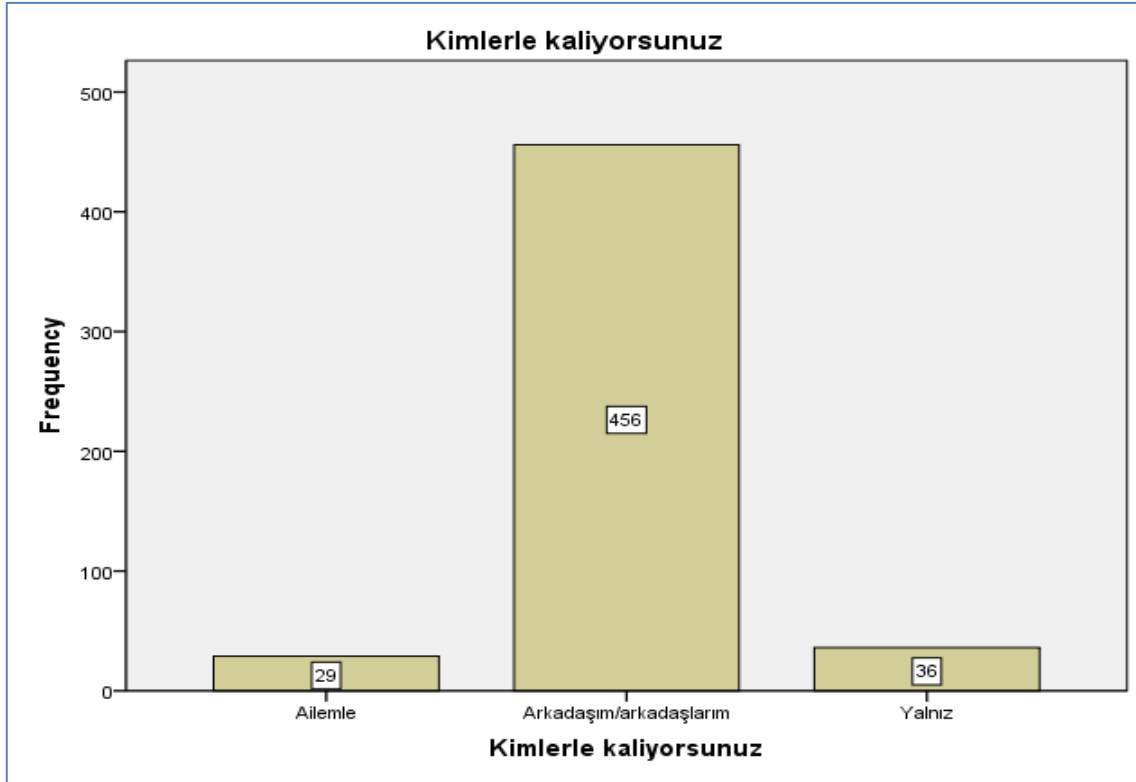
Grafik 8. Nerede kalıyorsunuz?

Tablo 11. Kimlerle kalıyorsunuz?

(Anket Soru No: 4)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	Ailemle	29	5,5	5,6	5,6
	Arkadaşım/arkadaşlarım	456	87,0	87,5	93,1
	Yalnız	36	6,9	6,9	100,0
	Total	521	99,4	100,0	
Kayıp	Sistem	3	,6		
Total		524	100,0		

Öğrencilerin konaklama alışkanlıklarını öğrenebilmek amacıyla, barındıkları mekanlarda kimlerle kaldıkları sorulmuştur. Tablo 11’de yer alan bilgilere göre; ankete katılan öğrencilerin %87’si arkadaşlarıyla birlikte kalmakta, %6,9’u yalnız, %5,5’i ise ailesiyle birlikte yaşamaktadır.

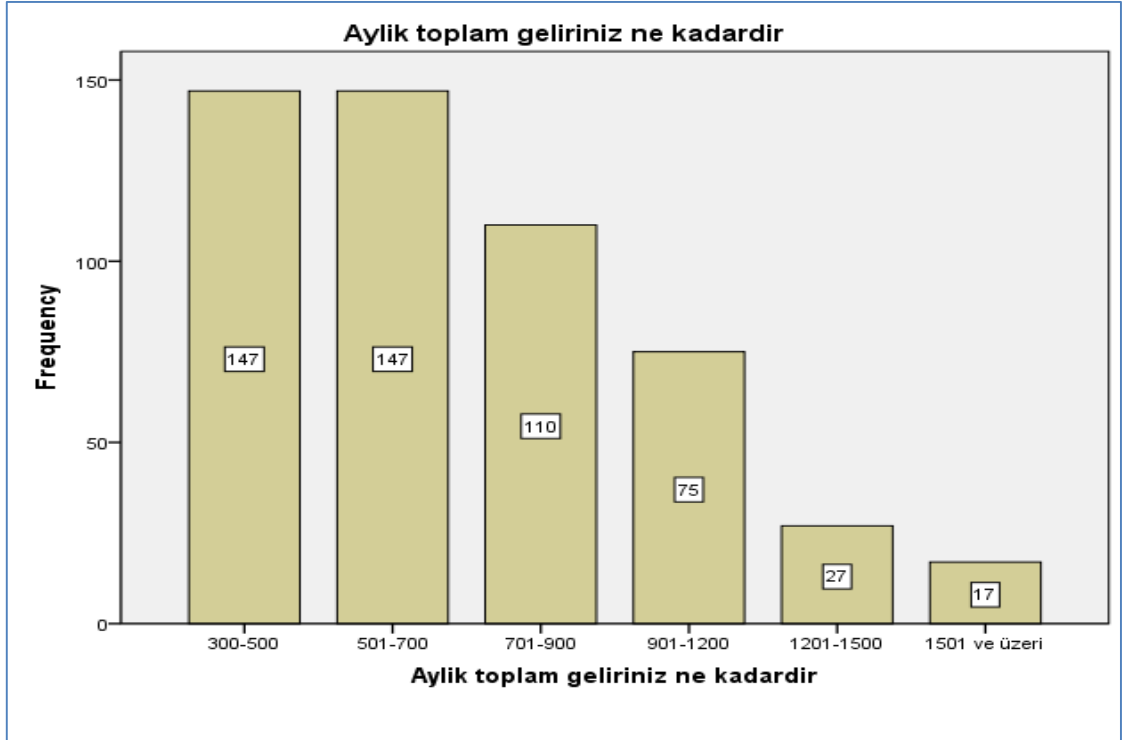

Grafik 9. Kimlerle kalıyorsunuz?

Tablo 12. Aylık toplam geliriniz ne kadardır?
(Anket Soru No: 5)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	300-500	147	28,1	28,1	28,1
	501-700	147	28,1	28,1	56,2
	701-900	110	21,0	21,0	77,2
	901-1200	75	14,3	14,3	91,6
	1201-1500	27	5,2	5,2	96,7
	1501 ve üzeri	17	3,2	3,3	100,0
	Total	523	99,8	100,0	
Kayıp	Sistem	1	,2		
Toplam		524	100,0		

Ankete katılan öğrencilerin %28,1'i 300 ile 500 TL arası aylık gelire sahipken, aynı oranda 501 ile 700 TL arası gelire sahip öğrenci bulunmaktadır. Bununla birlikte öğrencilerin % 21'i 701 ile 900 TL arası, %14,3'ü 901 ile 1200 TL arası, %5,2'si 1201 ile 1500 TL arası ve son olarak %3,2'si 1501 TL ve üzeri gelire sahiptir (Tablo 12)

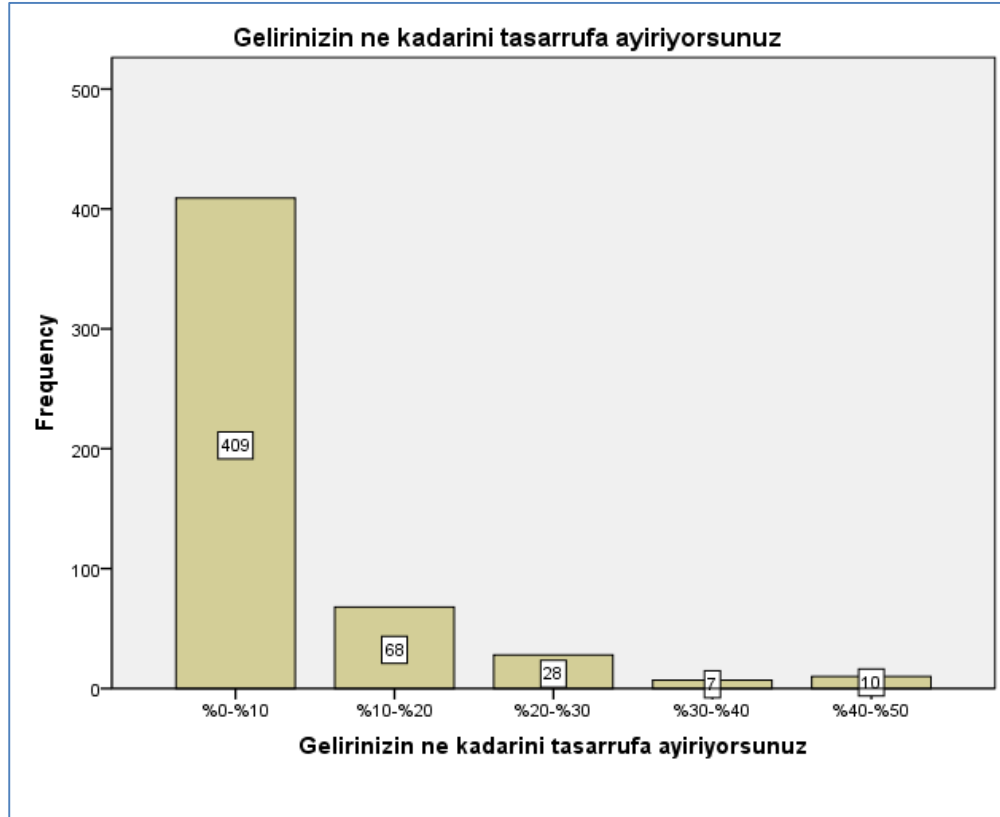

Grafik 10. Aylık toplam geliriniz ne kadardır?

Tablo 13. Gelirinizin ne kadarını tasarrufa ayırıyorsunuz?
(Anket Soru No: 6)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	%0-%10	409	78,1	78,4	78,4
	%10-%20	68	13,0	13,0	91,4
	%20-%30	28	5,3	5,4	96,7
	%30-%40	7	1,3	1,3	98,1
	%40-%50	10	1,9	1,9	100,0
	Total	522	99,6	100,0	
Kayıp	Sistem	2	,4		
Toplam		524	100,0		

Tablo 13'deki bilgilere göre; aylık gelirin ne kadar kısmını tasarrufa ayırdığı sorulan öğrencilerin %78,1'i %0-%10 arası bir tutarı tasarruf yaptığını belirtirken, %13'ü %10-%20 ve %5,3'ü de %20-%30 arası tasarruf yaptığını bildirmiştir.

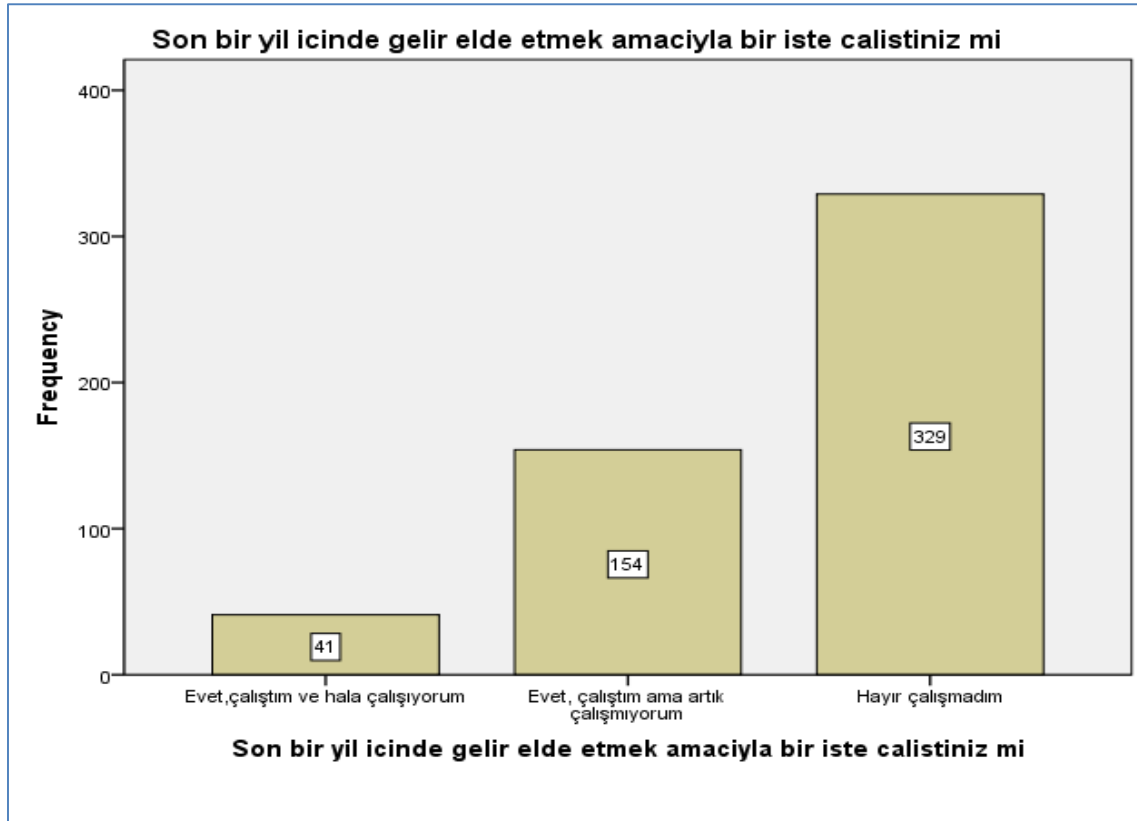

Grafik 11. Gelirinizin ne kadarını tasarrufa ayırıyorsunuz?

Tablo 14. Son bir yıl içinde gelir elde etmek amacıyla bir işte çalıştınız mı?
(Anket Soru No: 7)

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli Evetçalışım hala çalışıyorum	41	7,8	7,8	7,8
Evetçalışım artık çalışmıyorum	154	29,4	29,4	37,2
Hayır çalışmadım	329	62,8	62,8	100,0
Toplam	524	100,0	100,0	

Öğrencilerin iş hayatına katılımları ile ilgili durumlarını görebilmek amacıyla yöneltilen soruya, %62,8'i hiç çalışmadığını, %29,4'ü daha önce çalıştığını ancak artık çalışmadığını, %7,8'i ise hala bir işte çalıştığını ifade etmiştir (Tablo 14).

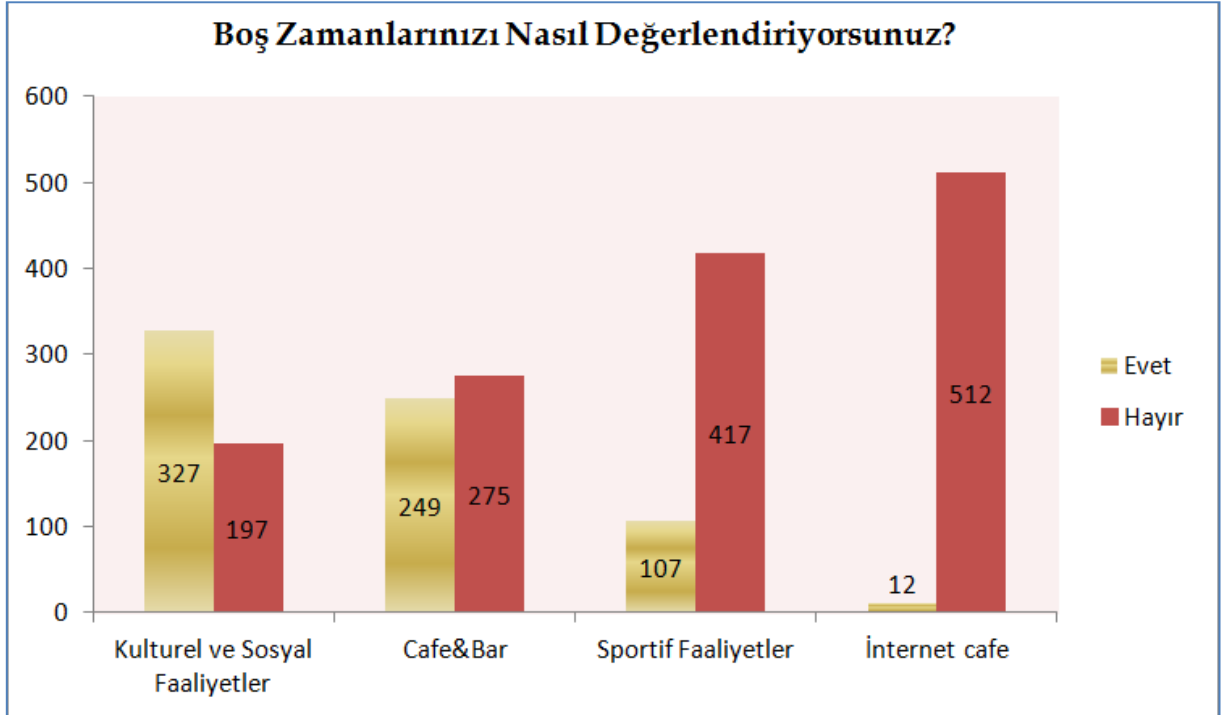

Grafik 12. Son bir yıl içinde gelir elde etmek amacıyla bir işte çalıştınız mı?

Tablo 15. Boş Zamanlarınızı Nasıl Değerlendiriyorsunuz?
(Anket Soru No: 8)

	Kültürel ve Sosyal Faaliyetler		Kafe&Bar		Sportif Faaliyetler		İnternet Kafe	
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
Evet	327	62,4	249	47,5	107	20,4	12	2,3
Hayır	197	37,6	275	52,5	417	79,6	512	97,7
Toplam	524		524		524		524	

Öğrencilerin boş zamanlarını nasıl değerlendirdiklerine ilişkin soruya verilen cevapları yansıtan Tablo 15’deki bilgilere göre; katılımcıların %62,4’ü Kültürel ve Sosyal Faaliyetlere katılırken geriye kalan %37,6’sı katılmamaktadır. Öğrencilerin yarısına yakın bölümü Kafe-Bar’larda vakit geçirmektedir. Ankete katılanların %79,6’sı sportif faaliyetlere de katılmamaktadır. Bu durumun en büyük nedeni olarak, Fakülte bünyesinde spor tesisi veya genel olarak spor imkanlarının yetersiz olmasının etkili olduğu düşünülmüş, acil olarak bir kapalı spor salonu yapılmasına ihtiyaç bulunduğu değerlendirilmiştir. Katılımcıların %97,7’si İnternet kafede zaman geçirmediğini beyan etmiştir ki, Bandırma İİBF’de tüm öğrencilerin kullanımına açık olan internet bağlantısı olması, kanımızca bu hususun en büyük nedenidir.

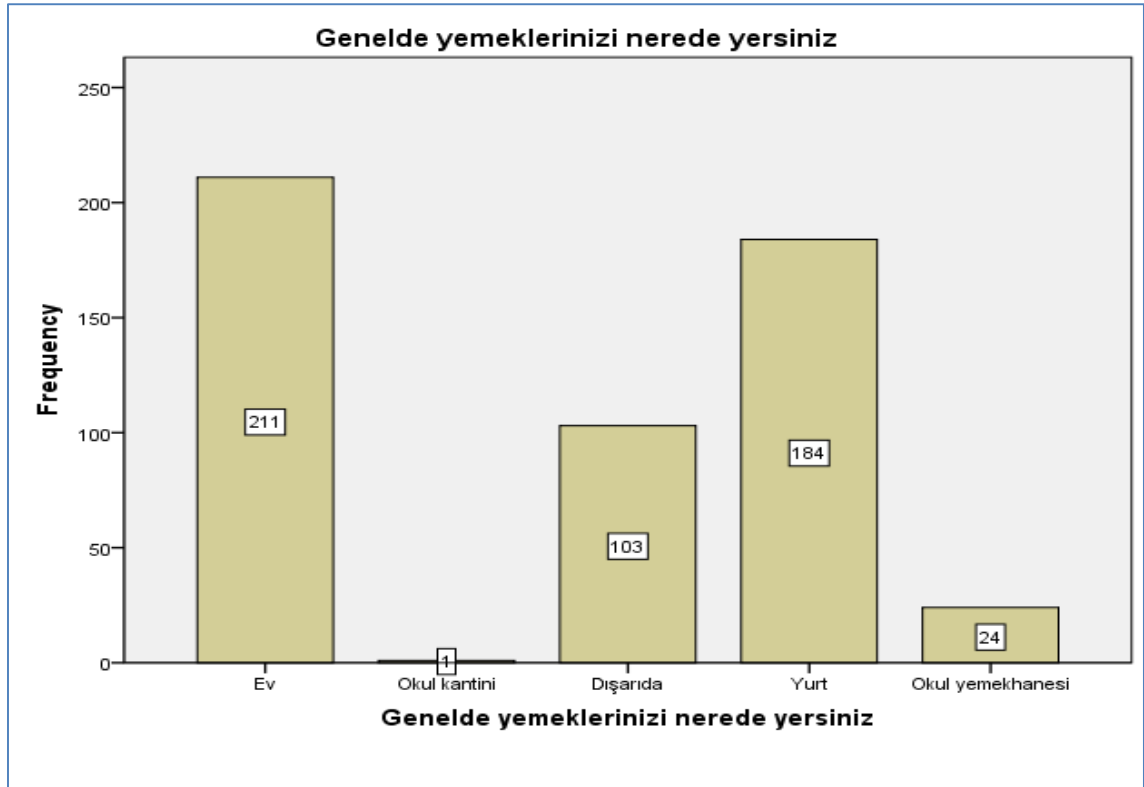

Grafik 13. Boş Zamanlarınızı Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

Tablo 16. Genelde yemeklerinizi nerede yersiniz?
(Anket Soru No: 9)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	Ev	211	40,3	40,3	40,3
	Okul kantini	1	,2	,2	40,5
	Dı arıda	103	19,7	19,7	60,2
	Yurt	184	35,1	35,2	95,4
	Okul yemekhanesi	24	4,6	4,6	100,0
	Toplam	523	99,8	100,0	
Kayıp	Sistem	1	,2		
Toplam		524	100,0		

Öğrencilerin beslenme amacıyla kullandıkları mekanlara ilişkin tercihlerini belirlemek üzere yöneltilen soruya verilen cevaplar, Tablo 16’da yer almaktadır. Ankete katılan öğrencilerin %40,3’ü yemeklerini evde yerken, %35,1’i yurttan, %19,7’si dışarıda yani Bandırma’daki esnaf lokantalarında, %4,6’sı okul yemekhanesinde ve son olarak %0,2’si de okul kantininde yemek yediğini belirtmiştir.

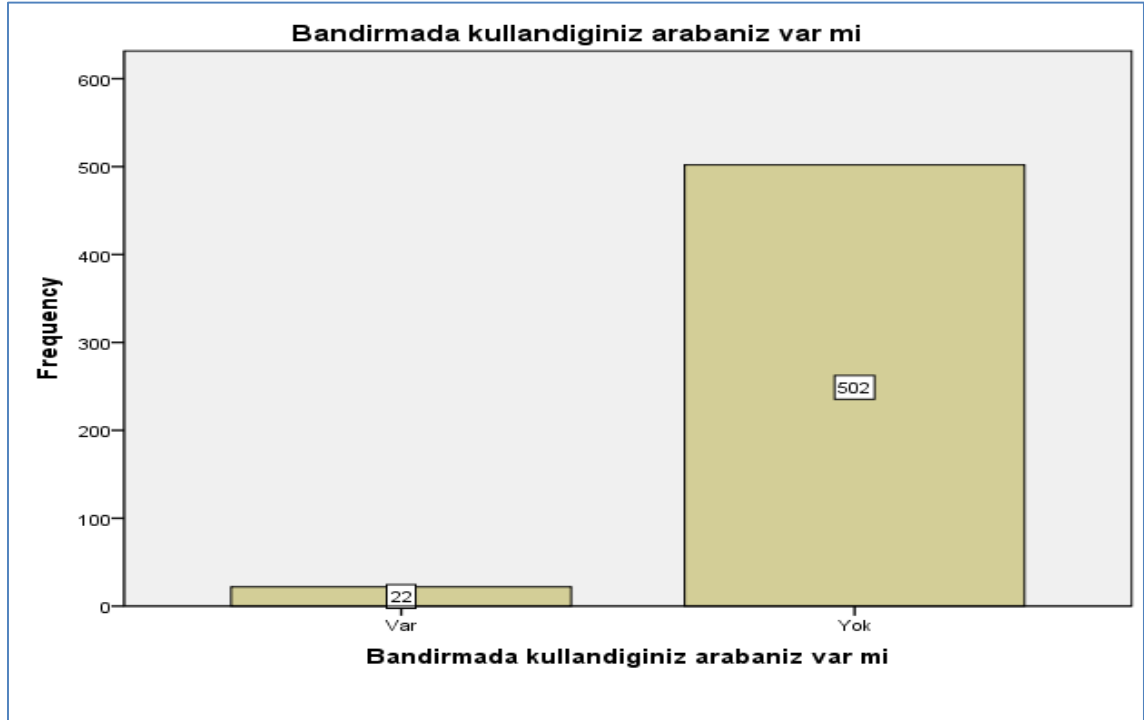

Grafik 14. Genelde yemeklerinizi nerede yersiniz?

Tablo 17. Bandırma’da kullandığınız arabanız var mı?
(Anket Soru No: 11)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	Var	22	4,2	4,2	4,2
	Yok	502	95,8	95,8	100,0
	Toplam	524	100,0	100,0	

Tablo 17’ye göre; ankete katılan öğrencilerin %95,8’i Bandırma’da kullandığı bir arabasının olmadığını, %4,2’si ise Bandırma’da arabasının olduğunu ve kullandığını belirtmiştir. Öğrenciler, bilhassa Fakülteye gidiş-gelişlerinde büyük ölçüde minibüs-otobüs vb. toplu taşıma araçlarını kullanmaktadırlar.

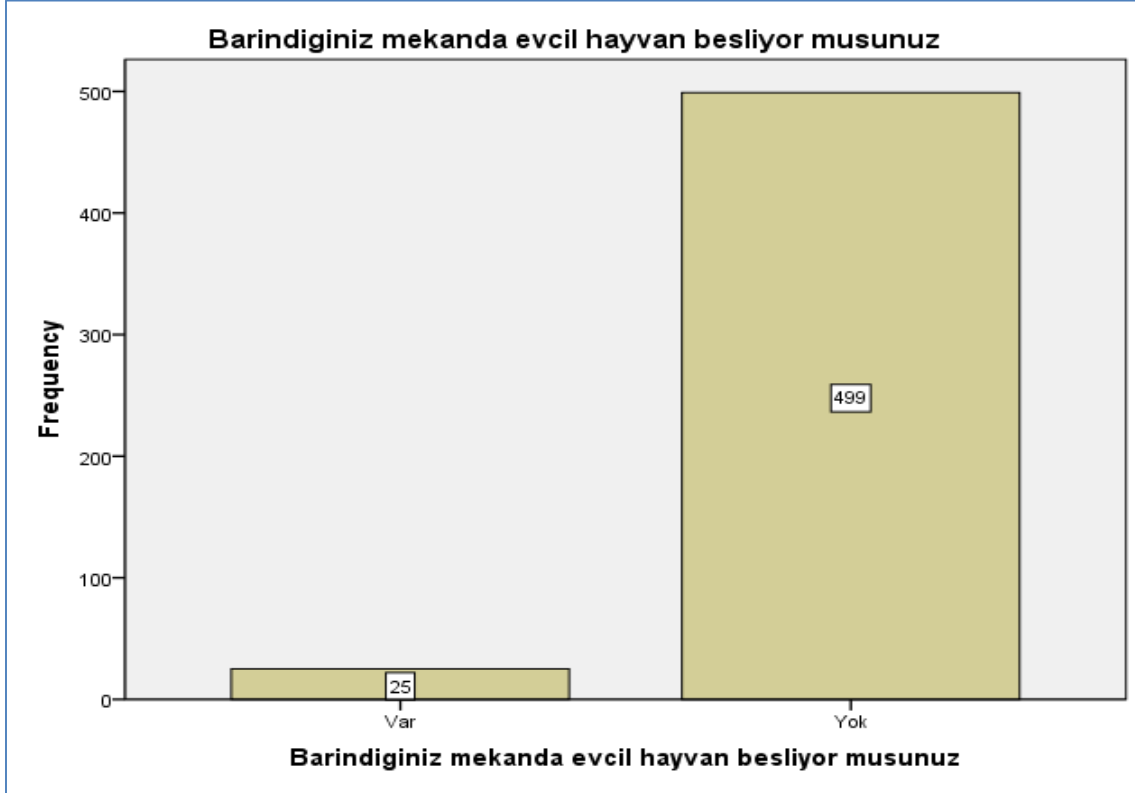

Grafik 15. Bandırma’da kullandığınız arabanız var mı?

Tablo 18. Barındığınız mekanda evcil hayvan besliyor musunuz?
(Anket Soru No: 12)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	Var	25	4,8	4,8	4,8
	Yok	499	95,2	95,2	100,0
	Toplam	524	100,0	100,0	

Barındıkları mekanlarda evcil hayvan besleyip beslemedikleri sorulan öğrencilerin %95,2'si evcil hayvan beslemediğini belirtmiştir. Buna karşılık, %4,8'lik bir kitle barındığı mekanda evcil hayvan beslemektedir.

Grafik 16. Barındığınız mekanda evcil hayvan besliyor musunuz?

Tablo 19. Ailenizin yanına hangi sıklıkla gidiyorsunuz?
(Anket Soru No: 13)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	Her hafta	13	2,5	2,5	2,5
	ki haftada bir	26	5,0	5,1	7,6
	Üç haftada bir	54	10,3	10,5	18,1
	Ayda bir	157	30,0	30,5	48,6
	ki ayda bir	108	20,6	21,0	69,6
	Üç ayda bir	57	10,9	11,1	80,7
	Her yarıyıl sonunda	75	14,3	14,6	95,3
	Yılda bir kez	16	3,1	3,1	98,4
	Hiç gitmem	8	1,5	1,6	100,0
	Toplam	514	98,1	100,0	
Kayıp	Sistem	10	1,9		
Toplam		524	100,0		

Öğrencilerin ailelerinin yanına hangi sıklıkla gittiklerini belirleyebilmek amacıyla sorulan bu soruya verilen cevaplara göre; ankete katılan öğrencilerin %30'u ailelerinin yanına ayda bir, %20,6'sı iki ayda bir, %14,3'ü her yarıyıl sonunda giderken, %1,5'i hiç gitmediğini bildirmiştir (Tablo 19).

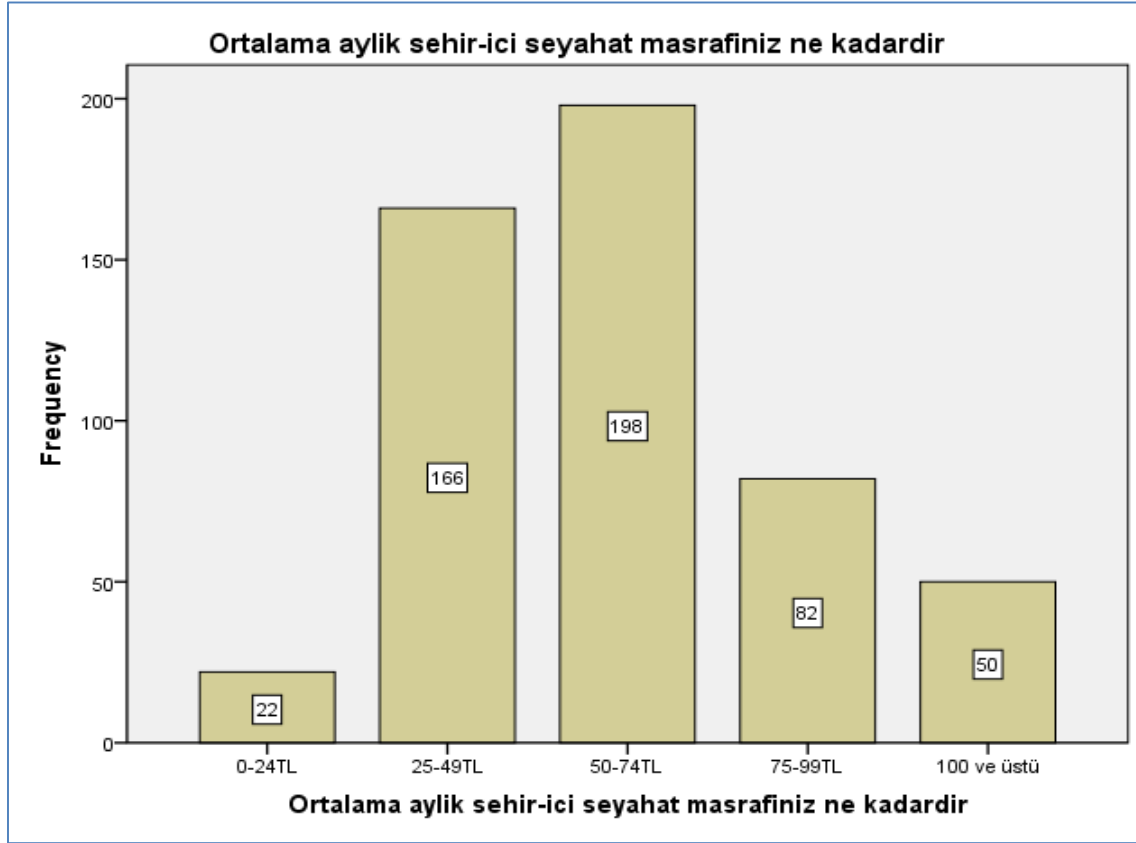

Grafik 17. Ailenizin yanına hangi sıklıkla gidiyorsunuz?

Tablo 20. Ortalama aylık şehir-içi seyahat masrafınız ne kadardır?
(Anket Soru No: 14)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	0-24TL	22	4,2	4,2	4,2
	25-49TL	166	31,7	32,0	36,3
	50-74TL	198	37,8	38,2	74,5
	75-99TL	82	15,6	15,8	90,3
	100 ve üstü	50	9,5	9,7	100,0
	Toplam	518	98,9	100,0	
Kayıp	Sistem	6	1,1		
Toplam		524	100,0		

Tablo 20'deki bilgilere göre; ankete katılan öğrencilerin %37,8'i aylık 50-74 TL, %31,7'si 25-49 TL, %15,6'sı ise 75-99 TL arası şehir-içi seyahat harcaması yapmaktadır. 100 TL ve üstü para harcayan öğrencilerin oranı ise %9,5'dur.

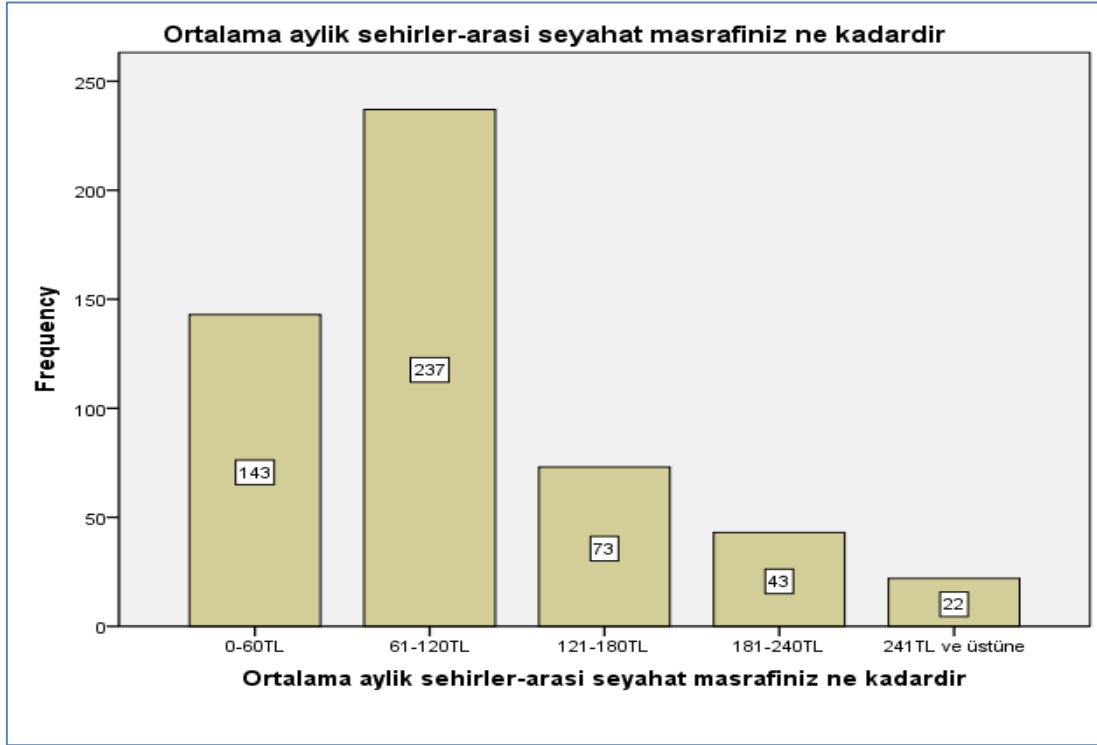

Grafik 18. Ortalama aylık şehir-içi seyahat masrafınız ne kadardır?

Tablo 21. Ortalama aylık şehirlerarası seyahat masrafınız ne kadardır?
(Anket Soru No: 15)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	0-60TL	143	27,3	27,6	27,6
	61-120TL	237	45,2	45,8	73,4
	121-180TL	73	13,9	14,1	87,5
	181-240TL	43	8,2	8,3	95,8
	241TL ve üstü	22	4,2	4,2	100,0
	Toplam	518	98,9	100,0	
Kayıp	Sistem	6	1,1		
Toplam		524	100,0		

Bu kez şehirler-arası seyahat masrafları sorulan öğrencilerin %45,2'si 61-120 TL seyahat masrafı yaparken, %27,3'ü 0-60 TL, %13,9'u 121-180 TL, %4,2'si ise 241 TL ve üstü şehirler-arası seyahat masrafı yaptığını ifade etmiştir (Tablo 21).

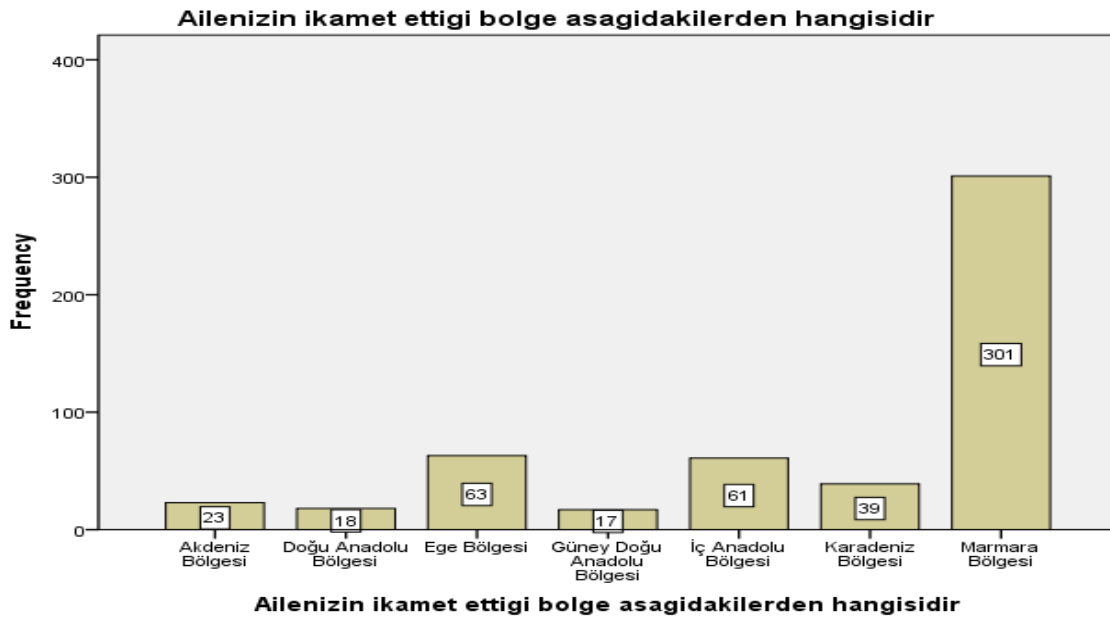

Grafik 19. Ortalama aylık şehirlerarası seyahat masrafınız ne kadardır?

Tablo 22. Ailenizin ikamet etti i bölge a a ıdakilerden hangisidir?
(Anket Soru No: 16)

		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Geçerli	Akdeniz Bölgesi	23	4,4	4,4	4,4
	Do u Anadolu Bölgesi	18	3,4	3,4	7,9
	Ege Bölgesi	63	12,0	12,1	19,9
	Güneydo u Anadolu Bölgesi	17	3,2	3,3	23,2
	ç Anadolu Bölgesi	61	11,6	11,7	34,9
	Karadeniz Bölgesi	39	7,4	7,5	42,3
	Marmara Bölgesi	301	57,4	57,7	100,0
	Toplam	522	99,6	100,0	
Kayıp	Sistem	2	,4		
Toplam		524	100,0		

Öğrencilerin ailelerinin ikamet ettiği bölgenin hangisi olduğuna ilişkin bu soruda temel amaç, Bandırma İİBF'nin daha çok hangi bölgedeki öğrenciler tarafından tercih edildiğini öğrenmektir. Tablo 22'deki bilgilere göre; ankete katılan öğrencilerin %57,4'ünün ailesi Marmara Bölgesi'nde ikamet ederken, %12'si Ege Bölgesi'nde, %11,6'sı İç Anadolu Bölgesi'nde, %7,4'ü Karadeniz Bölgesi'nde, %4,4'ü Akdeniz Bölgesi'nde, %3,4'ü Doğu Anadolu Bölgesi'nde ve %3,2'si de Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ikamet etmektedir. Ağırlık Marmara Bölgesi'ndedir.

Grafik 20. Ailenizin ikamet ettiği bölge aşağıdakilerden hangisidir?

4.2. Çapraz Tablo Analizleri

Çapraz tablo analizi, iki veya daha fazla değişkene göre frekans veya yüzde dağılımlarının görülmesini sağlamaktadır (Ural ve Kılıç, 2005: 156). Bu kısımda, ankete verilen cevaplar çerçevesinde, cinsiyet ve öğretim türüne göre oluşturulan bazı çapraz tablolara yer verilmiş, elde edilen bulgular yorumlanmaya çalışılmıştır. Çalışma kapsamında oluşturulan çapraz tablolarda, “program türü” ve “cinsiyet”e yer verilerek, diğer bazı değişkenler ile ilişkilerine bakılmış ve şu hipotezler önerilmiştir:

H₁: Öğrencinin program türü (Birinci ve İkinci Öğretim) ile kredi/burs alma durumu arasında ilişki vardır.

H₂: Öğrencilerin herhangi bir işte çalışma veya çalışmama durumu, birinci ve ikinci öğretimde okumaları itibariyle farklılık göstermektedir

H₃: Öğrencilerin aylık gelir düzeyi ile program türü arasında ilişki vardır.

H₄: Öğrencilerin aylık şehir-içi seyahat masrafları, birinci ve ikinci öğretimde okumaları itibariyle farklılık göstermektedir.

H₅: Öğrencilerin barınma amacıyla tercih ettikleri mekanlar, bayan ve erkek olmaları itibariyle farklılık göstermektedir.

H₆: Öğrencilerin beslenme amacıyla tercih ettikleri mekanlar ile cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

H₇: Öğrencilerin aylık gelir düzeyi, bayan ve erkek olmalarına göre farklılık göstermektedir.

H₈: Öğrencilerin aylık gelirlerinden yaptıkları tasarrufla cinsiyetleri arasında ilişki vardır.

Önerilen bu hipotezler, “ki-kare analizi (χ^2)” kullanılarak test edilmiştir. Ki-kare analizi, parametrik olmayan testler içinde en çok kullanılan tekniklerden birisi olup, bu yöntemde değişkenlere ilişkin gözlenen frekanslarla, beklenen frekanslar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlılığı test edilmektedir (Ural ve Kılıç, 2005: 231). Yani, örneklem grubundaki değerlerin dağılımının, hipotezde ileri sürülen ana kütle dağılımıyla uyumu ölçülmektedir (Kalaycı, 2005: 86). Öğrencilerin program türü ve cinsiyetine göre önerilen yukarıdaki hipotezlerin test sonuçları Tablo 23’den izlenebilir.

Tablo 23. Hipotezlerin Test Sonuçlarına Göre Kabul/Red Durumları (χ^2 Test Sonuçları)

(a)				
Program Türü (Birinci ve İkinci Öğretim) ile İlgili Hipotezler	χ^2	sig.	p	Sonuç
<i>H₁: Öğrencinin program türü ile kredi/burs alma durumu arasında ilişki vardır.</i>	10,880	0,012	< 0,05	Kabul
<i>H₂: Öğrencilerin herhangi bir işte çalışma veya çalışmama durumu, birinci ve ikinci öğretimde okumaları itibariyle farklılık göstermektedir</i>	1,749	0,417	>0,05	Red
<i>H₃: Öğrencilerin aylık gelir düzeyi ile program türü arasında ilişki vardır.</i>	16,720	0,005	<0,05	Kabul
<i>H₄: Öğrencilerin aylık şehir-içi seyahat masrafları, birinci ve ikinci öğretimde okumaları itibariyle farklılık göstermektedir.</i>	16,712	0,002	<0,05	Kabul
(b)				
Cinsiyet İle İlgili Hipotezler	χ^2	sig.	p	Sonuç
<i>H₅: Öğrencilerin barınma amacıyla tercih ettikleri mekanlar, bayan ve erkek olmaları itibariyle farklılık göstermektedir.</i>	104,016	0,000	<0,05	Kabul
<i>H₆: Öğrencilerin beslenme amacıyla tercih ettikleri mekanlar ile cinsiyetleri arasında ilişki vardır.</i>	48,392	0,000	<0,05	Kabul
<i>H₇: Öğrencilerin aylık gelir düzeyi, bayan ve erkek olmalarına göre farklılık göstermektedir.</i>	40,889	0,000	<0,05	Kabul
<i>H₈: Öğrencilerin aylık gelirlerinden yaptıkları tasarrufla cinsiyetleri arasında ilişki vardır.</i>	4,977	0,290	>0,05	Red

“Öğrencinin program türü (Birinci ve İkinci Öğretim) ile kredi/burs alma durumu arasında ilişki vardır” şeklindeki **ilk hipotez**, %5 anlamlılık seviyesi ve %95 güven aralığında kabul edilmiştir (Tablo 23). Toplamda ankete katılan öğrencilerin yarıya yakını öğrenim kredisi alırken, %31’i hiçbir kredi/burs almamaktadır. Ankete katılan bütün Birinci Öğretim öğrencilerinin %71’i, İkinci Öğretim öğrencilerinin de %66’sı bir kredi/burs almaktadır. Program türü ile kredi/burs alma durumu arasında anlamlı bir ilişki görülmektedir.

Tablo 24. Program Türü-Kredi/Burs Alma Durumu Çapraz Tablosu

			Programınızın türü nedir?		
			1.Ö r.	2. Ö r.	Toplam
Kredi/Burs alıyor musunuz?	Ö renim kredisi alıyorum	Sayı	136	118	254
	Devlet bursu alıyorum	Sayı	67	26	93
	Özel burs alıyorum	Sayı	9	6	15
	Hiçbir kredi veya burs almıyorum	Sayı	86	76	162
Toplam		Sayı	298	226	524
		Toplamın %	56,9%	43,1%	100,0%

Ankete katılan bütün Birinci Öğretim öğrencilerinin %46’sı öğrenim kredisi, %23’ü devlet bursu alırken, tüm İkinci Öğretim öğrencilerinin %52’si öğrenim kredisi, %12’si devlet bursu almaktadır. Ankete katılanların, Birinci Öğretimde %29’u ve İkinci Öğretimde %34’ü hiç kredi/burs almamaktadır (Tablo 24). Bu sonuçlara göre, öğrencilerin program türü ile kredi/burs alma durumları arasında anlamlı bir farklılaşma gözlenmiş, yapılan Ki-kare analizi sonucunda ilk hipotez kabul edilmiştir.

“Öğrencilerin herhangi bir işte çalışma veya çalışmama durumu, birinci ve ikinci öğretimde okumaları itibariyle farklılık göstermektedir” şeklindeki **ikinci hipotez**, %5 anlamlılık seviyesi ve %95 güven aralığında reddedilmiştir (Tablo 23). Öğrencilerin program türü ile çalışma durumları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Hipotezin önerilmesindeki düşünce, özellikle İkinci Öğretimde okuyan öğrencilerin, genelde gündüzleri bir işte çalıştıkları için İkinci Öğretimi tercih ettikleri belirtildiğinden, Bandırma İİBF nezdinde bu durumun gözlenmesidir. Ancak hipotez doğrulanamamış, iş durumu ile öğrencilerin Birinci ve İkinci Öğretimde öğrenim görmeleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir.

Tablo 25. Herhangi Bir İşte Çalışma Durumu-Program Türü Çapraz Tablosu

			Programınızın türü nedir?		
			1.Ö r.	2. Ö r.	Toplam
Son bir yıl içinde gelir elde etmek amacıyla bir işte çalış tınız mı?	Evet,çalı tım ve hala çalış ıyorum	Sayı	19	21	40
	Evet, çalış tım ama artık çalış mıyorum	Sayı	87	65	152
	Hayır çalış madım	Sayı	190	135	325
Toplam		Sayı	296	221	517
		Toplamın %	57,3%	42,7%	100,0%

Tablo 25’deki çapraz tablo analizi sonuçlarına göre; tüm Birinci Öğretim öğrencilerinin %6’sı, İkinci Öğretim öğrencilerinin %10’u daha önce bir işte çalışmış ve hala çalışmaktadır. Soruya cevap veren 517 öğrencinin, Birinci Öğretimde %64’ü, İkinci Öğretimde %61’i, toplamda da %62,6’sı daha önce hiç bir işte çalışmamış ve halen de çalışmamaktadır. Öğrencilerin büyük bir bölümü, Fakülte’de okurken, iş hayatıyla yeterli bağlantı kuramamakta, ekonomik hayata katkı sağlayacak şekilde iş yaşamına katılamamaktadırlar.

Öğrencilerin gelir düzeyi ile program türü arasındaki ilişkiye yönelik **üçüncü hipotez**, (“*öğrencilerin aylık gelir düzeyi ile program türü arasında ilişki vardır*”), %5 anlamlılık seviyesi ve %95 güven aralığında kabul edilmiştir (Tablo 23). Öğrencilerin aylık gelirleri ile program türleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır. Bu hipotezin önerilmesindeki temel neden, Birinci Öğretimdeki öğrencilerin, İkinci Öğretimdeki öğrencilere göre gelirlerinin daha az olup olmadığının belirlenmesidir. Nitekim, çapraz tablo analizine göre (Tablo 26); 300-900 TL gelire sahip Birinci Öğretim öğrencilerinin, ankete cevap veren tüm Birinci Öğretim öğrencileri içindeki payı %83’dür. Yine 300-900 TL gelire sahip İkinci Öğretim öğrencilerinin, ankete cevap veren bütün İkinci öğretim öğrencileri içindeki payı %71’dir. 901-1501 TL ve üzeri gelire sahip öğrencilerin, kendi program türünde bulunan öğrenci sayısı içindeki payları, Birinci Öğretimde %17, İkinci Öğretimde %29’dur.

Tablo 26. Aylık Toplam Gelir-Program Türü Çapraz Tablosu

			Programınızın türü nedir?		Toplam
			1.Ö r.	2. Ö r.	
Aylık toplam	300-500	Sayı	98	46	144
geliriniz ne	501-700	Sayı	79	67	146
kadardır?	701-900	Sayı	67	43	110
	901-1200	Sayı	32	42	74
	1201-1500	Sayı	13	14	27
	1501 ve üzeri	Sayı	6	9	15
Toplam		Sayı	295	221	516
		Toplamın %	57,2%	42,8%	100,0%

300-900 TL gelir aralığında, Birinci Öğretim öğrencilerinin sayısal ağırlığı, aynı gelir seviyelerindeki İkinci Öğretim öğrencilerinden daha fazladır. Benzer şekilde 901-1501 ve üstü gelir aralığında, İkinci Öğretim öğrencilerinin sayısal ağırlığı da, aynı gelir seviyelerindeki Birinci Öğretim öğrencilerinden daha yüksektir. Bu bulgulara göre; ikinci öğretim öğrencilerinin daha yüksek gelir seviyesine sahip oldukları sonucuna ulaşılmaktadır. Bir önceki hipotezde, öğrencilerin çalışma durumları ile program türü arasında ilişki kurulamamıştı. Dolayısıyla ikinci öğretimde okuyan öğrencilere ailelerinin daha fazla para gönderdikleri söylenebilir. Hipotez kabul edilmiştir.

“*Öğrencilerin aylık şehir-içi seyahat masrafları, birinci ve ikinci öğretimde okumaları itibariyle farklılık göstermektedir*” şeklindeki **dördüncü hipotez**, %5 anlamlılık seviyesi ve %95 güven aralığında kabul edilmiştir (Tablo 23). Öğrencilerin program türü ile aylık şehiriçi seyahat masrafları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Tablo 27. Aylık Şehiriçi Seyahat Masrafları-Program Türü Çapraz Tablosu

			Programınızın türü nedir?		
			Birinci ö retim	İkinci ö retim	Toplam
Ortalama aylık	0-24TL	Sayı	12	9	21
şehir-içi seyahat	25-49TL	Sayı	85	78	163
masrafınız ne	50-74TL	Sayı	133	63	196
kadardır	75-99TL	Sayı	42	40	82
	100 ve üstü	Sayı	21	29	50
Toplam		Sayı	293	219	512
		Toplamın %	57,2%	42,8%	100,0%

Tablo 27’deki çapraz tablo analizinin ortaya koyduğu sonuçlara göre; Birinci Öğretim öğrencilerinin %29’u ve İkinci Öğretimdeki öğrencilerin %36’sı 25-49 TL aylık şehiriçi seyahat masrafı yaparken, Birinci Öğretimdekilerin %45’i ve İkinci Öğretimdeki %29’u 50-74 TL harcamaktadır. Ayda 74 TL’ye kadar şehiriçi seyahat masrafı yapan Birinci Öğretim öğrencilerinin, ankete katılan tüm Birinci Öğretim öğrencileri içindeki payı %79 iken, yine ayda 74 TL’ye kadar aylık şehiriçi seyahat masrafı yapan İkinci Öğretim öğrencilerinin, tüm ikinci öğretim öğrencileri içindeki payı %69’dur. Ayda 75 TL ve üzeri şehiriçi seyahat masrafı yapan Birinci Öğretim öğrencilerinin, ankete katılan bütün Birinci Öğretim öğrencileri içindeki payı %22 iken, yine ayda 75 TL ve üzeri aylık şehiriçi seyahat masrafı yapan İkinci Öğretim öğrencilerinin, soruya cevap veren tüm İkinci Öğretim öğrencileri içindeki payı %32’dir. Bu açıklamalar, öğrencilerin aylık şehir-içi seyahat masraflarının, program türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını, İkinci Öğretimdeki öğrencilerinin, Birinci Öğretimdeki öğrencilerden daha fazla aylık şehiriçi seyahat masrafı yaptıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin barınma tercihlerinin cinsiyetlerine göre değişip değişmediğini anlayabilmek için önerilen **beşinci hipotez** olan “*Öğrencilerin barınma amacıyla tercih ettikleri mekanlar, bayan ve erkek olmaları itibarıyla farklılık göstermektedir*” hipotezi, %5 anlamlılık seviyesi ve %95 güven aralığında kabul edilmiştir (Tablo 23).

Tablo 28. Barınma Tercihleri-Cinsiyet Çapraz Tablosu

			Cinsiyetiniz nedir		
			Bayan	Erkek	Toplam
Nerede	Kiralık ev	Sayı	88	126	214
kalıyorsunuz	Apart	Sayı	34	17	51
	KYK yurdu	Sayı	84	20	104
	Ailenin yanında	Sayı	14	3	17
	Özel yurt	Sayı	118	13	131
Toplam		Sayı	338	179	517
		Toplamın %	65,4%	34,6%	100,0%

Beşinci hipotezin test edilebilmesi için yapılan çapraz tablo analizine göre (Tablo 28); ankete katılan bayan öğrencilerin %35’i özel yurtda, %26’sı kiralık evde ve %25’i de KYK yurdunda kalmaktadır. Erkek öğrencilerin ise % 70,4’ü kiralık evde, %11’i KYK yurdunda ve %9,5’i apartta kalmaktadır. Erkek öğrenciler ağırlıklı olarak kiralık evlerde konaklarken, bayan öğrenciler özel yurtları tercih etmektedir. Bandırma İlçesi, gerek öğrencilere bakış açısı gerekse öğrencilerin güvenlikleri itibarıyla, son derece gelişmiş ve huzurlu bir kent olsa da, bayan öğrencilerin güvenlik ve konfor açısından daha yüksek barınma harcamasına katlanarak, özel yurtları tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Kuşkusuz kiralık evlerde konaklayan bayan öğrenciler, özel yurtda konaklayan erkek öğrenciler de vardır ancak bunların toplam içindeki payları, bahsedilen alternatiflere kıyasla daha düşüktür. Kısacası, cinsiyet ile konaklama tercihleri arasında istatistiksel olarak önemli ve anlamlı bir ilişki bulunduğu için önerilen hipotez kabul edilmiştir.

Öğrencilerin beslenme tercihlerinin cinsiyetlerine göre değişip değişmediğini görebilmek için önerilen, “*Öğrencilerin beslenme amacıyla tercih ettikleri mekanlar ile cinsiyetleri arasında ilişki vardır*” şeklindeki **altıncı hipotez**, %5 anlamlılık seviyesi ve %95 güven aralığında kabul edilmiştir (Tablo 23). Tablo 29’a göre; ankete katılan tüm bayan öğrencilerin %46’sı konakladıkları yurttta, %33’ü kaldıkları evlerinde ve %17’si de dışarıda yemek yemektedirler. Ankete katılan bütün erkek öğrencilerin %54’ü konakladıkları evlerinde yemek yerken, %24’ü dışarıyı yani Bandırma’daki lokanta vb. ticari işletmeleri tercih etmektedir. Yapılan ki-kare testi sonucunda, öğrencilerin beslenme tercihleri ile cinsiyetleri arasında ilişki olduğu anlaşılmış ve önerilen hipotez kabul edilmiştir. Cinsiyete göre beslenme tercihleri farklılaşmaktadır.

Tablo 29. Beslenme Tercihleri-Cinsiyet Çapraz Tablosu

			Cinsiyetiniz nedir		
			Bayan	Erkek	Toplam
yemek nerede	Evde	Sayı	112	96	208
yeniıyor	Dı arıda	Sayı	57	43	100
	Yurtta	Sayı	156	28	184
	Okul yemekhanesinde	Sayı	12	12	24
Toplam		Sayı	337	179	516
		Toplamın %	65,3%	34,7%	100,0%

Öğrencilerin aylık gelir düzeylerinin, cinsiyetlerine göre değişip değişmediğini görebilmek için, “*Öğrencilerin aylık gelir düzeyi, bayan ve erkek olmalarına göre farklılık göstermektedir*” **hipotezi (yedinci) önerilmiş**, yapılan ki-kare analizi sonucu, %5 anlamlılık seviyesi ve %95 güven aralığında geçerli olduğu görülmüştür (Tablo 23).

Tablo 30. Aylık Gelir Düzeyi-Cinsiyet Çapraz Tablosu

			Cinsiyetiniz nedir		
			Bayan	Erkek	Toplam
Aylık toplam	300-500		111	36	147
geliriniz ne	501-700		97	50	147
kadardır	701-900		82	28	110
	901-1200		32	43	75
	1201-1500		13	14	27
	1501 ve üzeri		5	12	17
Toplam			340	183	523

Ankete katılan tüm bayan öğrencilerin %85’inin geliri 300-900 TL arasında iken, 300-900 TL gelire sahip olan erkek öğrencilerin, tüm erkek katılımcılar içindeki oranı %62’dir. Buna karşılık 901-1501 TL ve üzeri aylık gelire sahip olan erkek öğrencilerin, tüm erkek katılımcılar içindeki payı %38 iken, aynı gelir aralığında bulunan bayan öğrencilerin tüm bayan katılımcılar içindeki payı sadece %15’dir (Tablo 30). Bu sonuçlara göre, erkek öğrencilerle bayan öğrenciler aylık gelir açısından farklılaşmakta ve ortaya anlamlı bir ilişki çıkmaktadır. Erkek öğrencilerin aylık gelirleri bayan öğrencilerden daha yüksektir. Bayan öğrenciler, erkek öğrencilere kıyasla daha az parayla öğrenimlerini ve hayatlarını idame ettirmektedirler. Önerilen yedinci hipotez kabul edilmiştir.

Öğrencilerin aylık gelirlerinden yaptıkları tasarrufun, cinsiyetlerine göre değişip değişmediğini anlayabilmek üzere, “*Öğrencilerin aylık gelirlerinden yaptıkları tasarrufla cinsiyetleri arasında ilişki vardır*” şeklinde önerilen **sekizinci hipotez**, %5 anlamlılık seviyesi ve %95 güven aralığında reddedilmiştir (Tablo 23).

Tablo 31. Aylık Gelirden Yapılan Tasarruf-Cinsiyet Çapraz Tablosu

		Gelirinizin ne kadarını tasarrufa ayırıyorsunuz?					Toplam
		%0-%10	%10-%20	%20-%30	%30-%40	%40-%50	
Cinsiyetiniz	Bayan	272	43	17	3	4	339
nedir?	Erkek	137	25	11	4	6	183
Toplam		409	68	28	7	10	522

Ankete katılan tüm bayan öğrencilerin %80'i ve tüm erkek öğrencilerin %75'i gelirinin %0-10'u arasında, yine tüm bayan öğrencilerin %13'ü ve erkek öğrencilerin %14'ü aylık gelirinin %10-20'si tutarında bir tasarruf yaptıklarını belirtmiştir (Tablo 31). Ki-kare analizi ile, erkek öğrencilerle bayan öğrenciler arasında kaydedeğer bir farklılaşma tespit edilememiş, dolayısıyla cinsiyet ile aylık gelirden tasarruf arasında anlamlı bir ilişki olmadığından, önerilen sekizinci hipotez reddedilmiştir. Ancak şu hususu da ilave olarak belirtmek gerekir ki, yedinci hipotezle ilgili açıklamalarda değinildiği gibi, ankete katılan bayan öğrencilerin aylık geliri, erkek öğrencilerinkinden daha düşüktür. Buna rağmen bayan öğrencilerin tasarruf eğilimlerinin erkeklerden az olmaması, bayan öğrencilerin parayı daha iyi kullandıkları veya erkeklerin daha iyi harcadığı şeklinde bir yoruma da imkan tanımaktadır. Ayrıca, gerek erkek gerek bayan öğrenciler için, tasarruf oranlarının oldukça düşük olduğu, gelirlerin büyük kısmının tüketime ayrıldığını söylemek de mümkündür.

4.3. Öğrenci Harcamalarının Analizi

Ankete katılan öğrenciler, harcama türlerine göre aylık harcama tutarlarını, Anket Formu'nun 17. sorusundaki tabloya kendileri yazmışlardır. Öğrenciler tarafından bu soruya verilen cevaplar, ortalama öğrenci başına aylık harcama tutarının hesaplanmasında da kullanılacaktır. Bu kapsamda verilen cevaplara göre elde edilen aylık toplam harcama tutarları aşağıdaki tabloda görülmektedir (Tablo 32).

Tablo 32. Harcama Türlerine Göre Toplam Aylık Harcamalar ve % Payları (2014)

Harcama Türü	Tutar (TL/Ay)	%
Barınma	148.113	33,6
Beslenme	83.200	18,8
Giyim	45.645	10,3
Ulaşım	35.750	8,1
Isınma-ev faturaları	32.225	7,3
Sosyal Etkinlikler	32.050	7,3
Alkol-Sigara	21.430	4,9
Kitap-Kırtasiye-Fotokopi	17.705	4,0
Haberleşme	16.291	3,7
Diğer	9.017	2,0
Aylık Toplam Harcama	441.426	100,0

Bandırma İİBF öğrencilerinin toplam tüketim harcamalarının dağılımına bakıldığında; barınma harcamaları %33,6, beslenme harcamaları %18,8, giyim harcamaları %10,3 ve ulaşım harcamaları da %8,1 paya sahiptir. Sadece beslenme ve barınma harcamaları, toplam harcamaların %52,4'ünü oluşturmaktadır (ayda yaklaşık 231.000 TL).

Toplam tüketim harcamaları içinde barınma ve beslenme harcamalarının oransal ağırlığına ilişkin bu tespit, literatürdeki diğer analizlerin bulgularıyla da örtüşmektedir. Yöre ve konaklama imkanlarının elverişliliğine göre değişmekle birlikte, Türkiye'nin değişik

coğrafyalarındaki yükseköğretim kurumlarında da öğrenciler, gelirlerinin büyük bölümünü beslenme ve barınma amacıyla harcamaktadırlar. Çeşitli yükseköğretim kurumlarında, öğrencilerin beslenme ve barınma harcamalarının, öğrencilerin toplam harcamaları veya gelirleri içindeki paylarına bakıldığında; Kocaeli Üniversitesi'nde %55,3 (Tarı vd., 2006: 171), Süleyman Demirel Üniversitesi'nde yaklaşık %60 (Akçakanat vd., 2010: 165), Uşak Üniversitesi'nde %54,2 (Çalışkan, 2010: 176), Kars Kafkas Üniversitesi'nde %44 (Selçuk ve Başar, 2012: 100), Manisa Celal Bayar Üniversitesi Köprübaşı MYO'da %65 (Çalışkan ve Demir, 2013: 368), Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nde %50'den fazla (Demireli ve Taşkın, 2013: 326) ve son olarak Gümüşhane Üniversitesi'nde %65 (Çam, 2013) gibi, bu analizdeki %52,4'e yakın tespitler yapılmıştır. Şu halde gerek Bandırma gerekse diğer üniversitelerde, öğrencilerin toplam harcamaları içinde en yüksek pay, genel olarak beslenme ve barınma harcamalarına aittir.

İlave olarak, TÜİK (2014: 174) tarafından yapılan “Harcama Türlerine Göre Hanehalkı Tüketim Harcamasının Dağılımı, 2008-2012” araştırmasına göre; Türkiye’de 2012 yılı itibariyle toplam tüketim harcamaları içinde en önemli harcama grupları; “Konut ve Kira (%25,8)”, “Gıda ve Alkolsüz İçecekler (%19,6)” ile “Alkollü İçecekler, Sigara, Tütün (%4,2)” olup bu üç grup toplamı, toplam tüketim harcamalarının %49,6’sını oluşturmaktadır. Balıkesir İline bakıldığında, 2010-2012 periyodunda, toplam tüketim harcamaları içinde öne çıkan harcama grupları; “Konut ve Kira Harcamaları (%25,9)”, “Gıda ve Alkolsüz İçecekler (%19,1)”, “Alkollü İçecekler, Sigara, Tütün (%5,1)” olup, bu grupların toplam Balıkesir ili tüketim harcaması içindeki payları toplamı %50,1’dir. Bu bilgilere göre, bu çalışmada elde edilen Bandırma İİBF öğrencilerinin toplam tüketim harcamalarının %52,4’ünün beslenme ve barınmaya ayrılıyor olması, Bandırma’daki öğrencilerin harcama yapısının, Türkiye ve Balıkesir ilinin tüketim ve harcama yapısına yakın olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 32’deki bilgilerden hareketle, öğrenci başına ortalama harcama tutarı artık hesaplanabilir hale gelmiştir. Ankete katılan 524 öğrencinin verdiği cevaplar doğrultusunda toplam harcama tutarı 441.426 TL olarak hesaplanmıştı. Bu değer 524’e bölündüğünde, **öğrenci başına ortalama toplam harcama tutarı** elde edilir. Yani;

$$OBH = (TH / N) \quad \text{olup,}$$

OBH : Öğrenci başına ortalama aylık toplam harcama,

TH : Aylık toplam harcama,

N : Ankete katılan öğrenci sayısıdır. İlgili değerler formüldeki yerine yazıldığında;

$$OBH = (441.426 / 524) = \mathbf{842,41 \text{ TL/ay}}$$

elde edilir. Tablo 2’de belirtildiği gibi, Bandırma İ.İ.B.F.’de öğrenim gören öğrenci sayısı toplam 5.240’dır. Dolayısıyla bu rakamla elde edilen OBH çarpıldığında, **Bandırma İ.İ.B.F.’de öğrenim gören öğrencilerin bir aylık ortalama toplam harcama miktarı** elde edilir. Yani;

$$842,41 \text{ TL} \times 5.240 = \mathbf{4.414.228,4 \text{ TL/ay}}$$

Öğrencilerin ortalama **9 ay** Bandırma’da eğitim-öğretim amacıyla kaldıkları düşünülürse, yukarıdaki değer 9 ile çarpıldığında, **Bandırma İ.İ.B.F. öğrencilerinin toplam yıllık harcama tutarı** elde edilir:

$$4.414.228,4 \times 9 = \mathbf{39.728.052 \text{ TL/yıl}}$$

Hesaplanan 39.728.052 TL/yıl değeri, Bandırma İİBF öğrencilerinin 2014 yılında Bandırma ekonomisine harcamaları kanalıyla enjekte ettikleri parasal tutarı göstermektedir. Bu tutar, ilerleyen aşamada, uyarılmış etkinin tahmin edilmesinde kullanılacaktır. Ancak bu aşamaya geçmeden önce, öğrencilerin harcama eğilimlerinin, cinsiyete göre değişip değişmediğini anlayabilmek amacıyla aşağıdaki Tablo 33 incelenecektir.

Tablo 33. Harcama Türleri ve Cinsiyete Göre Aylık Harcamaların Dağılımı (TL/Ay) (2014 Yılı İtibariyle)

Harcama Türü	Bayan Öğrenciler		Erkek Öğrenciler	
	Toplam	Kişi Başı	Toplam	Kişi Başı
Barınma	105.868	310	42.245	231
Beslenme	46.205	136	36.995	202
Giyim	28.700	84	16.945	93
Ulaşım	23.020	68	12.730	70
Isınma-ev faturaları	15.520	46	16.705	91
Sosyal Etkinlikler	18.500	54	13.550	74
Alkol-Sigara	7.305	21	14.125	77
Kitap-Kırtasiye-Fotokopi	12.280	36	5.425	30
Haberleşme	9.841	29	6.450	35
Diğer	3.810	11	5.207	28
Harcama Toplamı	271.049	795	170.377	931
Ankete Katılan Öğrenci Sayısı	341		183	

2014 yılı itibariyle erkek öğrenciler, bayan öğrencilere göre ayda ortalama kişi başı 136 TL. (931-795=136) daha fazla para harcamaktadırlar. Barınma harcamaları, hem bayan hem de erkek öğrenciler için en yüksek harcama yapılan kalemdir. Bayan öğrenciler barınma harcamalarına öğrenci başına ayda 310 TL öderken, erkek öğrenciler kişi başı ayda ortalama 231 TL harcamaktadır. Beslenme harcamalarına ayda kişi başına 136 TL ödeyen bayan öğrencilere karşılık erkek öğrenciler kişi başı ayda 202 TL harcamaktadırlar. Isınma ve ev faturalarında erkek öğrenciler, bayan öğrencilere göre iki kat (91 TL/ay), alkol-sigarada yaklaşık dört kat (77 TL/ay) fazla kişi başı aylık harcama yapmaktadırlar. Elde edilen bu bulgular, literatürdeki bazı analizlerle de örtüşmektedir. Örneğin Çalışkan (2010: 175), 2008-2009 eğitim-öğretim yılında, Uşak Üniversitesi'ndeki bayan öğrencilerin aylık harcama ortalamasını 539 TL, erkek öğrencilerin aylık harcama ortalamasını da 593 TL hesaplamış ve erkek öğrencilerin, bayan öğrencilerden daha fazla harcama yaptıklarını belirlemiştir. Benzer şekilde, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Köprübaşı MYO'da eğitim gören öğrenci başına harcama miktarı ve harcama gruplarının toplam içindeki paylarında, cinsiyete göre farklılıklar tespit edilmiş, erkek öğrencilerin harcama tutarının, bayanlardan daha yüksek olduğu ortaya konmuştur. Erkekler kişi başı 591 TL/ay harcarken, bayan öğrenciler 554 TL/ay harcamışlardır (Çalışkan ve Demir, 2013: 368).

Bu aşamada, “cinsiyet” ile “harcama türleri” arasındaki ilişki, yani harcama türlerinin, bayan yada erkek öğrencilere göre farklılaşıp farklılaşmadığı, “t-testi” bulgularına göre değerlendirilecektir. Tablo 34’de harcama türleri ve cinsiyete göre hesaplanan t istatistikleri yer almaktadır. Bu testin sonuçlarına göre, bayan ve erkek öğrencilerin harcama eğilimleri benzer ise “fark yok”, harcama eğilimleri benzer değilse “fark var” olarak belirtilmiştir.

Tablo 34. T-Testi Sonuçlarına Göre Cinsiyet-Harcama Türleri İlişkisi

Harcama kalemleri	Cinsiyet	Ortalama	t testi anlamlılık*	Farklılık Hipotezi
Beslenme	Erkek	202	,000	Fark var
	Bayan	136		
Barınma	Erkek	231	,000	Fark var
	Bayan	310		
Giyim	Erkek	93	,619	Fark Yok
	Bayan	84		
Ulaşım	Erkek	70	,629	Fark Yok
	Bayan	68		
Sosyal Etkinlik	Erkek	74	,001	Fark var
	Bayan	54		
Haberleşme	Erkek	35	,006	Fark var
	Bayan	29		
Alkol-sigara	Erkek	77	,000	Fark var
	Bayan	21		
Isınma-ev faturaları	Erkek	91	,000	Fark var
	Bayan	46		
Kitap-Kırtasiye	Erkek	30	0,03	Fark var
	Bayan	36		

*: 0,05 anlamlılık derecesine göre

Bulgulara göre, “giyim” ve “ulaşım” dışında kalan diğer bütün (beslenme, barınma, sosyal etkinlikler, haberleşme, alkol sigara, ısınma-ev faturaları ve kitap-kırtasiye) harcamalarda, cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşma görülmektedir (Tablo33).

4.4. Bandırma İİBF Kaynaklı Toplam Ekonomik Katkının Hesaplanması

Bu çalışmada, Taşçı vd. (2008: 40)’nin kullandığı etkisel ayırım tercih edilmiştir. Bandırma İİBF personeline yapılan ödemeler ile Bandırma İİBF’nin personel ödemeleri dışında kalan tüm mal/hizmet alımı vb. ödemeleri “**doğrudan**”, Bandırma İİBF öğrencilerinin yapmış olduğu toplam harcama “**dolaylı**” ve hesaplanacak çarpan etkisi sonucunda, doğrudan ve dolaylı harcamalara ek olarak hesaplanan tutar ise “**uyarılmış**” etki olarak tanımlanmıştır. Bu bölümde tahmin edilen model yardımıyla, Bandırma İİBF kaynaklı harcamaların, Bandırma ekonomisi üzerindeki doğrudan, dolaylı ve uyarılmış etkileri, talep bazlı Keynezyen hasıla ve gelir çarpan katsayıları hesaplanacaktır.

Tablo 35’de, Bandırma İİBF kaynaklı, doğrudan ve dolaylı harcamaların 2014 yılı itibarıyla görünümü yer almaktadır.

Tablo 35. Bandırma İİBF Kaynaklı, Doğrudan ve Dolaylı Harcamaların Bandırma Ekonomisine Katkıları (2014-TL)

1. DOĞRUDAN ETKİLER*	5.128.000
1.1. İİBF Personel ödemeleri	4.890.000
1.2. İİBF Diğer harcama kalemleri toplamı	238.000
2. DOLAYLI ETKİLER	39.728.052
2.1. Öğrencilerin yıllık harcama toplamı	39.728.052
TOPLAM (Harcama Tabanı)	44.856.052

*: İlgili veriler, Bandırma İİBF Dekanlığı’ndan alınmıştır.

Yerel ekonomiye giren Bandırma İİBF kaynaklı parasal büyüklük, Taşçı vd. (2008: 69-75)'nin tanımlaması çerçevesinde “*Harcama Tabanı*” olarak kabul edilmiştir.

$$T = X + Y + Z$$

T: Harcama Tabanı (yerel ekonomiye enjekte edilen parasal büyüklük)

X: Bandırma İİBF Personel Ödemeleri (idari ve akademik personele yapılan tüm ödemeler)

Y: Bandırma İİBF'nin diğer tüm harcamaları (personel harcamaları dışındaki tüm ödemeler)

Z: Bandırma İİBF öğrencilerinin, 9 ay boyunca Bandırma'da yaptıkları toplam harcamayı, ifade etmektedir.

Buna göre, doğrudan ve dolaylı etkiler ;

$$\text{Doğrudan Etki} = X+Y \quad , \quad \text{Dolaylı Etki} = Z \quad \text{dir.}$$

Dolayısıyla,

$$\text{Doğrudan etki} = 4.890.000 + 238.000 = 5.128.000 \text{ TL.}$$

Dolaylı etki = 39.728.052 TL olup, ikisinin toplamı olarak ‘harcama tabanı’:

$$T = 5.128.000 + 39.728.052 = \mathbf{44.856.052 \text{ TL}}$$
 olarak hesaplanmıştır.

Harcama tabanı belirlendikten sonra, her aşamadaki Bandırma İİBF kaynaklı **Yerel Gayrisafi Hasıla (H)** ve **Harcanabilir Yerel Gelir (G)** hesaplanacaktır. Bu araştırma esasen öğrenci harcamalarına odaklanmış ve anket uygulaması sadece Bandırma İİBF öğrencilerine yapılmıştır. Bandırma esnafı ve Bandırma İİBF personelinin harcama eğilimleri konusunda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Dolayısıyla detaylı hesaplamalara geçilmeden önce, bazı varsayımlar yapılması gerekmektedir. Bu varsayımlar şunlardır:

1. *İİBF personeli, öğrenciler, Bandırma esnafı ve halkın ortalama tasarruf eğiliminin %5 olduğu varsayılmıştır*⁴. Yukarıdaki bilgilerde görüldüğü gibi harcama tabanında, öğrenci harcamaları çok büyük ağırlığa sahip ve belirleyici konumdadır. Anket sorularında öğrencilerin gelir ve harcamalara ilişkin sorulara verdikleri yanıtlara göre tasarruf oranının % 0 ile 10 arasında olduğu görüldüğünden, ortalama olarak %5 alınmıştır. Bunun yanında, tasarruf oranının yaratılan toplam gelir üzerindeki etkisini daha net görebilmek amacıyla, %0 ve %10 tasarruf oranları için de ayrı ayrı hesaplamalar yapılmış ve bölüm sonunda sunulmuştur.

2. *Bandırma İİBF personeli ile öğrencilerinin, Bandırma Esnafı ve halkının, toplam net gelirlerinin %90'ını Bandırma'da harcadıkları varsayılmıştır.*

3. Vergi oranları, yerel harcama etkilerinin tespitinde kullanılan önemli değişkenlerdir (Siegfried vd., 2007: 554). Türkiye’de artan oranlı gelir vergisi, en düşük %15’ten başlayarak %35’e kadar çıktığından tek bir efektif vergi oranı hesaplanması zordur. Ayrıca SGK kesintileri ve diğer vergilerin de dikkate alınması gerekir. Ayrıca kurumlar vergisi oranı %20 olarak sabit uygulanmakta, stopaj ve kar payı üzerinden hesaplanan gelir vergisiyle yaklaşık toplam %34’e tekabül etmektedir. Türkiye’de dolaylı vergi olan Katma Değer Vergisi’nde (KDV) çok sayıda mal ve hizmet için vergi oranı %18’dir (Taşçı vd., 2008: 63-64). Dolayısıyla bu çalışmadaki

⁴ Marjinal tüketim eğilimi ile marjinal tasarruf eğilimi toplamı bire eşittir. Buradaki model sadece 2014 yılını ele almakta, marjinal hesaplarına dayanmamaktadır. Taşçı vd. (2008: 40) belirttiği gibi, uzun dönemde ortalama tüketim eğilimi (OTE) ve marjinal tüketim eğiliminin (MTE) birbirine eşit olacağı düşünüldüğünden, bu analizde de OTE dikkate alınmış ve “1 - Ortalama tasarruf eğilimi” formülü ile hesaplanmıştır.

harcanabilir yerel gelir hesaplamalarında da; doğrudan vergi oranı %30, dolaylı vergi oranı %18 olarak alınmıştır.

4. *Bandırma İİBF'nin personel ödemeleri dışında kalan tüm ödemelerinin yarısının yani %50'sinin Bandırma'da kurulu bulunan firmalar tarafından karşılandığı, dolayısıyla sadece bu gelirlerin Bandırma ekonomisine girdiği varsayılmıştır.* Bu ödemelere ayrılan ödeneğin, personel ödemelerine oranla çok düşük olması (yıllık bütçenin %5'i) nedeniyle, %100 olarak alınsa bile yaratılan gelirden ve hesaplanan çarpan katsayılarında önemli bir değişiklik olmamaktadır. Ancak gelecek yıllarda, söz konusu personel ödemesi dışında kalan ödenek kalemlerinin, toplam harcamalar içindeki payının yükselmesi halinde, bu varsayımın revize edilmesi, hatta bilfiil alınan faturalardan hesaplanması gerekecektir.

5. *Bandırma İİBF'de görev yapan personelin, kendilerine yapılan ücret ve maaş ödemeleri dışında ek geliri olmadığı varsayılmıştır.* Aslında öğretim üyelerinin proje, kitap vb. telif hakkı bedelleri ile, meslekle ilgili olmayan kira vb. gelirleri söz konusu olabilmektedir. Ancak bu çalışmada personele yönelik bir anket uygulanmadığından bu bilgilerin elde edilebilmesi mümkün olmamış, dolayısıyla ilave gelirlerinin olmadığı varsayılmıştır. Bu gelirler eklendiğinde, ekonomik katkı tutarı da yükselebilecektir.

6. *Bandırma İİBF'de öğrenim gören öğrencilere yıl içerisinde gelen misafirlerin Bandırma'daki harcamaları, eğitim yılı sonunda yapılan mezuniyet törenine gelen misafirler ile lisansüstü eğitim amacıyla Bandırma'ya gelen öğrencilerin yaptıkları harcamalar da, bu çalışmadaki hesaplamalara dahil edilmemiştir.*

Bu açıklamalar çerçevesinde, Taşçı vd. (2008: 70-71) metodolojisine bağlı kalınarak, **“1. aşama Yerel Gayri Safi Hasıla (H₁)”** ve **“1. aşama Harcanabilir Yerel Gelir (G₁)”** şu modellerle hesaplanmıştır

$$H_1 = [(1-s) (B) (X)] + [Z] + [Y (1- \alpha) (1- \beta) (K)]$$

$$G_1 = (1- \alpha) (1- \beta) (H_1)$$

Buradaki ifadeler sırasıyla:

H₁: Birinci aşama Yerel Gayri Safi Hasıla,

G₁: Birinci aşama Harcanabilir Yerel Gelir,

s: Ortalama tasarruf eğilimi (%5),

B: Toplam net gelirlerin Bandırma'da harcanma oranı (%90),

X: Bandırma İİBF personeline yapılan ödemeler,

Z: Bandırma İİBF öğrencilerinin 9 ay boyunca Bandırma'da yaptıkları harcamalar toplamı,

Y: Bandırma İİBF'nin personel giderleri dışındaki tüm harcamaları,

α : Doğrudan vergiler oranı (%30)

β : Dolaylı vergiler oranı (%18)

K: Bandırma İİBF'nin personel giderleri dışında kalan harcamalarının Bandırma'daki firmalar tarafından karşılanma oranıdır (%50).

İlgili değerler formüldeki yerlerine yazıldığında;

$$H_1 = [(1 - 0,05) (0,9) (4.890.000)] + [39.728.052] + [238.000 (1 - 0,3) (1 - 0,18) (0,5)]$$

$$H_1 = 43.977.308 \text{ TL hesaplanmıştır.}$$

1. aşama harcanabilir yerel gelir ise:

$$G_1 = (1 - 0,3) (1 - 0,18) (43.977.308)$$

$$G_1 = 25.242.975 \text{ TL dir.}$$

Bu iki değişken, yapılan harcamaların birincil etkisini simgelemektedir.

2. aşama Yerel Gayri Safi Hasıla'yı (H_2) hesaplamak için;

$H_2 = (1-s) (B) (G_1)$ formülüyle, bir önceki aşamada hesaplanan harcanabilir yerel gelir kullanılarak;

$$H_2 = (1-0,05) (0,90) (25.242.975)$$

$$H_2 = 21.582.743 \text{ TL dir.}$$

2. aşama Harcanabilir Yerel Gelir (G_2) ise;

$G_2 = (1- \alpha) (1- \beta) (H_2)$ formülü ile hesaplanır. Yani

$$G_2 = (1 - 0,3) (1 - 0,18) (21.582.743)$$

$$G_2 = 12.388.495 \text{ TL dir.}$$

3. aşama Yerel Gayri Safi Hasıla (H_3) :

$H_3 = (1-s) (B) (G_2)$, yani;

$$H_3 = (1-0,05) (0,90) (12.388.495)$$

$$H_3 = 10.592.163 \text{ TL dir.}$$

3. aşama Harcanabilir Yerel Gelir (G_3) ise;

$G_3 = (1- \alpha) (1- \beta) (H_3)$, yani

$$G_3 = (1 - 0,3) (1 - 0,18) (10.592.163)$$

$$G_3 = 6.079.902 \text{ TL dir.}$$

İlerleyen aşamalarda H ve G'lerin hesaplanmasında aynı yöntem tekrar edilecektir. Yer işgal etmemesi için burada sadece son aşamaya yer verilecek, tüm aşamalarda elde edilen değerler de tablolaştırılarak sunulacaktır.

16. aşama Yerel Gayri Safi Hasıla (H_{16}) :

$H_{16} = (1-s) (B) (G_{15})$, yani;

$$H_{16} = (1-0,05) (0,90) (1.187)$$

$$H_{16} = 1.015 \text{ TL dir.}$$

16. aşama Harcanabilir Yerel Gelir (G₁₆);

$$G_{16} = (1 - \alpha) (1 - \beta) (H_{16})$$

$$G_{16} = (1 - 0,3) (1 - 0,18) (1.015)$$

G₁₆ = 583 TL olarak hesaplanmıştır. Bu metodolojiyle toplam 16 aşamada hesaplanan “Yerel Gayri Safi Hasıla” ve “Harcanabilir Yerel Gelir” değerleri Tablo 36’da sunulmuştur.

Tablo 36. Aşamalar İtibariyle Yaratılan Gayri Safi Yerel Hasıla ve Harcanabilir Yerel Gelir Miktarları (2014) (Tasarruf Eğilimi %5)

Aşamalar	Yerel Gayri Safi Hasıla (H) (TL)	Harcanabilir Yerel Gelir G (TL)
1. aşama	43.977.308	25.242.975
2. aşama	21.582.743	12.388.495
3. aşama	10.592.163	6.079.902
4. aşama	5.198.316	2.983.833
5. aşama	2.551.177	1.464.376
6. aşama	1.252.041	718.672
7. aşama	614.464	352.703
8. aşama	301.561	173.096
9. aşama	147.997	84.950
10. aşama	72.632	41.691
11. aşama	35.646	20.461
12. aşama	17.494	10.042
13. aşama	8.585	4.928
14. aşama	4.213	2.419
15. aşama	2.068	1.187
16. aşama	1.015	583
TOPLAM	86.359.425	49.570.310

Tablodaki verilere göre, **%5 tasarruf eğilimiyle**, 2014 yılsonu itibariyle Bandırma İİBF kaynaklı harcamaların, Yerel Gayri Safi Hasıla’ya **86.359.425 TL** ve Harcanabilir Yerel Gelir’e ise **49.570.310 TL** katkı sağladığı anlaşılmaktadır. Ayrıca fakülte kaynaklı harcamaların, **devlete sağladığı vergi geliri katkısı** da bu verilere göre **36.789.115 TL** olarak hesaplanmıştır. Diğer bir ifadeyle, Bandırma İİBF kaynaklı her 1 TL. değerinde harcama, Bandırma’da 0,84 TL. vergi geliri etkisi yaratmaktadır.

Tablo 36'daki verilere göre, Bandırma İİBF kaynaklı harcamaların, Yerel Gayri Safi Hasıla ve Harcanabilir Yerel Gelir çarpanlarını⁵ hesaplamak mümkündür.

$$\text{Yerel Gayri Safi Hasıla Çarpanı} = \sum_{n=1}^{16} Hn / H1$$

$$\text{Yerel Gayri Safi Hasıla Çarpanı} = \frac{86.359.425}{43.977.308} = \mathbf{1,96}$$

$$\text{Harcanabilir Yerel Gelir Çarpanı} = \sum_{n=1}^{16} Gn / G1$$

$$\text{Harcanabilir Yerel Gelir Çarpanı} = \frac{49.570.310}{25.242.975} = \mathbf{1,96}$$

Şu halde, Bandırma İİBF kaynaklı her 1 TL lik harcama, kendisinin iki katı kadar yerel Gayri Safi Hasıla ve harcanabilir yerel gelir yaratmaktadır. Esasen, yedinci aşamadan sonraki aşamalar hesaplanmasa da çarpan değeri değişmemekte, aynı kalmaktadır. Ancak toplam etki tutarını görebilmek açısından, Tablo 36'da 16 aşamaya da yer verilmiştir.

Buraya kadar yapılan hesaplamalarla elde edilen; doğrudan, dolaylı ve uyarılmış etkiler toplamında Bandırma ekonomisine sağlanan katkı, Tablo 37'de özetlenmiştir. Bandırma İİBF kaynaklı 86.359.425 TL toplam ekonomik katkının 78.015.046 TL. si yani % 90,3'ü, öğrencilerin harcamalarından gelmektedir. Fakülte'ye ayrılan bütçenin artması yani gerek personel ödemeleri gerekse diğer harcama kalemlerinde artış olduğu takdirde hesaplanan %90,3 oranı düşebilecektir. Ancak mevcut durumda yani 2014 yıl sonu itibariyle, Bandırma İİBF kaynaklı en büyük katkı öğrenci harcamalarından gelmektedir.

⁵ ABD için, 21 farklı çalışmada, bölgesel etki çarpan katsayılarının değeri "1,32-4,75" arasında hesaplanmıştır. Genelde bölgesel çarpanların değeri, yaklaşık "2,00" civarında hesaplanmaktadır (Siegfried vd., 2007: 553). Örn. Minnesota Üniversitesi için, 2010 yılına ait analizlerde çarpan katsayısı: 1,32-1,54 arasında hesaplanmıştır (Skurla, 2015).

Tablo 37. Bandırma İİBF Kaynaklı Doğrudan+Dolaylı+Uyarılmış Harcamaların Bandırma Ekonomisine Katkıları (2014-TL)

1. DOĞRUDAN ETKİLER	5.128.000
İİBF Personel ödemeleri	4.890.000
İİBF Diğer harcama kalemleri toplamı	238.000
2. DOLAYLI ETKİLER	39.728.052
Öğrencilerin yıllık harcama toplamı	39.728.052
3. UYARILMIŞ ETKİLER	41.503.373
TOPLAM	86.359.425

Bandırma İİBF kaynaklı harcamaların, Bandırma ekonomisine katkı tutarı 2014 yılı itibarıyla 86 milyon 359 bin TL olarak tahmin edilmiştir. Bu değer çeşitli ekonomik büyüklüklerle karşılaştırıldığında, yükseköğretim kurumlarının bölge ekonomileri için, ne denli önemli olduğu ortaya konmuş olacaktır.

İlçe Bazlı GSYH hesaplamaları en son 1994-1995 yıllarında yapılmış, sonrasında ve halen yapılmamaktadır. Bandırma'nın 1995 yılı Türkiye GSYH içindeki payı %0,25'dir (Bandırma İİBF, 1998: 61-63). Türkiye'nin 2014 yılı GSYH'sı cari fiyatlarla 1 trilyon 749 milyar 782 milyon TL (TÜİK, 2015d) olarak açıklanmıştır. Bandırma'nın GSYH'sının Türkiye GSYH'sına oranının, aradan geçen zamanda değişmediği ve sabit kaldığı varsayımıyla, **4 milyar 374 milyon 455 bin TL**, Bandırma'da yaratılan 2014 yılı GSYH değeri olarak tahmin edilmiştir. Buradan hareketle, 2014 yılında Bandırma İİBF kaynaklı harcamalardan hesaplanan Yerel Hasıla katkısı, tahmin edilen Bandırma GSYH'sına oranlandığında yaklaşık %2 oranı elde edilmiştir $(86.359.425/4.374.455.000) \times 100 = \%1,97$ bulunmuştur. Yani kısaca, Bandırma İİBF kaynaklı harcamalar, Bandırma'da yaratılan GSYH'nın %2'sine tekabül eden oranda bir ekonomik katkı sağlamıştır denebilir.

Bandırma İİBF kaynaklı katkı tutarının (86.359.425 TL), 2014 yılında Bandırma Gümrüğünden gerçekleştirilen ihracat değerine (TÜİK 2015b) oranı %7 olarak hesaplanmıştır⁶. Karşılaştırma yapabilmek için diğer bir büyüklük Bandırma Vergi Dairesi'nin 2014 yılı tahakkuk ve tahsil olunan vergi gelirleridir. Bandırma İİBF'nin yerel ekonomiye sağladığı ekonomik katkı değerinin, Bandırma Vergi Dairesi'nin 2014 yılı tahakkuk eden vergi gelirlerine oranı %22,3 ve 2014 yılı tahsil edilen vergi gelirlerine oranı da %31 düzeyindedir⁷. Kısaca Bandırma İİBF, Bandırma Vergi Dairesinin tahsil ettiği vergi gelirinin üçte biri kadar bir tutarı, yerel ekonomiye enjekte etmektedir. Bandırma İİBF kaynaklı harcamaların, Bandırma ekonomisine sunduğu toplam katkı, oldukça önemli boyutlardadır.

Buraya kadar yapılan hesaplama ve analizlerde, daha önce de belirtildiği gibi tasarruf oranı %5 alınmış ve gelirin %95'inin tüketime ayrıldığı düşünülmüştür. Aşağıdaki Tablo 38'de, Bandırma İİBF kaynaklı harcamaların Bandırma ekonomisine sağladığı Hasıla ve Gelir katkıları, alternatif tasarruf oranları bakımından da hesaplanmış ve sunulmuştur.

⁶ Bandırma Gümrük Müdürlüğünden 2014 yılında gerçekleşen ihracat değeri 1.234.299.397 TL olup, $(86.359.425/1.234.299.397) \times 100 = \%7$ elde edilir.

⁷ Bandırma Vergi Dairesi tahakkuk eden vergi 387.959.774 TL iken, tahsil edilen vergi gelirleri toplamı 278.962.780 TL'dir (Bandırma Vergi Dairesi, 2015). Bu değerler ayrı ayrı oranlandığında: $(86.359.425/387.959.774) \times 100 = \%22,3$ ve $(86.359.425/278.962.780) \times 100 = \%30,96$ elde edilir.

Tablo 38. Alternatif Tasarruf Eğilimlerine Göre, Aşamalar İtibariyle Yaratılan Gayri Safi Yerel Hasıla ve Harcanabilir Yerel Gelir Büyüklüklerinin Değişimi (2014)

Aşamalar	Yerel Gayri Safi Hasıla (H) (TL)			Harcanabilir Yerel Gelir G (TL)		
	%0 Tasarruf Eğilimi	%5 Tasarruf Eğilimi	%10 Tasarruf Eğilimi	%0 Tasarruf Eğilimi	%5 Tasarruf Eğilimi	%10 Tasarruf Eğilimi
1. aşama	44.197.358	43.977.308	43.757.258	25.369.283	25.242.975	25.116.666
2. aşama	22.832.355	21.582.743	20.344.500	13.105.772	12.388.495	11.677.743
3. aşama	11.795.195	10.592.163	9.458.972	6.770.442	6.079.902	5.429.450
4. aşama	6.093.398	5.198.316	4.397.854	3.497.610	2.983.833	2.524.368
5. aşama	3.147.849	2.551.177	2.044.738	1.806.865	1.464.376	1.173.680
6. aşama	1.626.179	1.252.041	950.681	933.427	718.672	545.691
7. aşama	840.084	614.464	442.009	482.208	352.703	253.713
8. aşama	433.987	301.561	205.508	249.109	173.096	117.962
9. aşama	224.198	147.997	95.549	128.690	84.950	54.845
10. aşama	115.821	72.632	44.424	66.481	41.691	25.500
11. aşama	59.833	35.646	20.655	34.344	20.461	11.856
12. aşama	30.910	17.494	9.603	17.742	10.042	5.512
13. aşama	15.968	8.585	4.465	9.166	4.928	2.563
14. aşama	8.249	4.213	2.076	4.735	2.419	1.192
15. aşama	4.261	2.068	965	2.446	1.187	554
16. aşama	2.201	1.015	449	1.264	583	258
TOPLAM	91.427.846	86.359.425	81.779.706	52.479.584	49.570.310	46.941.551

Tablodaki verilere göre, eğer tasarruf eğilimi %0 olsaydı (gelirin tamamı harcanıyor); yaratılan yerel hasıla 91.427.846 TL olacaktı yani %5 tasarrufa göre hesaplanan değerden yaklaşık 5 milyon TL daha fazla bir parasal katkı sağlanacaktı. Bu durumda harcanabilir gelirde 2 milyon 909 bin TL daha ilave artış görülecek, harcanabilir gelir 52.479.854 TL'ye çıkacaktı.

Eğer tasarruf eğilimi %10 olsaydı (gelirin %90'ı harcanıyor); yaratılan yerel hasıla 81.779.706 TL olurken, %5 tasarrufa göre hesaplanan değerden 4 milyon 579 bin TL daha düşük bir parasal katkı elde edilecekti. Harcanabilir gelir ise, %5 tasarruf eğilimine göre hesaplanan değerden 2 milyon 628 bin TL daha az olacak ve 46.941.551 TL olarak gerçekleşecekti.

Hatırlanacağı gibi %5 tasarruf eğilimiyle elde edilen çarpan katsayısı **1,96** idi. %0 tasarruf eğilimiyle hesaplanan çarpan katsayısı **2,07** ($91.427.846 / 44.197.358$), %10 tasarruf eğilimiyle hesaplanan çarpan katsayısı ise **1,87**'dir ($81.779.706 / 43.757.258$). Dolayısıyla, tasarruf eğilimi arttıkça, çarpan katsayısının değeri düşmekte, parasal katkı tutarının büyüklüğü de azalmaktadır.

Yapılan hesaplamalara göre, Bandırma'da öğrenim gören öğrenci sayısı yaklaşık iki katına çıktığında, bu parasal katkı da ikiye katlanacaktır. Bandırma'daki diğer yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin, fakültedeki öğrencilerle benzer harcama yapıları olduğu varsayıldığında, yukarıdaki toplam değer iki katına çıkacaktır ($86.359.425 \times 2 = 172.718.850$ TL). Bu durumda diğer yükseköğretim kuruluşlarındaki personel ve bütçe ödemeleri de eklenirse toplam katkı daha da yükselecektir. Bu çalışmanın kapsamı

sadece Bandırma İİBF ile sınırlı olduğundan, bu hususa sadece varsayıma dayalı bir yorum olarak bilgi olması amacıyla değinilmiştir⁸.

4.5. Ankete Katılan Öğrencilerin Bandırma İlçesi ve Bandırma İİBF İle İlgili Bildirdikleri Olumsuzluklar/Sorunlar

Bandırma İİBF öğrencilerinin, ortalama 5 yıl kaldıkları/kalacakları ve yılın dörtte üçünü geçirdikleri Bandırma İlçesi ve eğitim aldıkları Bandırma İİBF ile ilgili, memnun olmadıkları ya da sorun gördükleri hususları öğrenebilmek amacıyla, anket formunda açık uçlu iki soru yöneltilmiştir. Bu bölümde bu sorulara verilen cevaplar, frekanslarıyla birlikte okuyuculara sunulmuştur. Karar alıcı ve politika yapıcılarının, öğrencilerin fikirleri doğrultusunda, fayda-maliyet tabanlı yeni politika ve uygulamalar geliştirebilmesi, geleceğe yönelik planlamalar yapabilmesi ve Bandırma İİBF'nin yerel ekonomiye katkılarının daha da arttırılabilmesi açılarından, bu kısımdaki görüşlerin önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Altındaki tablolarda, frekansı yüksek olan görüşlere yer verilmiş, daha düşük frekansa sahip görüşler, tablonun altında metin içinde belirtilmiştir.

Tablo 39. Ankete Katılan Öğrencilerin Bandırma İİBF İle İlgili Bildirdiği Görüşler

Sorun/Memnuniyetsizlik Nedeni	Frekans
Kantinin yeterince büyük olmaması, ihtiyaca yetmemesi	94
Sosyal ve kültürel etkinliklerin yetersizli i	86
Fakülte bahçesinde vakit geçirilebilecek alanın yeterli olmaması	82
Kütüphanenin yetersiz olması	77
Kampüsün tam olarak geli tirilememesi, canlanmaması	76
Dersliklerin yeterince büyük olmaması, kapasite sorunu	47
Okul çevresindeki geni arazinin de erlendirilememesi	42
Spor salonunun olmaması	37
Ye il alanın yetersiz olması	36
Merkeze uzak olması	35
Kafe/restaurant gibi alanların olmaması	34
Kantin fiyatlarının pahalı olması	24
Ö renci Bilgi Sistemi sorunları	23
Fakülteye giri lerin sistemli ve daha güvenli hale getirilmesi	18
Kulüplerin ve kulüp faaliyetlerinin yeterli olmaması	15
Yemeklerin yeterince güzel olmaması ve pahalı olması	15

⁸ T.C. Balıkesir Üniversitesi'nin İl genelindeki tüm birim ve öğrencileri dikkate alınarak, Üniversite'nin İl ekonomisine yaptığı genel katkı konusunda da bir tahmin yapılabilir. Bu analizde belirtilen temel varsayımlar kapsamında (%5 tasarruf oranı, %30 doğrudan vergi oranı, %18 dolaylı vergi oranı, elde edilen gelirin %90'ının yerel ekonomide harcanma oranı vb.), Balıkesir Üniversitesi'nde öğrenim gören toplam 38.892 öğrenci dikkate alınarak, bu çalışmada elde edilen değer olan öğrenci başı 842,41 TL/ay öğrenci harcaması, 76.149.000 TL/yıl 2014 BAÜ Personel Gideri Harcaması ve 64.137.000 TL/yıl diğer Üniversite harcamaları kanalıyla, doğrudan-dolaylı ve uyarılmış etkiler toplamında:

Balıkesir Üniversitesi'nin Yerel Gayrisafi Hasıla'ya Katkısı = **743.041.405 TL/yıl**

Balıkesir Üniversitesi'nin Harcanabilir Gelire Katkısı = **426.505.767 TL/yıl**

BAÜ kaynaklı harcamaların, devlete vergi geliri katkısı = **316.535.639 TL/yıl**,

olarak tahmin edilebilir. Şüphesiz bu genel bir tahmin olup, daha gerçekçi bir sonuç için, Balıkesir Üniversitesi'nin tüm birimlerini kapsayan genel bir anket çalışması yapılarak, ilgili tüm temel parametrelerin yerel bazda saptanması gerekmektedir.

Öğrenciler Bandırma İİBF'ye ilişkin yukarıda belirttikleri sorunlara ve görüşlerine ilave olarak; staj imkanının olmaması, gezilerin yetersizliği, okul çevresinin kötü kokması, finans laboratuvarının olmaması, sınıflarda klima olmaması, okul çevresinde market olmaması, okul planının fonksiyonel ve görsel olarak güzel olmaması, yemekhanenin kapasitesinin yetersiz olması, etüd odasının olmaması, okulun temizlik sorunları, bilimsel faaliyet ve konferansların yetersizliği, derslerde kullanılan araç-gereç ve teknolojik ekipmanların eski olması ve yetersiz kalması, kütüphanedeki kaynakların yetersizliği, diğer bankalara ait ATM olmaması, konferans salonunun kapasitesinin yeterli olmaması, okula yakın barınma imkanı olmaması gibi sorunlara da yer vermişlerdir.

Kısa süre içinde kampüs alanına inşa edilen yeni ve yüksek kapasiteli yurt binası hizmete girdiğinde yukarıda belirtilen sorunların bir kısmı giderilmiş olacaktır.

Tablo 40. Ankete Katılan Öğrencilerin Bandırma İlçesi İle İlgili Görüşleri

Sorun/Memnuniyetsizlik Nedeni	Frekans
Sosyal ve kültürel faaliyetlerin yetersizli i	173
Ula ımda otobüslerin kalabalıklı ı ve trafi in yo un olması	93
Bandırma esnafının davranı ve tutumları	33
Alı veri merkezinin yeterli olmaması	32
Kafe,bar ve restaurant gibi yerlerin yetersizli i	30
E lence merkezlerinin yetersizli i	30
Sosyal kültürel merkezlerin ve spor tesislerinin yetersizli i	28
Tiyatronun olmaması	21
Bandırmada hayatın genel olarak pahalı olması	15
Ye il alan ve parkların yetersizli i	14
Kalacak yerin yetersizli i	14
Çevre duyarlılı ının az olması	14
Gençlik ve kültür merkezinin olmaması	12
Bandırmadaki kursların yetersizli i	12

Öğrenciler bunlar dışında; otobüs fiyatlarının pahalı olması, Bandırma halkının kendilerine olan ilgisizliği, yüzme havuzunun olmaması, toplu taşımada şoförlerin kaba tutumları, hastane ve fakülte otobüsünün aynı olması, Bandırma'nın temizlik açısından sorun yaşaması, KYK Yurdu'na direkt otobüsün bulunmaması, iş olanağının yetersizliği, Kafe, bar ve restaurantların erken kapanması, sokak köpeklerinin fazlalığı, deniz kirliliği, kütüphanenin yetersizliği, altyapı sorunları ve yolların bozuk olması, KYK Yurdu'nun uzak olması, erkek yurdu yetersizliği, kitapçıların yetersizliği, bisiklet alanlarının olmaması, KYK durağının camının kırık olması, apart fiyatlarının pahalı olması, buz pateni pisti olmaması, şehir tanıtımının yetersiz olması, sahil korumasının olmaması, geri dönüşüm kutusunun olmaması, Bandırma'da çevrenin zaman zaman kötü kokması gibi sorunlar bildirmişlerdir.

5. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Bandırma İlçesi bakımından ilk kez yapılan ve literatüre katkı sağlayan bu araştırma kapsamında elde edilen bulgular, üniversite-kent ilişkisinin geliştirilmesi, öğrencilerin sorunlarının tespiti ve çözümlenmesi, ayrıca üniversite öğrencilerinin ve Bandırma İİBF'nin, Bandırma ekonomisine yönelik katkılarının belirlenmesi, öğrencilerin harcama eğilimlerinin araştırılması bakımından önem taşımaktadır.

Bandırma İİBF tarafından satın alınan mal ve hizmetler ile kurumda istihdam edilen akademik ve idari personele ödenen maaş/ücretler kanalıyla doğrudan, öğrencilerin harcamaları kanalıyla dolaylı, çarpan etkileri yardımıyla uyarılmış etkiler dikkate alınarak, Bandırma İİBF'nin yerel ekonomiye katkılarının belirlenmesi, bu çalışmanın temel amacıdır. Bunun yanında, öğrencilerin bir kent olarak Bandırma ve eğitim gördükleri Bandırma İİBF ile ilgili yetersiz veya olumsuz gördükleri hususların tespit edilmesi, öğrencilerin eğitimlerini sürdürürken çalışma hayatına katılım özelliklerinin belirlenmesi, konaklama tercihlerinin gözlenmesi, seyahat alışkanlıklarının incelenmesi gibi hedefleri de vardır. Kuşkusuz bu hususlarda alınacak sağlıklı bilgiler, üniversite gençliği ile kent sakinleri arasında sağlıklı bir ilişki kurulmasına ve kent ekonomisine olan katkılarının artırılması bakımından yeni politikaların geliştirilebilmesine yardımcı olabilecektir.

Analizde elde edilen bulgulara göre; Bandırma İİBF'de öğrenim gören öğrencilerin, 2014 yılında Bandırma ekonomisine ilk harcama kanalıyla **öğrenci başına ayda ortalama 842,41 TL** katkı yaptıkları, fakültede öğrenim gören 5.240 öğrenci ile Bandırma İİBF'nin kurumsal harcamaları (personel+diğer giderler) dikkate alındığında, bu **katkının yıllık bazda Yerel Gayri Safi Hasıla'da 86.359.425 TL., Harcanabilir Yerel Gelir'de ise 49.570.310 TL.** olduğu tahmin edilmiştir. Ayrıca fakülte kaynaklı harcamaların, **devlete sağladığı vergi geliri katkısı da 36.789.115 TL** olarak hesaplanmıştır. Yerel Gayrisafi Hasıla çarpanı ve harcanabilir yerel gelir çarpanı değeri 1,96 olarak hesaplanmıştır. Bandırma İİBF'de öğrenim gören öğrenci sayısı iki katına çıktığında, parasal katkı da ikiye katlanacaktır. Buna karşılık, öğrencilerin ve hanehalklarının tasarruf eğilimi arttıkça, çarpan katsayısının değeri düşecek ve sağlanan parasal katkının büyüklüğü azalacaktır.

Çalışma kapsamında oluşturulan çapraz tablolarda, “program türü” ve “cinsiyet”e yer verilerek önerilen 6 hipotez kabul edilirken, iki hipotez reddedilmiştir. Ki-kare analizine göre kabul edilen hipotezler; program türü (birinci ve ikinci öğretim) ile kredi/burs alma durumu, program türü ile aylık gelir düzeyi, program türü ile aylık şehir-içi seyahat masrafları, cinsiyet ile barınma mekanları, cinsiyet ile beslenme mekanları, cinsiyet ile aylık gelir düzeyleri arasında ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Reddedilen hipotezler ise; çalışma veya çalışmama durumu ile program türü, tasarruf ile cinsiyet arasında bir ilişki bulunmadığını yansıtmaktadır.

Öğrencilerin büyük bir bölümünün, Bandırma İİBF'de okurken, iş hayatıyla yeterli bağlantı kuramadığı, ekonomik hayata katkı sağlayacak şekilde iş yaşamına katılmadıkları gözlenmiştir. Erkek öğrenciler ağırlıklı olarak kiralık evlerde konaklarken, bayan öğrenciler özel yurtları tercih etmektedir. Hem Bandırma hem de diğer üniversitelerde, öğrencilerin toplam harcamaları içinde en yüksek pay, genel olarak beslenme ve barınma harcamalarına aittir. Bandırma İİBF öğrencilerinin toplam tüketim harcamalarının yarısından fazlası beslenme ve barınmaya aittir. Erkek öğrencilerin aylık gelirleri bayan öğrencilerden daha yüksektir. Bayan öğrenciler, erkek öğrencilere kıyasla daha az parayla öğrenimlerini ve hayatlarını idame ettirmektedirler. Ancak, bayan öğrencilerin aylık geliri, erkek öğrencilerinkinden daha düşük olsa da, bayan öğrencilerin tasarruf eğilimleri erkeklerinkinden az değildir. Bu durum, bayan öğrencilerin parayı daha iyi kullandıkları veya erkeklerin daha iyi para harcadığı şeklinde bir yoruma imkan tanımıştır. Genel olarak, gerek erkek gerek bayan öğrenciler için, tasarruf oranlarının oldukça düşük olduğu, gelirlerin büyük kısmının tüketime ayrıldığını söylemek de mümkündür. erkek öğrenciler, bayan öğrencilere göre ayda ortalama kişi başı 136 TL fazla para harcamaktadırlar. Bayan öğrenciler barınma harcamalarına öğrenci başına ayda 310 TL öderken, erkek öğrenciler kişi başı ayda ortalama 231 TL harcamaktadır. Beslenme

harcamalarına ayda kişi başına 136 TL ödeyen bayan öğrencilere karşılık erkek öğrenciler kişi başı ayda 202 TL harcamaktadırlar.

Öğrencilerin harcama türlerinin, bayan yada erkek öğrencilere göre farklılaşıp farklılaşmadığı, “t-testi” bulgularına göre değerlendirilmiş, “giyim” ve “ulaşım” dışında kalan bütün (beslenme, barınma vb.) harcama türlerinde, cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşma tespit edilmiştir

Karar alıcı ve politika yapıcıların, öğrencilerin fikirleri doğrultusunda, fayda-maliyet tabanlı yeni politika ve uygulamalar geliştirebilmesi, geleceğe yönelik planlamalar yapabilmesi ve Bandırma İİBF’nin yerel ekonomiye katkılarının daha da arttırılabilmesi için, öğrencilerin Bandırma İİBF ve Bandırma İlçesi ile ilgili görüşleri alınmıştır. Bandırma İİBF ile ilgili olarak; kantinin yetersizliği, sosyal kültürel etkinliklerin yetersizliği, fakülte bahçesinde vakit geçirilebilecek alanın olmaması, kütüphanenin yetersizliği vb. sorunlar öne çıkarken, Bandırma ile ilgili ankette ise; ulaşımda otobüslerin kalabalıklığı ve trafik yoğunluğu, Bandırma esnafının tutum ve davranışı vb. öne çıkmıştır. Bu sorunların bazıları kampüs alanına inşa edilen yüksek kapasiteli yurt binası hizmete girdiğinde çözülmüş olacaktır.

Bandırma İ.İ.B.F. ve ilçedeki diğer yüksekokulların, Bandırma 17 Eylül Üniversitesi’nin kurulması ile birlikte, gelecekte bölge ve ülke ekonomisine olan katkıları daha da artacaktır. Öğrenim görmek üzere Bandırma ve yakın çevresine gelen öğrenci sayısı arttıkça, harcama kaynaklı etki artacak, gerek yapılacak yeni birim inşaatları ve yatırımlarla gerekse sosyal ve kültürel yapının gelişimi ile, bölge ve ülke kalkınmasına katkıları da ivme kazanacaktır.

Yükseköğretim kurumlarının, bulundukları bölgelere olan katkılarını araştıran analizlerde, aynı periyod ve yöntemler kullanılmadığından sağlıklı karşılaştırmalar yapmak ne yazık ki güçtür. Bu analizde elde edilen değerler, Bandırma İİBF örneğinde, küçümsenemeyecek bir ekonomik katkının Bandırma ekonomisine kazandırıldığını ortaya koymuştur. Öztürk vd. (2011: 152)’ne göre, üniversitelerin bir kente olan katkısını arttırmak ve topluma öncülük edebilmesini sağlamak, ancak altyapısını tamamlamış kentlere kurulmaları ile mümkün olacaktır. Bandırma, altyapısı itibarıyla aranan koşullara sahip bir kenttir. Üniversite-kent işbirliğinin, daha yapıcı bir temelde sürdürülebilmesi halinde, karşılıklı olarak sosyo-ekonomik katkıların artacağına inanılmaktadır. Bu tür çalışmaların düzenli bir şekilde yapılarak güncelliğin sağlanması, ayrıca Bandırma’da faaliyet gösteren ticaret erbabı ve esnaf ile üniversite personeline de anket uygulanmasının, çalışmadan elde edilecek kazanımları daha da arttıracığı değerlendirilmektedir.

KAYNAKLAR

- Acs, Z.J., Audretsch, D.B. & Feldman, M.P. (1992), "Real Effects of Academic Research: Comment", **The American Economic Review**, 82(1): 363-367.
- Akçakanat, T., Çarıkçı, İ., Dulupçu, M.A. (2010), "Üniversite Öğrencilerinin Bulundukları İl Merkezine Ekonomik Katkıları ve Harcama Eğilimleri: Isparta 2003–2009 Yılları Örneği", **SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 22: 165-178.
- Armstrong, H.W.; Darrall, J. & Grove-White, R. (1997), "Maximising the Local Economic, Environmental and Social Benefits of a University: Lancaster University", **GeoJournal**, 41(4): 339-350.
- Arocena, R., Göransson, B. & Sutz, J. (2015), "Knowledge Policies And Universities in Developing Countries: Inclusive Development And The "Developmental University", **Technology in Society**, 41:10-20
- Bandırma Belediyesi (2015), "Coğrafi Yapı", <http://www.bandirma-bld.gov.tr/tr/p/19-cografi-yapi>, erişim: 28.04.2015
- Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (1998), **Bandırma'nın Coğrafi Sosyal Kültürel ve Ekonomik Yapısı**, Bandırma.
- Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (2015), "Öğrenci Sayıları, Mezun Öğrenci Sayıları, Personel Ödemeleri ve Diğer Ödemeler".
- Bandırma İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü (2015), <http://bandirma.meb.gov.tr>, erişim: 19.12.2015
- Bandırma Kaymakamlığı (2015), "İlçemizin Tarihçesi", http://www.bandirma.gov.tr/default_B0.aspx?content=1000 , erişim: 27.04.2015
- Bandırma Ticaret Odası (2015a), <http://www.bandirmaticaretodasi.org/tr/tarihce> , erişim: 28.04.2015
- Bandırma Ticaret Odası (2015b), "Güney Marmara'nın Parlayan Yıldızı Bandırma", <http://www.bandirmaticaretodasi.org/media/bandirma.pdf> , erişim: 28.04.2015
- Bandırma Vergi Dairesi (2015), "2014 yılı Tahakkuk ve Tahsil Edilen Vergi Gelirleri".
- Beck, R., Elliott, D., Meisel, J. & Wagner, M. (1995), "Economic Impact Studies of Regional Public Colleges and Universities **Growth and Change-A Journal of Urban and Regional Policy**, 26(2): 245-260
- Boucher, G., Conway, C. & Van Der Meer, E. (2003), "Tiers of Engagement by Universities in Their Region's Development", **Regional Studies**, 37(9): 887-897.
- Bramwell, A. & Wolfe, D.A. (2008), "Universities and Regional Economic Development: The Entrepreneurial University of Waterloo", **Research Policy**, 37: 1175-1187
- Carroll, M. & Smith, B. (2006), "Estimating the Economic Impact of Universities", **The Industrial Geographer** (Eds. N. Reid & J. Gatrell), 3(2): 1-12.
- Çalışkan, Ş. (2010), "Üniversite Öğrencilerinin Harcamalarının Kent Ekonomisine Katkısı (Uşak Üniversitesi Örneği)", **Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi**, 9(31): 169-179.
- Çalışkan, Ş. & Demir, F. (2013), "Celal Bayar Üniversitesi Köprübaşı Meslek Yüksek Okulu Öğrenci Harcamalarının Bileşimi Ve İlçe Ekonomisindeki Yeri", **CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi**, 11(3): 357-371
- Çam, A.V. (2013), "Üniversitenin Gümüşhane'ye Ekonomik Katkısı Hesaplandı", <http://www.memurlar.net/haber/339180/> erişim: 28.04.2015
- Çatalbaş, N. (2007), "Üniversite-Yerel Ekonomi İlişkisinde Kutuplaşma Teorisi İyi Bir Model Olabilir Mi?", **Selçuk Üniversitesi Karaman İİBF Dergisi-Yerel Ekonomiler Özel Sayısı**, 90-101
- Çelebi Bandırma Limanı (2015), <http://www.portofbandirma.com.tr/kurumsal/liman-hakkinda> erişim: 08.05.2015

- Cloete, N., Bailey, T. Pillay, P., Bunting, I. & Maassen, P. (2011), **Universities and Economic Development in Africa**, Wynberg (South Africa): Centre For Higher Education Transformation (CHET)
- Dalğar, H., Tunç, H. & Kaya M. (2009), “Bölgesel Kalkınmada Yükseköğretim Kurumlarının Rolü ve Bucak Örneği”, 1(1): 39-50
- Daraio, C., Bonaccorsi, A. & Simar, L. (2015), “Efficiency and Economies Of Scale and Specialization in European Universities: A Directional Distance Approach”, *Journal of Informetrics*, 9: 430-448
- Demireli, C. & Taşkın, E. (2013), “Üniversite Öğrencilerinin Bulundukları Şehre Ekonomik Katkıları: Kütahya İl Merkezi Örneği”, **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 37: 321-328
- Devlet Planlama Teşkilatı-DPT (2004), **İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (2004)**, Bölgesel Gelişme Ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü, Ankara.
http://kirkclareli.gov.tr/90planlama/90diger/dokuman/dpt_ilcelerin_sosyo_ekonomik_gelistismislik_siralamasi_arastirmasi_2004.pdf erişim: 24.04.2015
- Drucker, J. & Goldstein, H. (2007), “Assessing The Regional Economic Development Impacts Of Universities: A Review Of Current Approaches”, **International Regional Science Review**, 30(1): 20-46
- Ergün, E. (2003), “A.K.Ü. Bolvadin Meslek Yüksek Okulu’nun Bolvadin’in Sosyo-Kültürel Yapısına ve Ekonomisine Katkıları”, **Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi**, V(1): 63-78
- Feldman, M. & Desrochers, P. (2003), “Research Universities and Local Economic Development: Lessons from the History of the Johns Hopkins University”, **Industry and Innovation**, 10(1): 5-24.
- GMKA- Güney Marmara Kalkınma Ajansı (2015), “Bandırma İlçesi Bilgi Notu”,
http://www.gmka.org.tr/uploads/downloads/dosya/bandirma_ilcesi_bilgi_notu.pdf , erişim: 28.04.2015
- Guerrero, M., Cunningham, J.A. & Urbano, D. (2015), “Economic Impact Of Entrepreneurial Universities’ Activities: An Exploratory Study Of The United Kingdom”, *Research Policy* 44: 748-764
<http://www.milliparklar.gov.tr/mp/kuscenneti/index.htm> , erişim: 28.04.2015
- Kalaycı, Ş. (Ed.) (2005), **SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri**, Ankara: Asil
- Kaşlı, M. & Serel, A. (2008), “Üniversite Öğrenci Harcamalarının Analizi ve Bölge Ekonomilerine Katkılarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma”, **Yönetim ve Ekonomi**, 15(2): 99-113.
- Kızıldere, C. (2014), “Meslek Yüksekokullarının Bulundukları Yerleşim Yerlerindeki Ekonomik Etkileri: Erciş Örneği”, **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 31: 101-115.
- Love, J.H. & McNicoll, I.H. (1988), “The Regional Economic Impact of Overseas Students in the UK: A Case Study of Three Scottish Universities”, **Regional Studies**, 22(1): 11-18
- Mathews, J.A. & Hu, M.C., (2011), “Asya’da Ekonomik Gelişmenin Yürütücüleri Olarak Üniversiteler ve Kamu Araştırma Kurumları”, Yusuf, S. & Nabeshima, K. (Eds.), **Üniversiteler Ekonomik Büyümeye Nasıl Katkıda Bulunur** içinde, Çeviri: K. Yamaç, Ankara: Efil Yayınevi, ss. 87-105.
- Özer, H., Akan, Y. & Çalmaşur, G. (2010), “Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Gelir-Harcama İlişkisi”, **CÜ İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, 11(1): 231-249
- Öztürk, S., Torun, İ. & Özkök, Y. (2011), “Anadolu’da Kurulan Üniversitelerin İllerin Sosyo-Ekonomik Yapılarına Katkıları”, **Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 8(16): 145-158.
- Pavel, C. & Ticau, A. (2014), “Role of University in Relationship Building Between Individual and Community”, **Social and Behavioral Sciences**, 142: 118-122
- Phelps, R.P. (1998), “The Effect of University Host Community Size on State Growth”, **Economics of Education Review**, 17(): 149-158
- Sankır, H. & Demir Gürdal, A. (2014), “Bülent Ecevit Üniversitesi’nin Zonguldak’a Etkileri ve Kentin Üniversite Algısı”, **Yükseköğretim ve Bilim Dergisi**, 4(2): 90-98

- Yusuf, S. (2011), “Üniversite-Endüstri İlişkileri: Politik Boyutlar”, Yusuf, S. & Nabeshima, K. (Eds.), **Üniversiteler Ekonomik Büyümeye Nasıl Katkıda Bulunur** içinde, Çeviri: K. Yamaç, Ankara: Efil Yayınevi, ss. 1-24.
- Selçuk, G.N. (2012), “Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Analizi ve Erzurum Ekonomisine Katkısı”, **Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 16(3): 317-330.
- Selçuk, G.N. & Başar, S. (2012), “Kafkas Üniversitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Kars İli Ekonomisine Katkısı”, **Kafkas Üniversitesi İİBF Dergisi**, 3(4): 90-106
- Skurla, J. (2015), “The Regional Economic Impact of the University of Minnesota Duluth (UMD) 2010”, https://lsbe.d.umn.edu/uploads/UMD%20Economic%20Impact%202010_aeb395cd6b106aaf81430a1500f93666.pdf , erişim: 03.05.2015
- Siegfried, J.J., Sanderson, A.R. & McHenry, P. (2007), “The Economic Impact of Colleges and Universities”, **Economics of Education Review**, 26: 546-558
- Simha, O.R. (2005), “The Economic Impact Of Eight Research Universities On The Boston Region”, **Tertiary Education and Management**, 11: 269-278
- Soysal, A., Bakan, S., Özçalıcı, M., Kaymaz, Y. & Söylemez, C. (2012) “Kilis 7 Aralık Üniversitesi Öğrencilerinin Kilis Ekonomisine Katkısı: 2011-2012 Eğitim-Öğretim Yılı Örneği”, **SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi**, 24: 261-276.
- Tarı, R., Çalışkan, Ş. & Bayraktar, Y. (2006), “Kocaeli Üniversitesi Öğrencilerinin Gelir ve Tüketim İlişkisi Üzerine Ekonometrik Bir İnceleme” **Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 11(1): 168-179
- Taşçı, D., Gökalp, E., Genç Kumtepe, E., Kumtepe, A. T., Toprak, E., Tosunoğlu, B. T. & Sürmeli, A. (2008), **Anadolu Üniversitesi’nin Eskişehir’e Etkileri ve Şehrin Üniversiteyi Algılayışı**, Anadolu Üniversitesi Araştırma Projesi: 073623, F. Sürmeli (Ed.), Eskişehir.
- T.C. Başbakanlık (1992) , **Çağdaş Eğitim Çağdaş Üniversite**, Ankara: Başbakanlık Basımevi.
- T.C. Kalkınma Bakanlığı (2013), **İllerin Ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (Sege-2011)**, Bölgesel Gelişme Ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü, Ankara. http://www.ab.gov.tr/files/ardb/evt/2_turkiye_ab_iliskileri/2_2_adaylik_sureci/2_2_8_diger/tckb_sege_2013.pdf , erişim:24.04.2015
- Tösten, R., Çenberlitaş, İ. & Gökoğlu, K. (2013), “Dicle Üniversitesi Öğrencilerinin Harcama Analizi Ve Diyarbakır Ekonomisine Katkısı”, **Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 5(10): 90-114
- TÜİK - Türkiye İstatistik Kurumu (2014), Seçilmiş Göstergelerle Balıkesir 2013, Yayın No: 4190
- TÜİK – Türkiye İstatistik Kurumu (2015a), “Balıkesir/Bandırma Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) İlçe Nüfusu”, <http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul> , erişim: 26.04.2015
- TÜİK - Türkiye İstatistik Kurumu (2015b), “Gümrüklere Göre İhracat”, http://www.tuik.gov.tr/PreIstatistikTablo.do?istab_id=638 erişim: 26.04.2015
- TÜİK - Türkiye İstatistik Kurumu (2015c), “Gümrüklere Göre İthalat”, http://www.tuik.gov.tr/PreIstatistikTablo.do?istab_id=639 erişim: 26.04.2015
- TÜİK (2015d), “Haber Bülteni”, Sayı: 18727 (31 Mart 2015), <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18727> , erişim: 26.04.2015
- Ural, A. & Kılıç, İ. (2005), **Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi**, Ankara: Detay
- Yılmaz, M.K. & Kaynak, S. (2011), “Sosyo-Ekonomik Dönüşüm Sürecinde Üniversitelerin Rolü Ve Yöre Halkının Üniversite’den Beklentileri İle İlgili Bir Uygulama”, **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 13(4): 55-73.

Ek 1. Anket Formu

Bandırma İ.İ.B.F. 'de Öğrenim Gören Lisans Programı Öğrencilerinin Bandırma Ekonomisi'ne Katkılarını Hesaplamaya Yönelik Harcama Eğilim Araştırması Anketi

Bu anket Bandırma İ.İ.B.F. 'de öğrenim gören Lisans programı öğrencilerinin, Bandırma Ekonomisi'ne olan katkılarını hesaplamak amacıyla yapılmaktadır. Anketimize zaman ayırıp katıldığınız için teşekkür ederiz. Saygılarımızla

- 1- Bandırma'da yaşamının maliyetini genel olarak nasıl değerlendirirsiniz?
☐ Çok yüksek ☐ Yüksek ☐ Orta ☐ Düşük ☐ Çok düşük
- 2- Kredi/Burs alıyor musunuz?
☐ Öğrenim Kredisi alıyorum ☐ Devlet bursu alıyorum ☐ Özel burs alıyorum
☐ Hiçbir kredi veya burs almıyorum ☐ Diğer (Belirtiniz).....
- 3- Nerede kalıyorsunuz?
☐ Kiralık ev ☐ Apart ☐ KYK yurdu ☐ Pansiyon ☐ Diğer
☐ Otel ☐ Ailemin yanında ☐ Öğretmen evi ☐ Özel yurt
- 4- Kimlerle kalıyorsunuz?
☐ Ailemle ☐ Arkadaşım/Arkadaşlarımla ☐ Yalnız
- 5- Aylık toplam geliriniz ne kadardır? (Ücret maaş ya da ailenizden gelen toplamı)
☐ 300-500 ₺ ☐ 501-700 ₺ ☐ 701-900 ₺ ☐ 901-1200 ₺ ☐ 1201-1500 ₺ ☐ 1501 ₺ ve üstü
- 6- Gelirinizin ne kadarını tasarrufa ayırıyorsunuz?
☐ %0 -%10 ☐ %10-%20 ☐ %20-%30 ☐ %30-%40 ☐ %40-%50
- 7- Son bir yıl içinde gelir elde etmek amacıyla bir işte çalıştınız mı?
☐ Evet, çalıştım ve hala çalışıyorum
☐ Evet, çalıştım ama artık çalışmıyorum
☐ Hayır çalışmadım
- 8- Boş zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz
☐ Kültürel ve Sosyal Faaliyetler (Sinema,Tiyatro vb.) ☐ Cafe&Bar
☐ Sportif Faaliyetler ☐ İnternet Cafe ☐ Diğer (belirtiniz)
- 9- Genelde yemeklerinizi nerede yersiniz?
☐ Ev ☐ Okul kantini ☐ Dışarıda ☐ Yurt ☐ Okul Yemekhanesi
- 10- Gittiğiniz bir kurs var ise işaretleyiniz? Yoksa en alttaki seçeneği işaretleyiniz
☐ Halk eğitim kursu ☐ İngilizce kursu ☐ Dans kursu ☐ Müzik
☐ KPSS kursu ☐ ALES-YDS kursu ☐ Kursu gitmedim
- 11- Bandırma'da kullandığınız arabanız var mı? (Ebeveyn ait de olabilir)
☐ Var ☐ Yok
- 12- Barındığınız mekanda evcil hayvan besliyor musunuz?
☐ Var ☐ Yok
- 13- Ailenizin yanına hangi sıklıkta gidiyorsunuz?
☐ Her hafta ☐ İki haftada bir ☐ Üç haftada bir ☐ Ayda bir ☐ İki ayda bir
☐ Üç ayda bir ☐ Her yarıyıl sonunda ☐ Yılda bir kez ☐ Hiç gitmem
- 14- Ortalama aylık şehir-içi seyahat masrafınız ne kadardır? (Fakülteye gidiş-geliş 2 TL dir)
☐ 0-24 ₺ ☐ 25-49 ₺ ☐ 50-74 ₺ ☐ 75-99 ₺ ☐ 100 ₺ ve üstü
- 15- Ortalama aylık şehirler-arası seyahat masrafınız ne kadardır?
☐ 0-60 ₺ ☐ 61-120 ₺ ☐ 121-180 ₺ ☐ 181-240 ₺ ☐ 241 ₺ ve üstü
- 16- Ailenizin ikamet ettiği bölge aşağıdakilerden hangisidir?
☐ Akdeniz Bölgesi ☐ Doğu Anadolu Bölgesi ☐ Ege Bölgesi ☐ Güney Doğu Anadolu Bölgesi
☐ İç Anadolu Bölgesi ☐ Karadeniz Bölgesi ☐ Marmara Bölgesi

Ek 1. (Devam) Anket Formu

17- Aşağıdaki boş alanlara aylık ortalama tahmini harcama tutarlarını yazınız.

Beslenme	
Barınma	
Giyim	
Ulaşım	
Sosyal Etkinlikler	
Haberleşme	
Alkol-Sigara	
Isınma-Ev Faturaları	
Kitap-Kırtasiye-Fotokopi	
Diğer	

18- Bandırma'da öğrenim gören bir üniversite öğrencisi olarak Bandırma ilçesinde yetersiz gördüğünüz hususları belirtiniz?

19- Bandırma'da öğrenim gören bir üniversite öğrencisi olarak Fakülteniz yerleşkesinde yetersiz/olumsuz gördüğünüz hususları belirtiniz?

20- Bölümünüz nedir?

☐İktisat ☐İşletme ☐Maliye ☐Kamu Yönetimi ☐Uluslararası İlişkiler ☐Ekonometri

21- Program türünüz nedir?

☐Birinci öğretim ☐İkinci öğretim

22- Cinsiyetiniz nedir?

☐Bayan ☐Erkek

23- Kaç yaşındasınız?

☐18 ☐19 ☐20 ☐21 ☐22 ☐23 ☐24 ☐25 ☐26 ☐27 ☐28 ve üstü

24- Medeni durumunuz nedir?

☐Evli ☐Bekar

T.C. Resmî Gazete

Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne Yayınlanır	
23 Nisan 2015 PERŞEMBE	Sayı : 29335

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUNLAR

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TEŞKİLATI KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 6640

Kabul Tarihi: 31/3/2015

MADDE 1 – 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Bandırma Onyedli Eylöl Üniversitesi

EK MADDE 159 – Balıkesir ili Bandırma ilçesinde Bandırma Onyedli Eylöl Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur.

Bu üniversite;

a) Balıkesir Üniversitesine bağılı iken bağlantısı değiştirilerek Rektörlüğe bağlanan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Denizcilik Fakültesi ile Balıkesir Üniversitesine bağılı Sağlık Yüksekokulunun fakülteye dönüştürölmesi ve adı ile bağlantısının değiştirilmesi ile oluşturulan Sağlık Bilimleri Fakültesi ile Rektörlüğe bağılı olarak yeni kurulan Ziraat Fakültesi ile Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesinden,

b) Balıkesir Üniversitesine bağılı iken bağlantısı değiştirilerek Rektörlüğe bağlanan Bandırma Meslek Yüksekokulu, Gönen Meslek Yüksekokulu, Erdek Meslek Yüksekokulu, Manyas Meslek Yüksekokulu ile Rektörlüğe bağılı olarak yeni kurulan Yabancı Diller Yüksekokulundan,

Kuruluşu : 7 Ekim 1920

İçindekiler 144. Sayfadadır.

<http://www.basbakanlik.gov.tr>

e-posta: resmigazete@basbakanlik.gov.tr

**Ek 2. (Devam) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'nin Kurulduğuna Dair 23 Nisan
2015 Tarih ve 29335 Sayılı Resmi Gazete**

Sayfa : 2

RESMÎ GAZETE

23 Nisan 2015 – Sayı : 29335

c) Balıkesir Üniversitesine bağlı iken bağlantısı değiştirilerek Rektörlüğe bağlanan Gönen Jeotermal Enstitüsü ile Rektörlüğe bağlı olarak yeni kurulan Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fen Bilimleri Enstitüsü ile Sağlık Bilimleri Enstitüsünden,

oluşur.”

MADDE 2 – 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“İskenderun Teknik Üniversitesi

EK MADDE 160 – Hatay ili İskenderun ilçesinde İskenderun Teknik Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur.

Bu üniversite;

a) Rektörlüğe bağlı olarak yeni kurulan Mimarlık Fakültesi, İşletme Fakültesi; Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı Mühendislik Fakültesinin adı ve bağlantısı değiştirilerek üç ayrı fakülteye dönüştürülmesiyle oluşturulan ve Rektörlüğe bağlanan Makine Fakültesi, İnşaat Fakültesi, Elektrik-Elektronik Fakültesi; Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı iken adı ve bağlantısı değiştirilerek oluşturulan ve Rektörlüğe bağlanan Barbaros Hayrettin Gemi İnşaatı ve Denizcilik Fakültesi; Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı iken bağlantısı değiştirilerek Rektörlüğe bağlanan Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi ile Teknoloji Fakültesinden,

b) Rektörlüğe bağlı olarak yeni kurulan Yabancı Diller Yüksekokulu ile Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı iken adı ve bağlantısı değiştirilerek oluşturulan ve Rektörlüğe bağlanan Sivil Havacılık Yüksekokulu ile Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulundan,

c) Rektörlüğe bağlı olarak yeni kurulan Sarıseki Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu ile Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı iken adı ve bağlantısı değiştirilerek oluşturulan ve Rektörlüğe bağlanan Dörtüyl Meslek Yüksekokulu, Erzin Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Denizcilik Meslek Yüksekokulu ile İskenderun Meslek Yüksekokulundan,

ç) Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı iken adı ve bağlantısı değiştirilerek oluşturulan ve Rektörlüğe bağlanan Mustafa Yazıcı Devlet Konservatuvarından,

d) Rektörlüğe bağlı olarak yeni kurulan Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilişim Enstitüsü, Enerji Enstitüsü, Demir-Çelik Enstitüsü, Taşımacılık ve Lojistik Enstitüsü ile Çevre ve Deniz Bilimleri Enstitüsünden,

oluşur.”

MADDE 3 – 2809 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

EK MADDE 161 – Antalya ili Alanya ilçesinde Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kurulmuştur.

Bu üniversite;

a) Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı iken adı ve bağlantısı değiştirilerek oluşturulan ve Rektörlüğe bağlanan Eğitim Fakültesi, İşletme Fakültesi, Mühendislik Fakültesi ile Tıp Fakültesinden,